

Optimalizace základu daně z příjmů u vybraných subjektů na základě komparace daňových soustav České republiky a Irska

Bc. Monika Svobodová

Diplomová práce
2022

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Monika Svobodová
Osobní číslo:	M20469
Studijní program:	N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor:	Finance
Forma studia:	Prezenční
Téma práce:	Optimalizace základu daně z příjmů u vybraných subjektů na základě komparace daňových soustav České republiky a Irska

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte průzkum literárních pramenů zaměřených na daňovou soustavu České republiky a Irska a zpracujte teoretické a metodické poznatky.

II. Praktická část

- Proveďte srovnání daňové soustavy České republiky a Irska.
- Zhodnotte výsledky srovnání jednotlivých daňových soustav.
- Na základě získaných poznatků navrhněte optimalizaci základu daně z příjmů za použití české a irské daňové legislativy u vybraných subjektů.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

- ALVARADO, Mery et al., ed. *European tax handbook*. Amsterdam: International Bureau of Fiscal Documentation, 2021, 1291 s. ISBN 978-90-8722-690-9.
- JURČÍK, Radek. *Daňové systémy v České republice a v mezinárodním srovnání se zaměřením na aktuální trendy*. Ostrava: Key Publishing, 2015, 138 s. ISBN 978-80-7418-176-4.
- NERUDOVÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 4., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 332 s. ISBN 978-80-7478-626-6.
- OECD. *Taxing Wages 2021* [online]. Paris: OECD Publishing, 2021, 651 s. ISBN 978-92-6474-596-4. Dostupné z: <https://doi.org/10.1787/2c9b5544-en>
- ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 28 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SDEU, společný konsolidovaný základ daně (CCCTB), akční plán BEPS, zdanění finančního sektoru*. 7. aktualizované a přepracované vydání. Praha: Leges, 2018, 382 s. ISBN 978-80-7502-274-5.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Blanka Jarolímová**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **11. února 2022**
Termín odevzdání diplomové práce: **27. dubna 2022**

L.S.

---

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

---

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 11. února 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř.

soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení: Monika Svobodová

.....

podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato diplomová práce si klade za cíl navrhnout optimalizaci základu daně u vybraných subjektů při aplikaci české a irské daňové legislativy. Tato optimalizace je provedena na základě získaných poznatků z komparace obou daňových soustav. Práce je rozdělena do dvou částí, na teoretickou a praktickou. Teoretická část je zaměřena na rešerši literárních pramenů, zejména na základní pojmy daňové teorie a daňové systémy obou zemí. Praktická část navazuje na předchozí poznatky a obsahuje srovnání daňových systémů vybraných zemí, jejich analýzu a výpočet několika modelových příkladů. Výsledkem je srovnání daňové zátěže v obou zemích a výpočet efektivní daňové sazby u vybraných subjektů.

Klíčová slova: daňová soustava, daň z příjmů, základ daně, daňová optimalizace, komparace, Česká republika, Irsko

ABSTRACT

This diploma thesis aims to propose the optimization of the tax base for selected entities in the application of Czech and Irish tax legislation. This optimization is performed based on knowledge gained from comparing both tax systems. The work is divided into two parts, theoretical and practical. The aforementioned focuses on the research of literary sources, especially on the basic concepts of tax theory and tax systems of both countries. The following part builds on the previous findings and contains a comparison of the tax systems of the selected countries, their analysis, and the calculation of several model examples. And thus, resulting in the comparison of the tax burden in both countries and the computation of effective tax rate for selected entities.

Keywords: tax system, income tax, tax base, tax optimization, comparison, Czech Republic, Ireland

Tímto bych velmi ráda poděkovala své vedoucí diplomové práce Ing. Blance Jarolímové, za její odborné vedení a přínosné rady, které mi pomohly při zpracování této práce. Poděkování patří také mé rodině za velkou podporu, kterou mi během studia věnovala.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	12
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 DAŇOVÁ TEORIE	14
1.1 DAŇ	14
1.2 CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY DANĚ	14
1.3 KONSTRUKČNÍ PRVKY DANĚ	14
1.3.1 Daňový subjekt.....	14
1.3.2 Předmět daně a vynětí z předmětu daně.....	15
1.3.3 Osvobození od daně	15
1.3.4 Základ daně	15
1.3.5 Odpočty od základu daně	15
1.3.6 Sazba daně.....	15
1.4 DAŇOVÁ SOUSTAVA	16
1.5 DAŇOVÉ PRINCIPY SPRAVEDLNOSTI	16
1.6 DAŇOVÁ OPTIMALIZACE	16
1.7 DAŇOVÝ REZIDENT A DAŇOVÝ NEREZIDENT	17
1.8 DAŇOVÁ KVÓTA.....	17
1.9 DAŇOVÁ KONKURENCE, HARMONIZACE A KOORDINACE V EU.....	17
1.9.1 Daňová konkurence.....	17
1.9.2 Daňová harmonizace	17
1.9.3 Daňová koordinace.....	18
1.10 SMLOUVY O ZAMEZENÍ DVOJÍHO ZDANĚNÍ A ZABRÁNĚNÍ DAŇOVÉMU ÚNIKU	18
1.11 METODY ZAMEZENÍ DVOJÍHO ZDANĚNÍ	19
2 DAŇOVÁ SOUSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY	20
2.1 PŘÍMÉ DANĚ	20
2.1.1 Daň z příjmů fyzických osob	20
2.1.2 Daň z příjmů právnických osob	22
2.1.3 Sociální a zdravotní pojištění	25
2.1.4 Daň z nemovitých věcí.....	27
2.1.5 Silniční daň.....	27
2.2 NEPŘÍMÉ DANĚ.....	28
2.2.1 Daň z přidané hodnoty	28
2.2.2 Spotřební daně.....	29
2.2.3 Energetické daně	29
3 DAŇOVÁ SOUSTAVA IRSKA	31
3.1 PŘÍMÉ A KAPITÁLOVÉ DANĚ	31

3.1.1	Daň ze zisku korporací– Corporation Tax	31
3.1.2	Osobní důchodová daň –Personal Income Tax	34
3.1.3	Sociální pojištění	39
3.1.4	Daň ze zisku– Capital Gains Tax	41
3.1.5	Dědická a darovací daň – Capital Acquisition Tax	41
3.2	NEPŘÍMÉ DANĚ	42
3.2.1	Daň z registrace motorového vozidla – Vehicle Registration Tax	42
3.2.2	Daň z nemovitosti – Local Property Tax	43
3.2.3	Daň z převodu nemovitosti – Stamp Duty	43
3.2.4	Daň z přidané hodnoty – Value Added Tax	44
3.2.5	Spotřební daně – Excise Tax	45
II	PRAKTICKÁ ČÁST	47
4	KOMPARACE DAŇOVÝCH SOUSTAV ČR A IRSKA.....	48
4.1	DAŇOVÁ KVÓTA, DAŇOVÝ MIX A JEJÍCH HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA	48
4.2	DAŇOVÉ PŘÍJMY A JEJICH VERTIKÁLNÍ ANALÝZA	57
4.3	KOMPARACE DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	60
4.4	KOMPARACE DANĚ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB	65
4.5	ZHODNOCENÍ KOMPARACE DAŇOVÉ SOUSTAVY ČR A IRSKA	69
5	OPTIMALIZACE DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB ZA POUŽITÍ ČESKÉ A IRSKÉ DAŇOVÉ LEGISLATIVY	71
5.1	MODELOVÝ PŘÍKLAD A) SVOBODNÁ, BEZDĚTNÁ STUDENTKA	71
5.1.1	Optimalizace daně za použití české daňové legislativy	71
5.1.2	Optimalizace daně za použití irské daňové legislativy	72
5.1.3	Daňové zatížení poplatníka A) v ČR a v Irsku	73
5.2	MODELOVÝ PŘÍKLAD B) PRACUJÍCÍ MANŽELÉ BEZ DĚTÍ.....	74
5.2.1	Optimalizace daně za použití české daňové legislativy	74
5.2.2	Optimalizace daně za použití irské daňové legislativy	75
5.2.3	Daňové zatížení poplatníka B) v ČR a v Irsku.....	77
5.3	MODELOVÝ PŘÍKLAD C) MANŽELÉ SE 2 DĚTMI, 1 Z NICH PRACUJÍCÍ	78
5.3.1	Optimalizace daně za použití české daňové legislativy	78
5.3.2	Optimalizace daně za použití irské daňové legislativy	79
5.3.3	Daňové zatížení poplatníka C) v ČR a v Irsku.....	80
5.4	MODELOVÝ PŘÍKLAD D) OVDOVĚLÝ POPLATNÍK, 1 DÍTĚ	81
5.4.1	Optimalizace daně za použití české daňové legislativy	81
5.4.2	Optimalizace daně za použití irské daňové legislativy	83
5.4.3	Daňové zatížení poplatníka D) v ČR a v Irsku	83
5.5	MODELOVÝ PŘÍKLAD E) SVOBODNÝ POPLATNÍK NAD 65 LET, 2 DĚTI.....	85
5.5.1	Optimalizace daně za použití české daňové legislativy	86
5.5.2	Optimalizace daně za použití irské daňové legislativy	86
5.5.3	Daňové zatížení poplatníka E) v ČR a v Irsku“	88
5.6	POROVNÁNÍ DAŇOVÉHO ZATÍŽENÍ V ČR A V IRSKU U VYBRANÝCH SUBJEKTŮ	88

5.7	EFEKTIVNÍ SAZBA DANĚ Z PŘÍJMŮ FO V ČR A V IRSKU U VYBRANÝCH SUBJEKTŮ	90
5.8	POVINNOST PODAT DP K DANI Z PŘÍJMŮ FO V ČR U VYBRANÝCH SUBJEKTŮ	92
5.9	POVINNOST PODAT DP K DANI Z PŘÍJMŮ FO V IRSKU U VYBRANÝCH SUBJEKTŮ	93
6	OPTIMALIZACE DANĚ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB ZA POUŽITÍ ČESKÉ A IRSKÉ DAŇOVÉ LEGISLATIVY	94
6.1	MODELOVÝ PŘÍKLAD NEZNÁMÁ FIRMA S.R.O.....	94
6.1.1	Optimalizace daně z příjmů PO za použití české daňové legislativy.....	97
6.1.2	Optimalizace daně ze zisku korporací za použití irské daňové legislativy	98
6.2	SHRNUTÍ OPTIMALIZACE DANĚ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÉ OSOBY	99
	ZÁVĚR	101
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	105
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	115
	SEZNAM OBRÁZKŮ	117
	SEZNAM TABULEK.....	119

ÚVOD

Tématem této diplomové práce je optimalizace základu daně z příjmů u vybraných subjektů na základě komparace daňových soustav České republiky a Irska. Pro porovnání s českou daňovou soustavou jsem si zvolila Irsko zejména z osobních důvodů. V Irsku jsem měla možnost studovat na univerzitě GMIT v Galway po dobu jednoho semestru v rámci programu Erasmus, který pro mě byl velkým přínosem. Chtěla jsem se také více dozvědět, jak v Irsku fungují přímé daně.

Oba zmíněné státy jsou členskými státy Evropské unie, mezi kterými je vytvořen jednotný vnitřní trh, který umožňuje volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu. Převážně z tohoto důvodu je výkon závislé činnosti v jiném členském státě Evropské unie poměrně snadný. Avšak přímé daně v EU téměř harmonizovány nejsou. Mezi jednotlivými zeměmi je pak znatelný rozdíl v těchto daních. Je tedy důležité zhodnotit všechny okolnosti dané práce včetně výše daňového zatížení. Ne vždy totiž vyšší hrubé příjmy vedou k vyšším disponibilním příjmům. Velkou roli zde ovšem mají nejen daně z příjmů, ale také odvody sociálního a zdravotního pojištění.

Teoretická část diplomové práce obsahuje základní pojmy daňové teorie související s tématem diplomové práce a popisuje daňové soustavy České republiky a Irska. Hlavními zdroji jsou převážně český zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů a irský zákon Taxes Consolidation Act 1997. Dále jsou to také informace poskytnuté irskou vládní agenturou Revenue Commissioners, která je zodpovědná za daně, cla a související záležitosti.

Komparace daňových soustav a optimalizace daně z příjmů u vybraných subjektů je součástí praktické části diplomové práce. Pro komparaci a analýzu daňových soustav vybraných států byl použit ukazatel daňové kvóty, který vypovídá o celkové výši daňového břemene v dané zemi. Dále byl pro porovnání použit Giniho koeficient, jenž značí příjmovou nerovnost ve společnosti a další ukazatele.

Optimalizaci daňového zatížení vybraných subjektů ovlivňují také odvody na sociální a zdravotní pojištění, jež jsou pro účely této práce považovány za součást daňových soustav jednotlivých států. Pro zhodnocení modelových příkladů byla vypočtena efektivní sazba daně, která kromě nominální sazby daně zohledňuje také další konstrukční prvky daně a sociální a zdravotní pojištění.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem této diplomové práce je porozumět problematice daně z příjmů v kontextu dvou zvolených států Evropské unie, tj. České republiky a Irska, a optimalizovat daňové zatížení vybraných subjektů pomocí modelových příkladů.

Tato diplomová práce je rozdělena do dvou hlavních částí, které spolu souvisejí. Nabyté znalosti z teoretické části jsou poté aplikovány v druhé části diplomové práce, tj. v praktické části.

Teoretická část práce si klade za cíl popsat základní daňové teorie a následně charakterizovat daňové soustavy obou vybraných zemí dle české a irské daňové legislativy. Všechny použité zdroje za účelem zpracování této práce jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Cílem praktické části diplomové práce je analýza jednotlivých daňových soustav České republiky a Irska se zaměřením na daň z příjmů včetně grafického znázornění zvolených údajů. Na základě provedené literární rešerše a komparace daňových soustav je proveden výpočet několika modelových příkladů, které jsou dalším cílem praktické části. Tyto modelové příklady popisují různé životní situace daňových poplatníků a představují daňovou optimalizaci příjmů na základě české a irské daňové legislativy. Dle získaných informací z modelových příkladů je realizováno srovnání daňové zátěže poplatníků v obou zemích.

Tato práce je postavena na kvalitativním výzkumu, který obsahuje sběr dat, analýzu dokumentů a zhodnocení modelových příkladů. Ke splnění stanovených cílů jsou aplikovány metody deskripce, komparace, analýzy a modelování. Deskriptivní metoda je využita v teoretické části práce. Naopak metoda komparace je nedílnou součástí praktické části stejně tak jako metody vertikální a horizontální analýzy, které jsou schopny rozebrat komplexní informace a data na srozumitelnější části. V neposlední řadě je použita metoda modelování za účelem praktického řešení problematiky optimalizace základu daně z příjmů ve dvou vybraných zemích Evropské unie.

Pro lepší porovnání daňového zatížení jednotlivých zemí je pro přepočtení měn použit kurz stanovený dle § 38 ZDP. Jedná se tedy o jednotný kurz devizového trhu vyhlášený ČNB. V této diplomové práci je využit jednotný kurz pro rok 2021, kdy 1 EUR představuje 25,645 Kč.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DAŇOVÁ TEORIE

Hlavní úloha daní je na první pohled velmi zřejmá. V první řadě má za úkol zajistit příjmy do veřejných rozpočtů. Pro správné pochopení daňové problematiky je však nutno znát několik důležitých termínů, které jsou v této kapitole uvedeny.

1.1 Daň

Daň je definována jako povinná, zákonem předem stanovená částka, která na nenávratném principu odčerpává část nominálního důchodu ekonomického subjektu. Tuto definici publikoval Široký a jedná se o jednu z nejčastěji používaných definic. (2016, s. 11)

Kubátová (2018, s. 15) se o dani vyjadřuje velmi podobně, pouze dodává, že se jedná o neúčelovou a neekvivalentní platbu určenou do veřejného rozpočtu, která se pravidelně opakuje v časových intervalech nebo je nepravidelná a je hrazena za určitých okolností.

1.2 Charakteristické znaky daně

Typickým znakem daně je její povinnost. Jedná se tedy o uvalení platby na základě zákona. Dalším znakem je nenávratnost, která značí, že uhrazená daň již v budoucnu nebude vrácena zpět daňovému subjektu. Daň je nesankční platbou tzn., není sankcí za nesplnění určitých povinností a je spravována státem, tj. veřejnoprávními orgány. Daň je zpravidla neúčelová tzn. není předem stanoveno, na jaký účel byla daň zaplácena. Neekvivalence je další ze znaků daně. I když protiplnění ve formě veřejných statků fakticky existuje, tak jeho přímý užitek není přesně měřitelný. (Tepperová, 2019, s. 15-16)

1.3 Konstrukční prvky daně

1.3.1 Daňový subjekt

Daňovým subjektem je osoba, která je podle zákona povinna strpět, odvádět nebo platit daň. Daňové subjekty dělíme na poplatníky a plátce daně. Poplatníkem je tedy daňový subjekt, jehož příjem nebo majetek je dani podroben a nese tak daňové břemeno. Plátcem daně je pak daňový subjekt, který je dle zákona povinen odvést daň do veřejného rozpočtu, která byla vybrána od jiných subjektů nebo sražena jiným poplatníkům pod jeho majetkovou odpovědností. (Vančurová, Lachová, Zídková, 2020, s. 14)

1.3.2 Předmět daně a vynětí z předmětu daně

Správné vymezení předmětu daně může být v mnoha případech velmi problematické. Předmět daně může být stanoven pozitivně nebo negativně. Pozitivní stanovení je prováděno přesným určením, z čeho konkrétně je daň vybírána. Negativní stanovení předmětu daně je pak vymezení příjmů, které jsou z předmětu daně vyňaty. (Tepperová, 2019, s. 46)

Dle Vančurové, Lachové, Zídkové předmět daně představuje veličinu, ze které se daň vybírá. Může to být hlava, majetek, důchod nebo spotřeba. (2020, s. 17)

1.3.3 Osvobození od daně

Osvobození od daně formuluje předmět daně, který je v plné nebo částečné výši od daně osvobozen, pokud splní určité podmínky. V tomto případě se z něj daň nevybírá. (Tepperová, 2019, s. 46)

1.3.4 Základ daně

Dle Vančurové a Lachové (2018, s. 20) je základem daně předmět daně, který je vyjádřený v měrných jednotkách a upravený dle zákonných pravidel. Jednotky, ve kterých je základ daně definován, musí být buď fyzikální (ks, t, hl, aj.) anebo hodnotové, tedy v korunách

1.3.5 Odpočty od základu daně

Odpočty od základu daně dělíme na standardní a nestandardní. Standardní odpočty snižují základ daně o předem stanovenou pevnou částku nebo část základu daně, který je většinou stanovený procentem, a to v případě, že daňový subjekt splní podmínky, které se na uplatnění odpočtu vážou. Tyto odpočty zohledňují zejména sociální postavení poplatníka. Nestandardní odpočty si může daňový subjekt odečíst od základu daně v prokazatelně vynaložené výši. Jsou to například bezúplatná plnění na veřejně prospěšné účely nebo úroky z úvěru na bytovou potřebu. Tyto odpočty jsou zpravidla limitovány buď absolutní nebo relativní hodnotou a motivují daňové subjekty k veřejně prospěšným činnostem. (Vančurová, Lachová, 2018, s. 23)

1.3.6 Sazba daně

Sazba daně představuje algoritmus, díky kterému je ze základu daně, který již byl snížen o odpočty, stanovena základní částka daně. Existuje několik druhů sazeb daně jako jsou

jednotná, diferencovaná, pevná a relativní (ad valorem). Sazba ad valorem se ještě dělí na progresivní a proporcionální. (Vančurová, Lachová, Zídková, 2020, s. 24-25)

1.4 Daňová soustava

Daňová soustava určitého státu je tvořena souhrnem všech daní, které v daném státě existují. Plnění jednotlivých funkcí daní zabezpečuje právě daňová soustava, na kterou je kladeno mnoho požadavků. Jedná se například o zajištění efektivnosti zdanění, požadavek jednoduchosti, dostatečné pružnosti, a přitom dostatečné stability daňové soustavy. V neposlední řadě by měla být daňová soustava spravedlivá, což je bohužel velmi relativní pojem. (Klimešová, 2018, s. 14)

1.5 Daňové principy spravedlnosti

Dle Klimešové existují tři principy spravedlnosti. Prvním je princip platební schopnosti, někdy označován také jako zásada vertikální spravedlnosti, který předpokládá, že daňovým subjektům jsou uloženy daně dle jejich schopnosti je platit. Tento princip nejlépe vystihuje progresivní sazba, osvobození od daně, odčitatelné položky atd. Další je princip užitku, který představuje požadavek na zdanění daňových subjektů v závislosti na prospěchu, který mají z veřejných výdajů. Poslední je princip neutrality vyjadřující požadavek, aby za totožných podmínek platily odlišné subjekty stejnou daň bez ohledu na jiné podmínky. (2018, s. 16)

Existuje také horizontální spravedlnost, která tvrdí, že dva daňoví poplatníci, kteří jsou na tom v podstatných aspektech stejně tzn. se stejnou platební schopností, by měli platit také stejnou daň. (Pospíšilová, 2018)

1.6 Daňová optimalizace

Daňová optimalizace představuje činnost, při které se daňový subjekt pokouší o legální minimalizaci své daňové povinnosti. Daňová optimalizace je důsledkem zejména využití všech dostupných možností snížení základu daně v rámci platných zákonů, odložením daně do budoucna využitím daňových rezerv nebo tvorbou opravných položek. Dále také využitím smluv o zamezení dvojího zdanění atd. (Klimešová, 2018, s. 55)

1.7 Daňový rezident a daňový nerezident

Daňový rezident daného státu je poplatník s celosvětovou daňovou povinností vůči tomuto státu. Jeho daňová povinnost se tedy vztahuje jak na příjmy plynoucí z tohoto státu, tak na příjmy ze zahraničí.

Daňový nerezident představuje daňového poplatníka s omezenou daňovou povinností vůči tomuto státu. Jeho povinnost se vztahuje výhradně na příjmy, které pocházejí ze zdrojů na území tohoto státu a na majetek, který se nachází na území daného státu.

Pokud jsou mezi zeměmi uzavřeny smlouvy o zamezení dvojího zdanění, poplatník by měl být daňovým rezidentem vždy jen v jednom státě a daňovým nerezidentem v ostatních státech. (Sojka a kol., 2017, s. 3-4)

1.8 Daňová kvóta

Daňová kvóta je podíl daní na hrubém domácím produktu a vypovídá tedy o celkové výši daňového břemene v dané zemi. Existuje daňová kvóta jednoduchá, která k HDP poměřuje jen příjmy z daní. Složená daňová kvóta pak poměřuje příjmy ze všech fiskálních nástrojů, tj. daně, cla, povinné pojistné na sociální zabezpečení a povinné pojistné na zdravotní pojištění. (Klimešová, 2018, s. 20)

1.9 Daňová konkurence, harmonizace a koordinace v EU

1.9.1 Daňová konkurence

Daňová konkurence mezi státy představuje snahu přilákat do země daňové základy, jako jsou důchody, obraty firem, úroky a dividendy pomocí výhodnějších daňových režimů. Právě snaha daňových poplatníků snižovat své daňové břemeno způsobuje daňovou konkurenci mezi státy. Daňovou konkurencí mezi zeměmi jsou nejvíce ohroženy výnosy z daní mobilnějších základů, jako je například základ daně z přidané hodnoty nebo ze spotřebních daní, příjmy z finančního kapitálu u právnických i fyzických osob a také zisky právnických osob. (Kubátová, 2018, s. 154-155)

1.9.2 Daňová harmonizace

Představuje určitý soulad daní a zaměřuje se na definování klíčových prvků daňové struktury jako jsou základ daně, podmínky výběru a minimální možné sazby v rámci EU, za účelem vytvoření jednotného vnitřního trhu. Harmonizace nepřímých daní je na

vysokém stupni nejen v oblasti selektivních nepřímých daní uvalených na vybrané statky, ale i u všeobecné nepřímé daně v podobě daně z přidané hodnoty. (Boria, 2017, s. 148)

Harmonizace přímých daní mezi evropskými státy je pouze částečná. Je dána najevo například zamezováním dvojího zdanění, poskytováním daňových informací, daněním úroků nebo v boji proti daňovým rájům. (Jurčík, 2015, s. 43-44)

Dle Nerudové představuje daňová harmonizace určitý proces sbližování daňových soustav určitých států podle společných pravidel. (2014, s. 17) Nerudová a Jurčík se tedy ve své podstatě shodují.

1.9.3 Daňová koordinace

Daňová koordinace je tzv. předstupeň daňové harmonizace a probíhá nejen v EU, ale také na bázi mezinárodních organizací jako je OECD a MMF. Jedná se o mezinárodní sbližování daňových systémů vytvářením bilaterálních nebo multilaterálních dohod. Podstatná je také nezbytnost vzájemné informovanosti zemí o příjmech jejich rezidentů v jiném státu. (Kubátová, 2018, s. 155)

Široký má stejný názor na daňovou koordinaci jako Kubátová, pouze doplňuje, že daňová koordinace přispívá také k zamezení praní špinavých peněz a k omezení škodlivé daňové konkurence. (2018, s. 34)

1.10 Smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku

Smlouvy o zamezení dvojího zdanění jsou mezinárodní smlouvy, které jsou nadřazeny dle článku 10 Ústavy ČR českým zákonům. (Sojka a kol., 2017, s. 2)

Problematika dvojího zdanění není výslovně upravena evropskou legislativou, ale je řešena bilaterálními smlouvami mezi jednotlivými členskými státy EU. (Macek, a kol., 2015, s. 72)

Tyto bilaterální smlouvy jsou uzavírány mezi jednotlivými státy, aby zajistily alespoň částečnou koordinaci daně z příjmů v rámci EU. Uzavírání bilaterálních smluv o zamezení dvojího zdanění usnadňují tzv. modelové smlouvy. Nejrozšířenější je modelová smlouva OECD. Kromě bilaterálních smluv je možné uzavřít také smlouvy multilaterální. V EU je jen jedna smlouva tohoto typu, a to mezi severskými státy. (Tepperová, 2019, s. 59-61)

1.11 Metody zamezení dvojího zdanění

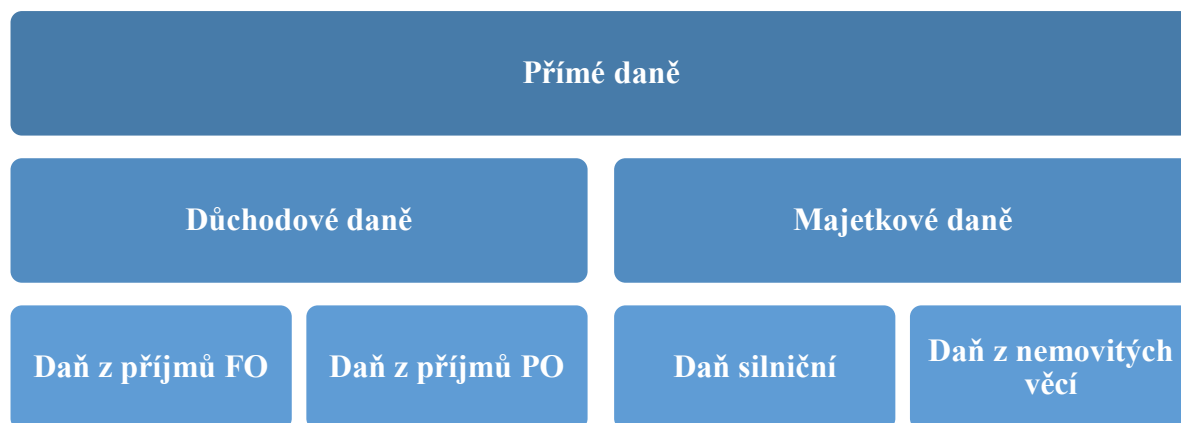
Modelové smlouvy OECD upravují konkrétní postup, jak lze vyloučit dvojí zdanění příjmu nebo majetku daňového subjektu, který by podléhal zdanění ve více státech. Modelová smlouva OECD zmiňuje 2 základní metody, tj. metodu vynětí a metodu započtení. Konkrétní metodu určuje však smlouva o zamezení dvojího zdanění uzavřená mezi určitými smluvními státy. Celkem se jedná o těchto 5 metod:

- *metoda úplného vynětí,*
- *metoda vynětí s výhradou progrese,*
- *metoda zprůměrování,*
- *metoda vrchního dílku,*
- *metoda úplného, prostého zápočtu.* (Klimešová, 2018, s. 186)

2 DAŇOVÁ SOUSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY

2.1 Přímé daně

Přímé daně platí poplatník daně sám na vlastní účet a jsou vázány na existenci důchodu tedy majetku nebo příjmu. (Jurčík, 2015, s. 12) Následující obrázek znázorňuje druhy přímých daní v ČR.

Obrázek 1: Druhy přímých daní v ČR (Ptáčková Mísařová, Otavová., 2018, s. 13)

2.1.1 Daň z příjmů fyzických osob

Jedná se o univerzální daň, které podléhají všechny zdanitelné příjmy jednotlivců a je upravena v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. (Vančurová, Lachová, 2018, s. 60)

Poplatníky této daně jsou fyzické osoby, které jsou daňovými rezidenty České republiky nebo daňovými nerezidenty. (Simonidesová, Feranecová, Pajerská Dudáš, 2018, s. 121)

Příjmem se rozumí nejen příjem peněžní, ale také nepeněžní nebo dosažený směnou. Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou příjmy dle jednotlivých § 6-10 ZDP. Jedná se tedy o:

- *příjmy ze závislé činnosti (§ 6 ZDP),*
- *příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP),*
- *příjmy z kapitálové činnosti (§ 8 ZDP),*
- *příjmy z nájmu (§ 9 ZDP),*
- *ostatní příjmy (§ 10 ZDP).* (Široký, Krzikallová, Krajňák, 2020, s. 63)

Jak uvádí Vyškovská, v rámci § 7 a § 9 ZDP lze uplatnit daňovou ztrátu. Následně se všechny dílčí základy daně vypočtené dle jednotlivých § 6-10 sčítají a tvoří jeden celkový

základ daně. Tento základ daně je pak možné optimalizovat, tj. snížit při splnění určitých podmínek o nezdanitelné části základu daně dle § 15 ZDP nebo o položky uvedené v § 34 ZDP, tj. daňová ztráta nebo její část, odpočet na podporu výzkumu a vývoje a v neposlední řadě také odpočet na podporu odborného vzdělávání. Vypočtenou daň z příjmů FO lze dále snížit o slevy na dani dle § 35ba ZDP, slevu za umístění dítěte dle § 35bb ZDP a slevu dle § 35bc ZDP na evidenci tržeb. Poplatníci mohou také využít daňové zvýhodnění na vyživované dítě, které žije s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti dle § 35c ZDP. (2018, s. 18)

Nezdanitelné části základu daně dle § 15 ZDP zahrnují:

- bezúplatná plnění,
- uhrazené úroky z úvěru ze stavebního spoření, hypotečního úvěru pro financování bytových potřeb,
- uhrazené příspěvky na penzijní připojištění,
- pojistné na soukromé životní pojištění,
- odborové příspěvky,
- úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání.

Slevy na dani dle § 35ba ZDP jsou:

- základní sleva na poplatníka,
- slevu na manžela/manželku,
- základní slevu na invaliditu,
- rozšířenou slevu na invaliditu,
- slevu na držitele průkazu ZTP/P,
- slevu na studenta. (Hakalová a kol., 2021, s. 33)

Daň z příjmů fyzických osob je vypočítána použitím sazby daně ve výši 15 % na celkový základ daně po odečtu nezdanitelných částí základu daně a odčitatelných položek od základu daně zaokrouhlený na celé stokoruny dolů. (Vyškovská, 2018, s. 27)

V případě, že základ daně přesahuje 48násobek průměrné mzdy, se použije sazba 23 %. (Česko, 1992a)

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok tedy od 1. 1 do 31. 12. Zákon o dani z příjmů č. 586/1992 Sb. definuje také příjmy osvobozené od daně. Nalezneme je v § 4 ZDP, kde je obecné osvobození. Osvobození bezúplatných příjmů upravuje § 4a ZDP. Další druhy osvobození nalezneme také v § 6 odst. 9 ZDP, kde je definováno osvobození příjmů ze závislé činnosti. Osvobození ostatních příjmů je uvedeno v § 10 odst. 3 ZDP. Osvobození příjmů od daně je mnohdy vázáno na určité horní limity nebo časové testy. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2018, s. 33-35)

Daňové přiznání podává poplatník daně z příjmu fyzických osob v řádném termínu do 1. dubna. V případě, že daňové přiznání učinil a předložil daňový poradce, je termín pro podání daňového přiznání automaticky prodloužen do 1. července. V případě, že DP nebylo podáno nejpozději do 3 měsíců po uplynutí zdaňovacího období a následně bylo podáno elektronicky, pak lhůta pro podání DP je prodloužena na 4 měsíce po uplynutí zdaňovacího období, tj. 1. května. (Hnátek, 2021, s. 253)

2.1.2 Daň z příjmů právnických osob

Jedná se o univerzální důchodovou daň, které podléhají všechny právnické osoby a je zakotvena v zákoně č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů. Dle § 18 odst. 1 ZDP jsou předmětem této daně příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem. (Hakalová a kol., 2021, s. 34)

V § 18 odst. 2 ZDP jsou uvedeny příjmy, které předmětem daně nejsou. Jedná se kupříkladu o příjmy získané nabytím akcií podle zvláštního zákona, příjmy plynoucí z titulu spravedlivého zadostiučinění, příjmy společenství vlastníků jednotek aj.

Mezi osvobozené příjmy od daně z příjmů právnických osob spadají dle § 19 ZDP například členské příspěvky, podíly na zisku tichého společníka z účasti na podnikání, příjmy z úroků z přeplatků zaviněných správcem daně a další. (Dvořáková, Pitterling, Skalická, 2019, s. 80)

Základ daně z příjmů právnických osob tvoří rozdíl mezi příjmy a výdaji, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně a příjmů osvobozených od daně. Zde je nutné respektovat věcnou a časovou souvislost v daném zdaňovacím období. Základ daně je tedy odvozen od výsledku hospodaření. (Vychopeň, 2021, s. 167)

Při výpočtu základu daně z příjmů právnických osob dochází k úpravám výsledku hospodaření o položky, které zvyšují a snižují hospodářský výsledek. Mezi položky zvyšující výsledek hospodaření patří:

- částky neoprávněně zkracující příjmy,
- částky, které nelze dle tohoto zákona zahrnout do výdajů,
- hodnoty nezaúčtovaných, ale zdanitelných výnosů, aj.

Položky, které snižují výsledek hospodaření jsou následující:

- částky zaúčtovaných výnosů, které nicméně z určitých důvodů nejsou zahrnovány do základu daně,
- částky nezaúčtovaných, avšak daňově účinných nákladů. (Dvořáková, Pitterling, Skalická, 2019, s. 84)

Existují možnosti optimalizace základu daně nebo vypočtené daně za pomoci odčitatelných položek nebo slev na dani. V § 34 ZDP jsou uvedeny odčitatelné položky jako jsou daňová ztráta, podpora výzkumu a vývoje nebo podpora pořízení majetku na odborné vzdělávání. (Hakalová a kol., 2021, s. 34)

Slevy na dani jsou ve výši 18 000 Kč za každého zaměstnance se zdravotním postižením a 60 000 Kč za každého zaměstnance s těžším zdravotním postižením. Tuto slevu může uplatňovat zaměstnavatel u daně z příjmů fyzických i právnických osob. (Marková, 2022, s. 50)

Poplatníky této daně upravuje § 17 ZDP a jsou to kupříkladu právnické osoby, organizační složky státu, daňoví rezidenti, daňoví nerezidenti, veřejně prospěšní poplatníci. (Vančurová, Lachová, 2018, s. 94-95)

Sazba daně z příjmů právnických osob činí 19 %, pokud není stanoveno jinak. Daň je vypočtena jako součin základu daně, který je snížen o položky snižující základ daně, dále je snížen o odčitatelné položky od základu daně zaokrouhleného na celé tisíce Kč dolů a sazby daně. U základního investičního fondu činí sazba daně 5 % a u fondu penzijní společnosti nebo u instituce penzijního pojištění je sazba ve výši 0 %. (Marková, 2022, s. 25)

Všechny příjmy z dividend, vypořádacích podílů, podílů na likvidačním zůstatku a podílů na zisku jsou samostatným základem daně, na který je aplikována sazba daně ve výši 15 %. (Široký, 2018, s. 223)

Zdaňovacím obdobím z daně z příjmů právnických osob je zpravidla kalendářní rok, avšak může to být také i hospodářský rok, účetní období, pokud je delší než nepřetržitě po sobě jdoucích 12 kalendářních měsíců, období rozhodného dne fúze nebo rozdělení obchodní korporace nebo převodu jmění na společníka PO. (Dvořáková, Pitterling, Skalická, 2019, s. 15)

Dle daňového řádu je obecná lhůta pro podání daňového přiznání nejpozději do 3 měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Tato lhůta je základní lhůtou pro všechny daňové subjekty. Pokud má však daňový subjekt povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem nebo daňové přiznání podal daňový poradce, lhůta se prodlužuje na 6 měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Všechny PO zapsané v obchodním rejstříku podávají daňové přiznání elektronicky přes datovou schránku. Tyto osoby pak mohou využít prodloužené lhůty pro podání DP, tj. do 4 měsíců po uplynutí zdaňovacího období. (Vychopeň, 2021, s. 180)

Zálohová povinnost na daň z příjmů u fyzických a právnických osob

Zálohová povinnost se odvíjí od výše poslední známé daňové povinnosti. Jedná se o částku, kterou poplatník vypočetl a uvedl v daňovém přiznání za bezprostředně předcházející zdaňovací období. Dle § 38a ZDP zálohy na daň neplatí poplatník, jehož poslední známá daňová povinnost nepřesáhla 30 000 Kč, dále pak také obec, kraj nebo zůstavitel ode dne jeho smrti. V případě, že poslední známá daňová povinnost poplatníka je v rozmezí 30 000 Kč až 150 000 Kč platí 2 zálohy na daň. Obě jsou ve výši 40 % poslední známé daňové povinnosti a jsou splatné k 15. dni 6. měsíce a 15. dni 12. měsíce zdaňovacího období. Pokud poslední známá daňová povinnost poplatníka přesáhla 150 000 Kč, je povinen zaplatit 4 zálohy na daň a to k 15. 3., 15. 6., 15. 9. a 15. 12. zdaňovacího období. Zálohy jsou ve výši ¼ poslední známé daňové povinnosti. (Marková, 2022, s. 56)

2.1.3 Sociální a zdravotní pojištění

Sociální a zdravotní pojištění je v rozsáhlejší pojetí také součástí daňového systému ČR.

Sociální pojištění

Pojistné na sociální zabezpečení v sobě obsahuje pojistné na důchodové pojištění, pojistné na nemocenské pojištění a také příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Nemocenské pojištění je dobrovolné u osob samostatně výdělečně činných.

Poplatníky pojistného na sociální zabezpečení jsou:

- zaměstnavatelé (PO/FO), kteří zaměstnávají min. 1 zaměstnance,
- zaměstnanci,
- OSVČ, které mají povinnost platit pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,
- osoby dobrovolně účastné na důchodovém pojištění.

Výše pojistného je stanovena procentní sazbou z vyměřovacího základu rozhodného období. Sazby pojistného jsou ve výši:

- 24,8 % z vyměřovacího základu zaměstnavatele, z toho 2,1 % tvoří nemocenské pojištění, 21,5 % důchodové pojištění a 1,2 % je vyhrazeno na státní politiku zaměstnanosti,
- 6,5 % z vyměřovacího základu zaměstnance,
- 29,2 % z vyměřovacího základu u OSVČ, z toho 28 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti, pokud se účastní důchodového pojištění, a 2,1 % z vyměřovacího základu, pokud se OSVČ účastní nemocenského pojištění,
- 28 % z vyměřovacího základu u osoby, která se dobrovolně účastní důchodového pojištění.

Vyměřovacím základem u zaměstnance je hrubá mzda. Minimální vyměřovací základ je ve výši aktuální minimální mzdy. Maximálním vyměřovacím základem pro zaměstnance i OSVČ je 48násobek průměrné mzdy. U OSVČ je vyměřovací základ ve výši 50 % dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti. Minimální měsíční vyměřovací základ pro OSVČ provozující činnost hlavní je stanoven ve výši 25 % průměrné mzdy.

U OSVČ provozující vedlejší činnost je vyměřovací základ jen 10 % průměrné mzdy. (Hakalová a kol., 2021, s. 41-43)

Rozhodným obdobím v případě zaměstnanců a zaměstnavatelů je kalendářní měsíc. U OSVČ je tímto obdobím kalendářní rok (Tepperová, 2019, s. 20)

Zdravotní pojištění

Jedná se o druh zákonného pojištění, díky němuž je plně nebo částečně zaplácena zdravotní péče poskytnutá pojištěnci za účelem zlepšit nebo zachovat jeho zdravotní stav.

Zdravotní pojištění je v ČR povinné pro všechny osoby s trvalým pobytem na území ČR a také pro osoby, které na území ČR nemají trvalý pobyt, jestliže jsou zaměstnávány u zaměstnavatele, jenž má trvalý pobyt nebo sídlo na území ČR. (Hakalová a kol., 2021, s. 40)

Plátce zdravotního pojištění je možné klasifikovat následovně:

- zaměstnanci, kteří vykonávají závislou činnost a jejich zaměstnavatelé,
- OSVČ,
- osoby bez zdanitelných příjmů,
- stát. (Ptáčková Mísařová, Otavová., 2018, s. 21)

Pojistné za zaměstnance hradí z 1/3 zaměstnanec, tj. 4,5 % a ze 2/3 zaměstnavatel, tj. 9 % z vyměřovacího základu, kterým je hrubá mzda zaměstnance. Minimální vyměřovací základ u zaměstnanců je určen aktuální minimální mzdou. Vyměřovací základ u OSVČ je určen ve výši 50 % příjmů ze samostatné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení. U OSVČ je minimální vyměřovací základ v hodnotě 50 % průměrné mzdy za dané zdaňovací období. OSVČ tedy odvádí z takto stanoveného vyměřovacího základu zdravotní pojištění ve výši 13,5 %. (Hakalová a kol., 2021, s. 40, 41)

Rozhodným obdobím u zaměstnanců je kalendářní měsíc, za který je z vyměřovacího základu zjištěno a placeno pojistné. U OSVČ je rozhodným obdobím kalendářní rok, za který je pojistné placeno. OSVČ je však povinna platit měsíční zálohy na zdravotní pojištění ve výši 13,5 % měsíčního vyměřovacího základu. (Ptáčková Mísařová, Otavová., 2018, s. 22)

2.1.4 Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí je legislativně upravena v zákoně č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Tuto daň tvoří:

- Daň z pozemků
- Daň ze staveb a jednotek. (Česko, 1992b)

Předmět daně z pozemků jsou pozemky ležící na území České republiky, které jsou evidované v katastru nemovitostí. Pro stanovení daňové povinnosti z určitého pozemku je nutné specifikovat druh pozemku.

Předmětem daně ze staveb a jednotek jsou zdanitelné stavby a jednotky. Zde je také potřebné určit druh stavby a jednotky, jelikož stanovuje způsob výpočtu základu daně a k tomu přiděluje příslušnou sazbu daně. (Široký, 2018, s. 225)

Daň poplatníka ovlivňují místní koeficienty, které si mohou stanovit jednotlivé obce. Daňové přiznání je nutno podat příslušnému správci daně do konce ledna patřičného zdaňovacího období. Splatnost daně se odvíjí od skutečnosti, zdali poplatník daně provozuje zemědělskou výrobu a chov ryb, a od výše daně. V případě, že roční daň nepřesáhne 5 000 Kč, je splatná do konce května stejného roku. (Česko, 1992b)

2.1.5 Silniční daň

Tato daň je vytyčena zákonem č. 16/1993 Sb., o dani silniční a předmětem této daně jsou silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla, která jsou registrovaná a provozovaná v ČR a jsou používána poplatníkem daně z příjmů fyzických nebo právnických osob k podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti. Předmětem daně jsou vždy nákladní automobily a přípojná vozidla s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny registrované v ČR. Základem této daně je buď zdvihový objem motoru u osobních automobilů nebo největší povolená hmotnost v tunách a počet náprav u ostatních vozidel. U návěsů je základem daně součet největších povolených hmotností na nápravy v tunách a počet náprav. Sazba daně jsou uvedeny v § 6 zákona o dani silniční a liší se v závislosti na tom, co tvoří základ daně. U nově registrovaných vozidel se sazba daně procentuálně snižuje. Slev na dani dosahuje poplatník, který využívá kombinovanou dopravu definovanou v § 12 zákona o silniční dani.

Poplatníkem silniční daně bývá nejčastěji provozovatel vozidla, který je zapsán v technickém průkazu. Daňové přiznání je nutné podat do 31. ledna následujícího

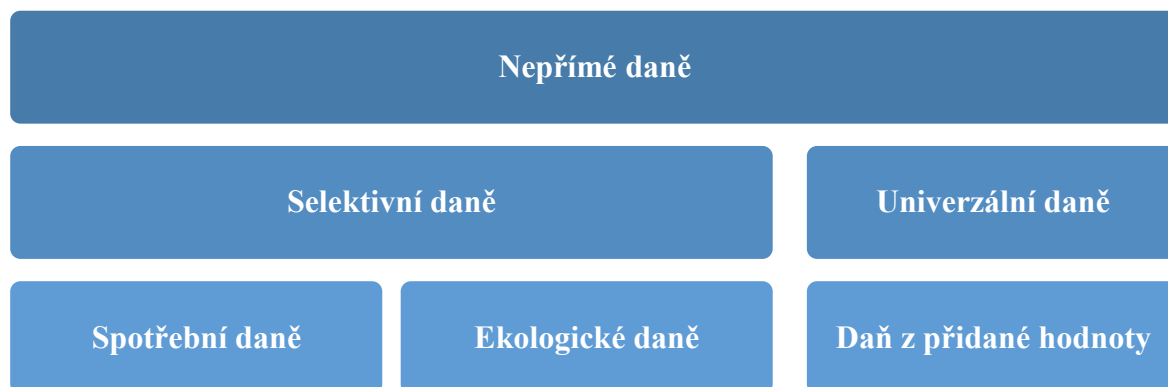
kalendářního roku. Poplatník platí celkem 4 zálohy na daň již během zdaňovacího období. (Česko, 1993)

Vláda ČR v dubnu 2022 odsouhlasila zrušení silniční daně u osobních automobilů, autobusů a nákladních aut do 12 tun v reakci na růst cen pohonných hmot. (Weiss, 2022)

2.2 Nepřímé daně

Nepřímé daně jsou obsaženy v ceně zboží či služeb, kterou hradí poplatník při jejich koupi. Osoba, která odvádí státu nepřímou daň, je odlišná od osoby, která je ve skutečnosti dani podrobena. Nepřímé daně jsou někdy také nazývány také jako daně ze spotřeby. (Jurčík, 2015, s. 13)

Následující obrázek znázorňuje členění a druhy nepřímých daní v ČR.

Obrázek 2: Druhy nepřímých daní v ČR (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2018, s. 13)

2.2.1 Daň z přidané hodnoty

Podstatou této daně je zdanění přidané hodnoty. Tato daň má legislativní vymezení v zákoně č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty a předmětem této daně je:

- dodání zboží za úplatu s místem plnění v tuzemsku,
- poskytnutí služby za úplatu s místem plnění v tuzemsku,
- dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku,
- pořízení zboží za úplatu z jiného členského státu s místem plnění v tuzemsku,
- pořízení nového dopravního prostředku za úplatu z jiného členského státu.

Všechna výše u vedená plnění musí uskutečňovat osoba povinná k dani s výjimkou pořízení nového dopravního prostředku, které uskutečňuje osoba nepovinná k dani. Osobou povinnou k dani je osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomické činnosti,

skupina nebo právnická osoba, který nebyla zřízena za účelem podnikání, pokud uskutečňuje ekonomické činnosti. Plátcem daně se stává osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku jejíž obrat přesáhl 1 mil. Kč za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících kalendářních měsíců. (Hakalová a kol., 2021, s. 36)

Základní sazba DPH je ve vši 21 %, první snížená sazba činí 15 % a druhá snížená sazba 10 %. Podrobný výčet zboží a služeb, na které lze uplatnit snížené sazby daně je uveden v příloze zákona o DPH. (Simonidesová, Feranecová, Pajerská Dudáš, 2018, s. 123)

Zdaňovacím obdobím je zpravidla kalendářní měsíc, ale plátce se může za určitých podmínek rozhodnout, že jeho zdaňovacím obdobím bude kalendářní čtvrtletí. Lhůta pro podání daňového přiznání je do 25. dne po skončení zdaňovacího období. Plátcí nebo identifikované osoby jsou ze zákona povinni podat daňové přiznání elektronickou formou. (Hakalová a kol., 2021, s. 36)

2.2.2 Spotřební daně

V ČR upravuje zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních tyto daně:

- daň z minerálních olejů,
- daň z lihu,
- daň z piva,
- daň z vína a meziproductů,
- daň z tabákových výrobků, zahříváných tabákových výrobků, ze surového tabáku.

Plátcem této daně je PO nebo FO, která je provozovatelem daňového skladu, oprávněným příjemcem, odesílatelem nebo výrobcem, kterému vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit. Daň je vypočtena jako součin základu daně a sazby daně, která je stanovena pro daný vybraný výrobek. Zdaňovacím obdobím této daně je kalendářní měsíc a daňové přiznání je nutno podat za každou daň odděleně ve lhůtě 25 dnů po skončení zdaňovacího období. (Česko, 2003)

2.2.3 Energetické daně

Tato daň nachází legislativní úpravu v zákoně č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, konkrétně se jedná o:

- daň ze zemního plynu a některých dalších plynů,

- daň z pevných paliv,
- daň z elektřiny.

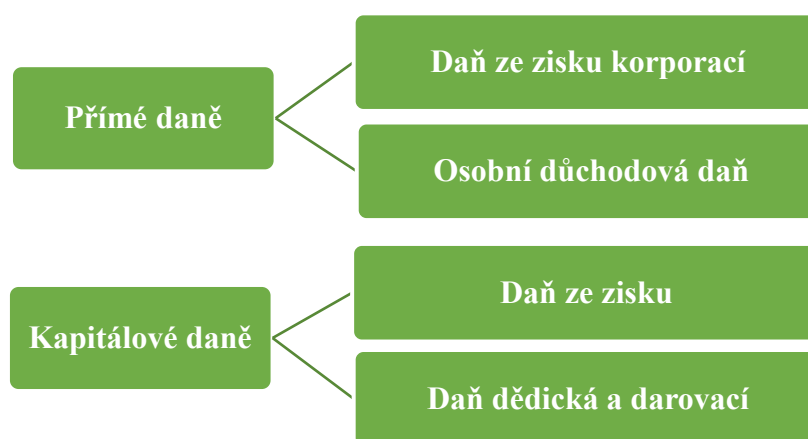
Předmětem daně ze zemního plynu je plyn, který se používá pro pohon motorů, výrobu tepla atd. Množství plynu v MWh spalného tepla tvoří základ této daně a sazba daně se odlišuje dle typu daného plynu. Předmětem daně z pevných paliv je například černé uhlí, hnědé uhlí, koks a rašelina. Sazba daně je stanovena v Kč/GJ spalného tepla. Předmětem daně z elektřiny je elektřina pod kódem nomenklatury 2716. Sazba této daně je určena v Kč na MWh. Daňové přiznání je nutno podat za každou daň odděleně do 25. dne po skončení zdaňovacího období. (Hakalová a kol., 2021, s. 37)

3 DAŇOVÁ SOUSTAVA IRSKA

Irský daňový systém je považován za velmi jednoduchý a transparentní. Výběr daní a poplatků je plně v kompetenci Úřadu daňových komisařů tzv. Office of the Revenue Commissioners. (Simonidesová, Feranecová, Pajerská Dudáš, 2018, s. 146)

3.1 Přímé a kapitálové daně

Následující obrázek znázorňuje členění přímých a kapitálových daní v Irsku dle daňového poradce Liama Burnse. Rozdělení daní v Irsku do skupin na přímé a nepřímé se poněkud liší od rozdělení daňového systému v ČR.

Obrázek 3: Druhy přímých daní v Irsku (Burns, 2001-2021)

3.1.1 Daň ze zisku korporací– Corporation Tax

Této dani podléhají společnosti založené podle zákona o společnostech, tj. např. veřejné akciové společnosti (plc) a společnosti s ručením omezeným (Ltd), ale také asociace, bytová družstva, státem vlastněné podniky, vzájemné pojistné společnosti, veřejně prospěšné společnosti a stálé provozovny irských nerezidentních společností. (Široký, 2018, s. 250-251)

Společnosti, které jsou daňovým rezidentem v Irsku, musí platit daň ze zisku korporací ze svých celosvětových zisků. Tyto zisky zahrnují příjmy i kapitálové zisky. Nerezidentní společnosti, které obchodují v Irsku prostřednictvím své pobočky nebo agentury, musí tuto daň platit také. (Corporation Tax (CT), 2021b)

Za účelem zdaňování se příjmy korporací dělí do následujících druhů:

- příjmy z úroků a dividend na území Irska,

- zisky z obchodních činností, zisky z výkonu profese, nezdaněné úroky a zahraniční příjmy, jiné příjmy, příjmy z pronájmu nemovitostí na území Irsko,
- rozdělené zisky rezidentních společností. (Nerudová, 2014, s. 246)

Existují 2 sazby daně z příjmů právnických osob:

- 12,5 % - zisky z obchodních činností,
- 25 % - zisky z neobchodních činností, zisky z těžby ropy, příjmy z pronájmu a investice.

Daň ze zisku korporací je uvalena na zisk společnosti v účetním období, které nesmí být delší než 12 měsíců. V případě, že se v průběhu účetního období změní sazba daně, budou zisky rozděleny dle času a odpovídajícím způsobem zdaněny. (Corporation tax (CT), 2021a)

Základem daně rezidentní společnosti je její celosvětový příjem po odečtení všech výdajů, které jsou plně vynaloženy za účelem dosažení příjmů, při respektování některých zvláštních ustanovení a výjimek a po odečtení nákladů na příjmy. Mezi příjmy vyňaté z předmětu daně patří např. příjmy z komerčně spravovaných lesů v Irsku a dividendy vyplacené společnostmi ze zisku v souvislosti s příjmy z lesů. Náklady jsou odečitatelné, pokud jsou vynaloženy zcela pro účely podnikání společnosti. (Široký, Střílková, Krajňák, 2016, s. 42)

Daňově uznatelnými náklady jsou kupříkladu úroky, obchodní náklady nebo licenční poplatky. Daňově neuznatelnými náklady jsou například pokuty a penále, nebo pohoštění. (Macek, a kol., 2015, s. 27)

Daňově je možné odepisovat motorová vozidla, průmyslové budovy, stroje a zařízení, patentová práva, aktiva duševního vlastnictví a některé kapitálové výdaje na vědecký výzkum aj. (Široký, 2018, s. 250)

Výši daňových odpisů a dobu odpisování u vybraných aktiv znázorňuje následující tabulka.

Tabulka 1: Daňové odpisy v Irsku (vlastní zpracování dle Corporate – Deductions, 2021, a Alvarado, 2021, s. 577)

Druh aktiva	Odpisová sazba	Doba odpisování
Stroje a zařízení	12,5 %	8 let
Motorová vozidla	12,5 %	8 let
Průmyslové budovy	4 %	25 let
Specifikovaná nehmotná aktiva	7 %, poslední rok 2 %	15 let

Maximální výše daňových odpisů na 1 vozidlo v Irsku se odvíjí od úrovně emisí CO₂. Motorová vozidla jsou rozdělena do jednotlivých kategorií A-F a ty jsou rozděleny do 3 skupin. Kategorie vozidel A a B se může odepisovat maximálně do výše 24 000 EUR/vozidlo. Kategorie vozidel C může mít odpisy v maximální výši 12 000 EUR/vozidlo nebo ve výši poloviční ceny vozidla, vždy ale poplatník musí zvolit nižší variantu. Vozidla v kategorii D, E, F nemají nárok na žádné odpisy. (Notes for Guidance - Taxes Consolidation Act 1997 Finance Act 2021 edition Part 11C, 2021, s. 2-4)

Ztráty z obchodování lze převádět do budoucna neomezeně v případě stejné obchodní aktivity. Naopak zpětně lze ztrátu uplatnit nejvýše jedno bezprostředně předcházející účetní období. Ztráta z obchodování může být započtena proti ostatním výnosům a kapitálovým ziskům z obchodování za stejné nebo předchozí účetní období. Pouze čisté kapitálové ztráty nelze započítat proti jiným druhům zisku a lze je pouze převést do budoucna a započítat proti kapitálovým ziskům. (Široký, Střílková, Krajňák, 2016, s. 42)

V Irsku je možnost požádat si o daňové úlevy pro nově založenou začínající společnost za určitých podmínek. Nárok na úlevu má společnost, jejíž daň z příjmů byla 40 000 EUR nebo méně. V případě, že se daň pohybuje v rozmezí 40 000 až 60 000 EUR, firma má nárok pouze na částečnou úlevu na dani. Výše daňových úlev závisí na výši pojistného na sociální pojištění (PRSI), které zaměstnavatel platí. To musí být v maximální výši 5 000 EUR/zaměstnanec a 40 000 EUR celkem. (Alvarado, 2021, s. 576)

V Irsku je uplatňován upravený systém zdanění právnických osob, v jehož rámci jsou zisky plně zdaněny na úrovni společností a rozdělené zisky jsou pak zdaněny také v rukou jednotlivých akcionářů. Pokud však jde o zisky rozdělované rezidentní společností rezidentním akcionářům, pak jsou od daně osvobozeny. (Široký, Střílková, Krajňák, 2016, s. 42)

Irský daňový systém umožňuje také tzv. skupinové zdanění firem dle výše obchodního podílu kapitálově spojených společností. Výhodou tohoto skupinového zdanění je např. uplatnění ztrát v rámci skupiny. (Široký, 2018, s. 251)

Zdaňovacím obdobím je obecně období od 1. 1. do 31. 12. Roční přiznání k dani ze zisku korporací je nutné podat a zaplatit splatnou daň správci daně ve lhůtě 9 měsíců od konce účetního období, ke kterému je vystaveno, nejpozději však do 23. 9. (Široký, 2018, s. 250)

Daň ze zisku korporací je v Irsku splatná na základě samovyměření. Společnost, jejíž daňová povinnost v předchozím roce přesáhla 200 000 EUR, musí zaplatit 2 zálohy na daň z příjmu právnických osob. První musí uhradit do 23. dne 6. měsíce (ve výši 50 % poslední známé daňové povinnosti z předchozího roku nebo 45 % závazku běžného roku) a druhou do 23. dne 11. měsíce (v takové výši, aby celková úhrada dosáhla 90 % poslední známé daňové povinnosti běžného roku) po počátku účetního období. Pokud účetní období není delší než 7 měsíců, platí se pouze jedna záloha, a to 90 % daňové povinnosti předchozího roku. Zbývajících 10 % závazku je splatných v termínu podání daňového přiznání. (Široký, Střílková, Krajňák, 2016, s. 42)

Malé společnosti, jejichž daňová povinnost v předcházejícím období nepřesáhla 200 000 EUR, musí zaplatit zálohu na daň 31 dní před koncem jejich účetního období a zároveň do 23. dne daného měsíce. (Corporation Tax (CT) payment and filing, 2021)

3.1.2 Osobní důchodová daň –Personal Income Tax

Daň z příjmů fyzických osob je právně upravena zákonem zvaným Taxes Consolidation Act z roku 1997 dále také uváděn jako TCA. Tento zákon je každoročně novelizován finančním zákonem tzv. Finance Act. (Irsko, 1997)

Rezidentem je osoba, která má na území Irska trvalé bydliště, nebo se zdržuje na území Irska déle než 183 dní v roce, nebo se v Irsku zdržuje déle jak 280 dní v běžném a předcházejícím roce. (Nerudová, 2014, s. 243)

Specifikace rezidentů je také upravena v sekci 819 TCA nebo v smlouvě o zamezení dvojího zdanění s Irskem v článku 4. (Irsko, 1997, Česko, 1996)

Fyzická osoba, která není rezidentem, obecně podléhá této dani pouze z příjmů irského původu. (Individual – Taxes on personal income, 2021)

Druhy příjmů, které podléhají této dani se rozdělují na tyto kategorie:

- *zisky z plateb úroků a dividend,*
- *zisky z obchodování,*
- *příjmy z podnikání, příjmy z výkonu profesí, nezdaněné úroky a zahraniční příjmy, příjmy z pronájmu nemovitostí v Irsku, ostatní příjmy,*
- *příjmy ze zaměstnání a důchody,*
- *rozdělené zisky společností.*

Daň z příjmu se vybírá z celkových příjmů ze všech výše uvedených zdrojů. (Široký, Krzikallová, Krajňák, 2020, s. 43)

Zvláštní výjimky ze zdanění se poskytují příjmům upraveným v sekci 193 TCA. Jedná se o příjmy některých umělců, skladatelů, sochařů, malířů a spisovatelů. Příjmy do 15 000 EUR z hlídání dětí jsou osvobozeny v případě, že jsou v jednu chvíli hlídány maximálně tři děti v domově pečovateli. Dále jsou osvobozeny stipendia a úroky ze spořicíh certifikátů vydaných ministrem financí. (Široký, Krzikallová, Krajňák, 2020, s. 43)

Pokud je poplatníkovi více než 65 let, je svobodný nebo ovdovělý a jeho roční příjem nepřekročil 18 000 EUR, je takovýto příjem osvobozen od daně. Pokud je ženatý, pak je limitní částka pro osvobození příjmu ve výši 36 000 EUR. Limitní částka se zvyšuje za každé dítě o 575 EUR nebo o 830 EUR v případě tří a více dětí. (Nerudová, 2014, s. 243)

Pokud poplatník dosahuje příjmu z pronájmu domu, ve kterém bydlí, je takovýto příjem také vyjmut ze zdanění, a to až do výše 14 000 EUR. (Široký, 2018, s. 251)

Poplatky z příjmu tzv. Charges on income, jsou obecně odečitatelné z příjmu bez ohledu na jejich zdroj. Pojem poplatky z příjmu zahrnuje jakoukoli roční platbu, kterou je plátce daně ze zákona povinen platit. Jedná se například o úroky z půjček a platby na základě smlouvy. Odečitatelnost těchto plateb však podléhá určitým omezením. (Alvarado, 2021, s. 597)

Široký zmiňuje také určité odpočty na dani ve formě zdravotních výdajů, které nejsou hrazeny pojišťovnou. (2018, s. 251)

Daňový poplatník má také možnost odečíst si slevy na dani tzv. Tax credits, které jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 2: Vybrané druhy slev na dani v Irsku v roce 2021 a jejich výše (vlastní zpracování dle Tax rates, bands and reliefs, 2022)

Druh slevy na dani	Sleva v EUR	Sleva v EUR
Svobodný nebo odděleně žijící poplatník	1 650	1 700
Manželé	3 300	3 400
Rodina s jedním rodičem	1 650	1 650
Zaměstnanecká sleva PAYE	1 650	1 700
Ovdovělá osoba, pozůstalý registrovaný partner	3 300	3 400
Svobodná nebo ovdovělá osoba nad 65 let	245	245
Ženatá/vdaná osoba, osoba v registrovaném partnerství nad 65 let	490	490
Tělesně/duševně nezpůsobilé dítě	3 300	3 300
Svobodný slepý poplatník, jeden	1 650	1 650
Oba manželé nebo registrovaní partneři slepí	3 300	3 300
Vyživovaný příbuzný	245	245
Domácí pečovatel (Home Carer's Tax Credit)	1 600	1 600

Slevy daňových poplatníků nad 65 let se sčítají se slevami dle jejich rodinného stavu. (Older people's tax credits and reliefs, 2022)

O zaměstnaneckou daňovou slevu může žádat osoba, která má zdanitelný příjem dle systému Pay As You Earn (PAYE). Tento systém zahrnuje tyto příjmy: mzdy, věcný prospěch, zaměstnanecké důchody, příjmy ministerstva sociální ochrany. Pokud je roční příjem daňového poplatníka větší než 8 500 EUR, má nárok na plnou slevu. Pokud je však příjem nižší, výše kreditu je omezena na 20 % jeho ročního příjmu. Pokud manželé nebo registrovaní partneři mají oba příjem PAYE, mají nárok na slevu oba. Sleva není možná převést na manžela nebo partnera. Daňový poplatník má nárok pouze na jednu zaměstnaneckou daňovou slevu bez ohledu na to, kolik má zaměstnání. (Employee Tax Credit, 2022)

Hodnota slevy na dani v případě ovdovělých osob se liší na základě skutečnosti, zdali je ovdovělá osoba rodičem nezaopatřených dětí. Dále také závisí na uplynulé době od úmrtí manžela nebo registrovaného partnera. Tato sleva lze čerpat 5 let od jeho/jejího úmrtí. (Tax rates, bands and reliefs, 2022)

Standardní sazba daně z příjmů fyzických osob činí v Irsku 20 % a vyšší sazba pak 40 %. Daň je vypočtena na základě standardní sazby, pokud příjmy daňového poplatníka nepřesáhnou limitní hodnotu stanoveného pásma. V případě, že příjmy přesáhnou limitní hodnotu daňového pásma, je použita vyšší sazba daně 40 %. Daňová pásma se liší v závislosti na rodinném stavu poplatníka a shrnuje následující tabulka. (Tax rates, bands and reliefs, 2022)

Tabulka 3: Daňová pásma u z příjmů FO v Irsku (vlastní zpracování dle Tax rates, bands and reliefs, 2022)

Rodinný stav	2021 v EUR	2022 v EUR
Svobodný/ovdovělý – bez závislých dětí	35 300	36 800
Svobodný/ovdovělý – se závislými dětmi	39 300	40 800
Daňové pásmo pro 1 vdaného/ženatého poplatníka s příjmem	44 300	45 800
Daňové pásmo pro 2 manžele/registrované partnery s příjmem	max 70 600	max 73 600

Pro osoby s vysokými příjmy existují omezení pro využívání úlev s názvem High Income Earner Restriction. Osoby s vysokými příjmy nemají nárok na využití úlev v plné výši, což následně způsobí zvýšení ZD a také splatné daně z příjmů FO. Toto omezení se vztahuje na daňové poplatníky s ročními příjmy, které jsou rovny nebo vyšší než 125 000 EUR, ale menší než 400 000 EUR ročně, jejich celkové úlevy jsou vyšší než 80 000 EUR, souhrn úlev je vyšší než 20 % jejich příjmů. (A guide to self-assessment, 2021a)

Manželé a registrovaní partneři si mohou zvolit zdanění buď samostatně, nebo společně. Příjem dítěte se posuzuje samostatně. (Široký, 2018, s. 251)

V případě, že se manželé rozhodnou pro společné zdanění příjmů a oba dosahují příjmů, pak se hraniční hodnota daňového pásma z výše uvedené tabulky č. 3 zvyšuje. Toto navýšení je stanoveno jako nižší částka z těchto dvou:

- v roce 2021 26 300 EUR, pro rok 2022 27 800 EUR,
- výše příjmu manžela/manželky nebo registrovaného partnera s nižším příjmem. (Marriage and civil partnerships, 2022)

Dle sekce 381 TCA mohou být ztráty utrpěné při jakémkoliv obchodování, výkonu profese nebo zaměstnání započteny proti ostatním výnosům běžného roku nebo převedeny do budoucna na neurčito proti ziskům ze stejného, pokračujícího obchodu, výkonu profese

nebo zaměstnání. V případě ukončení podnikání je také možné uplatnit si ztrátu zpětně za předcházející 3 zdaňovací období. (Široký, Krzikallová, Krajňák, 2020, s. 44)

Zdaňovacím obdobím této daně je kalendářní rok. Lhůta pro podání daňového přiznání a zaplacení daně je do 31. října následujícího roku po uplynutí zdaňovacího období. Manželé nebo registrovaní partneři mají možnost podat společné daňové přiznání. (Široký, 2018, s. 252)

Pokud daňový subjekt podá DP opožděně, zvyšuje se daňová povinnost o 5–10 %. (Alvarado, 2021, s. 600)

V Irsku existuje mnoho způsobů placení daně z příjmu fyzických osob. Možná je buď jednorázová platba každý rok, nebo v případě, že jste zaměstnání v rámci systému PAYE, je možná také týdenní nebo měsíční platba. (Moving to Ireland, 2021, s. 8)

System PAYE, jak již bylo zmíněno, je způsob zdanění příjmů zaměstnanců ze zaměstnání při výplatě mzdy. Frekvence zdanění se odvíjí od skutečnosti, zdali má zaměstnanec sjednanou týdenní nebo měsíční výplatu. (How your income tax is calculated, 2022)

OSVČ nebo osoby dosahující příjmů z pronájmu, kapitálového majetku, zahraničních příjmů aj., využívají systém samovyměření tzv. self-assessment tax system. (A guide to self-assessment, 2021c)

Osoby spadající do systému samovyměření, musí zaplatit předběžnou daň tzv. preliminary tax, která je odhadem daně z příjmu, PRSI a USC, které daňový poplatník očekává, že bude muset uhradit. Předběžnou daň je nutno zaplatit do 31. října příslušného zdaňovacího období. Výše předběžné daně musí být rovna nebo vyšší, než nejnižší částka z následujících:

- 90 % splatné daně za dané zdaňovací období,
- 100 % splatné daně za bezprostředně předcházející zdaňovací období,
- 105 % splatné daně za druhé bezprostředně předcházející zdaňovací období.

(A guide to self-assessment, 2021b)

Tento systém samovyměření lze v ČR přirovnat k vyplnění daňového přiznání.

V rámci PAYE systému a Self-assessment může daňový subjekt požádat o kontrolu daňového přiznání a vrácení peněz maximálně 4 roky zpětně. Na reklamace podané po této době nebude brán zřetel. (Four year rule, 2022)

3.1.3 Sociální pojištění

Příspěvky na sociální zabezpečení - Pay related Social Insurance (PRSI)

V Irsku jsou zavedeny povinné příspěvky na sociální zabezpečení známé jako Pay related Social Insurance uváděné dále jako PRSI, které obsahují důchodové a sociální pojištění. Tyto příspěvky musí odvádět zaměstnanci, zaměstnavatelé i OSVČ. (OECD, 2021, s. 367)

Hraniční hodnoty a sazby PRSI pro zaměstnance, zaměstnavatele a OSVČ shrnuje následující tabulka.

Tabulka 4: Daňové sazby PRSI (PRSI contribution rates and user guide 2021, 2021, s. 6)

Hraniční hodnoty týdenního příjmu zaměstnance (EUR)	Sazba pro zaměstnance, OSVČ	Sazba pro zaměstnavatele
Od 38–352	0 %	8,8 %
Od 352,01–398	4 %	8,8 %
Od 398,01–424	4 %	11,05 %
Od 424,01	4 %	11,05 %

Zaměstnavatelé mají povinnost odvádět příspěvky na sociální pojištění z výplat svých zaměstnanců. V roce 2021 činila sazba PRSI u zaměstnavatelů 11,05 %. V případě, že má zaměstnanec příjem nižší než 398 EUR týdně, je sazba ve výši pouze 8,8 %. (OECD, 2021, s. 367, Široký, 2018, s. 252)

Od roku 2022 se tato limitní hranice pro nižší sazbu PRSI u zaměstnavatele zvýšila na 410 EUR týdně (Paying social insurance (PRSI), 2022)

Sazba pro zaměstnance je ve výši 4 % hrubého výdělku. Od platby PRSI jsou osvobozeni daňoví poplatníci, kteří vydělávají méně než 352 EUR týdně. (OECD, 2021, s. 367, Široký, 2018, s. 252)

Sazba PRSI pro OSVČ je také ve výši 4 % hrubého výdělku. OSVČ jsou osvobozeni od příspěvků PRSI v případě, že jejich příjmy ze všech zdrojů nepřesáhly za rok 5 000 EUR. (Individual – Other taxes, 2021)

Pokud OSVČ není od platby PRSI osvobozena, pak je nutná hradit minimální výši PRSI, která v Irsku činí 500 EUR ročně. (Alvarado, 2021, s. 601)

Vyměřovací strop pro výpočet pojistného na sociální pojištění v Irsku neexistuje. (Široký, 2018, s. 252)

OSVČ budou hradit PRSI prostřednictvím systému sebehodnocení, zatímco zaměstnanci hradí PRSI přes systém PAYE. (Moving to Ireland, 2021, s. 10)

Pro účely daně z příjmu korporací je možné odečíst zaplacené příspěvky na sociální pojištění odváděné zaměstnavatelem za zaměstnance. (Nerudová, 2014, s. 246)

Všeobecný sociální poplatek – Universal Social Charge (USC)

V Irsku je také vybírán tzv. všeobecný sociální poplatek dále také jako USC, který je aplikován na hrubý příjem poplatníka nevhledě na odpočty a slevy pro účely daně z příjmů fyzických osob. (Nerudová, 2014, s. 245)

USC je aplikován nejen na příjmy ze zaměstnání, ale také na zdanitelné výhody od zaměstnavatele, příjmy ze samostatné výdělečné činnosti, příjmy z pronájmu, zisky z akciových opcí a dividendové příjmy. (Universal Social Charge USC, 2021)

Tento všeobecný sociální poplatek nahrazuje dříve uplatňovaný systém zdravotního a sociálního zabezpečení. Sazba USC má progresivní charakter. (Simonidesová, Feranecová, Pajerská Dudáš, 2018, s. 147)

Následující tabulka znázorňuje standardní sazby všeobecného sociálního poplatku.

Tabulka 5: Standardní sazby všeobecného sociálního poplatku pro zaměstnance a OSVČ
(Universal Social Charge USC, 2022d)

Celkový příjem v EUR	Sazby platné pro rok 2021 i 2022
Do 12 012	0,5 %
Dalších 9 283	2 %
Dalších 48 749	4,5 %
Příjem nad 70 044	8 %
U OSVČ – příjem nad 100 000 bez ohledu na věk	11 %

V případě, že je příjem daňového poplatníka 13 000 EUR nebo méně, není povinen platit žádný USC. Pokud je ale tento limit překročen, musí daňový poplatník platit příslušnou sazbu ze všech svých příjmů. (Universal Social Charge USC, 2022b)

V Irsku existují také snížené sazby USC, které se vztahují na osoby starší 70 let a jejich příjem je roven nebo nižší než 60 000 EUR. Dále pak na osoby mladší 70 let, které jsou

držitelem úplné lékařské karty, a jejich příjem je roven nebo nižší než 60 000 EUR. (Universal Social Charge USC, 2022c)

Následující tabulka uvádí snížené sazby všeobecného sociálního poplatku.

Tabulka 6: Snížené sazby všeobecného sociálního poplatku (Universal Social Charge USC, 2022c)

Celkový příjem v EUR	Snížené sazby platné pro rok 2021 i 2022
Do 12 012	0,5 %
Všechn příjem nad 12 012	2 %

U USC není možné společné zdanění manželů/registrovaných partnerů. Sazby a limity se vztahují na osoby jednotlivě a jsou nepřenosné. (Universal Social Charge USC, 2022a)

3.1.4 Daň ze zisku – Capital Gains Tax

Touto daní jsou zatíženy zisky z prodeje nebo výměny aktiva. Za zisk je většinou považován rozdíl mezi cenou, za které bylo aktivum pořízeno a cenou při jeho prodeji/výměně. Převody majetku mezi manžely a registrovanými partnery jsou osvobozeny od této daně. (Capital Gains Tax, 2022)

Daň ze zisku se vztahuje na aktiva jako jsou pozemky, budovy, podíly ve společnostech, goodwill, patenty, autorská práva, měna, fondy rizikového kapitálu aj. (Capital Gains Tax (CGT) on the sale, gift or exchange of an asset, 2022)

U každého jednotlivce je prvních 1 270 EUR zisku osvobozeno od této daně. (Moving to Ireland, 2021, s. 11)

Standardní sazba daně ze zisků je ve výši 33 % ze zisku, který daňový poplatník dosáhne. Existují také další sazby ve výši 40 %, 15 %, 12,5 %, které se liší v závislosti na daném ziskovém aktivu.

Daňové přiznání k této dani musí být podáno do 31. října následujícího roku. Ovšem daň je splatná ve stejném roce, kdy došlo k zisku z prodeje nebo výměny aktiva, pokud k tomuto nedojde v prosinci. (Capital Gains Tax, 2022)

3.1.5 Dědická a darovací daň – Capital Acquisition Tax

Tato daň je uvalena na část zděděného, darovaného majetku přesahující určitou limitní hodnotu. Pokud tedy dar/dědictví tuto limitní hodnotu nepřesahuje, neplatí obdarovaný/dědic žádnou daň. Limitní hodnota je stanovena dle vztahu mezi dědicem

a zesnulým nebo mezi dárce a obdarovaným. Sazba daně je ve výši 33 %. Limitní hodnoty znázorňuje následující tabulka. (Široký, 2018, s. 252)

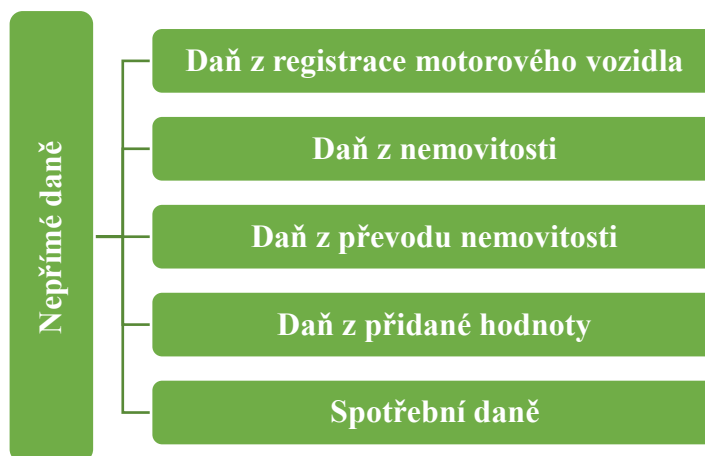
Tabulka 7: Limitní hodnoty pro zdanění dědickou a darovací daní (vlastní zpracování dle Capital Acquisitions Tax (CAT) thresholds, rates and aggregation rules, 2021)

Kategorie příjemce	Limitní hodnota (EUR)
Dítě, dítě v opatrovnictví, rodič, vdova nebo vdovec	335 000
Další příbuzní ve vzestupné nebo sestupné linii, bratři, sestry, synovci, neteře, prarodiče, vnuk, vnučka, pravnuk, pravnučka	32 500
Ostatní	16 250

Daň dědická a darovací se nevztahuje na dary a dědictví mezi manželi. Splatnost daně a podání daňového přiznání se vztahuje ke stejnému datu a to k 31. říjnu. (Moving to Ireland, 2021, s. 12)

3.2 Nepřímé daně

Následující obrázek znázorňuje nepřímé daně v Irské daňové soustavě.

Obrázek 4: Druhy nepřímých daní v Irsku (Burns, 2001-2021)

3.2.1 Daň z registrace motorového vozidla – Vehicle Registration Tax

Daň z registrace motorového vozidla musí být zaplacená při první registraci vozidla v Irsku. V případě, že vozidlo bylo dovezeno do Irska, je nutné do 7 dnů sjednat schůzku u Národní automobilové testovací služby a do 30 dní dokončit registrační proces. Zaplacením daně získá daňový subjekt osvědčení o registraci vozidla.

Vozidla s mechanickým pohonem jsou rozdělena do 5 kategorií. V případě osobních automobilů a malých dodávek je tato daň vyměřena na základě procenta z doporučené

maloobchodní ceny, tj. prodejní cena na volném trhu. Tato cena se odvíjí od hodnoty, velikosti motoru, roku, modelu a stavu vozidla. Výše sazby této daně se odvíjí od úrovně emisí oxidu uhličitého, který automobil produkuje. V případě, že daňový subjekt neposkytne dostatek informací o emisích, budou aplikovány zákonem stanovené maximální poplatky, tj. pro vozidla se vznětovým motorem 4 850 EUR a pro všechny ostatní vozidla 600 EUR. Výjimku z této daně mají například elektromobily, elektrická vozidla/motocykly poháněné pouze elektromotorem až do 31. 12. 2023. (Importing a vehicle into Ireland, 2022)

3.2.2 Daň z nemovitosti – Local Property Tax

Na rezidenční nemovitosti v Irsku se vztahuje roční místní daň z nemovitosti tzv. Local Property Tax dále jen LPT. (Local Property Tax (LPT), 2021)

Tuto daň je většinou povinen platit vlastník nemovitosti. Nájemce hradí tuto daň pouze v případě, že si nemovitost pronajímá na dobu 20 let nebo déle. (Who is liable for Local Property Tax, 2021)

Osoba, která vlastní rezidenční nemovitost k 1. listopadu, odpovídá za tuto daň, která vychází z tržní hodnoty nemovitosti v den ocenění. Dnem ocenění je pro rok 2022 1. listopad 2021. LPT je samovyměřovací daní, tzn. splatná daň je vypočtena na základě vlastního posouzení tržní hodnoty nemovitosti, tj. hodnota, za kterou lze očekávat, že bude nemovitost prodána na volném trhu v den ocenění.

Výše této daně se odvíjí dle 19 pásem tržní hodnoty. Nejnižší možná daň pro rok 2021 je 90 EUR. Daň v nejvyšším pásmu tržní hodnoty pak činí 1 755 EUR. Pro nemovitosti s hodnotou vyšší než 1,75 mil. EUR je výpočet daně odlišný. Od roku 2022 došlo ke změnám v pásmech tržní hodnoty a také ve výši daně. Místní úřady mohou také zvýšit nebo snížit základní sazbu LPT ve své oblasti, a to až o 15 %.

Daňový subjekt musí předložit své ocenění a zaplatit daň do 10. listopadu. LPT může být zaplacená jednorázově. Správce daně však umožňuje také rozdělení platby na stejné splátky, popřípadě srážku ze mzdy. Daňové přiznání je nutné podat i v případě, že daňový subjekt vlastní nemovitost osvobozenou od daně. (Local Property Tax (LPT), 2021)

3.2.3 Daň z převodu nemovitosti – Stamp Duty

Tato daň je obvykle uvalena na převodní listiny tzv. (Deeds of transfer), které převádějí pozemky a budovy nacházející se v Irsku. Touto daní jsou zatíženy písemné pronájmy

pozemků a budov nacházejících se v Irsku, listiny, které převádějí akcie nebo podíly irských společností, listiny, které převádějí nemovitost jako dar, některé písemné dohody/smlouvy o převodu majetku nebo o pronájmu atd. (What is Stamp Duty?, 2022a)

Daň platí odpovědná osoba, kterou je ve většině případů osoba přijímající majetek. U prodeje nemovitosti je to kupující, u nájmu je odpovědnou osobou nájemce. Pokud je však majetek převeden darem, jsou odpovědnými osobami všechny strany písemného dokumentu. (What is Stamp Duty?, 2022b)

Sazby této daně se odlišují v závislosti na daném předmětu daně. Například sazby daně při převodu obytných nemovitosti jsou:

- 1 % z prvního milionu EUR,
- 2 % z přebytku nad 1 milion EUR.

U neobytných, komerčních nemovitostí platí sazba daně ve výši 7,5 % pro převodní listiny uzavřené 9. října 2019 nebo později. V roce 2020 byla stanovena přechodná opatření, které stanovují sazbu daně ve výši 6 % v případě, že byla uzavřena závazná smlouva do 9. října 2019 a doklad o převodu je proveden před 1. lednem 2020. (Stamp Duty and Property, 2022)

Daň je splatná do 30 dní po uzavření převodní smlouvy. Irský správce daně umožňuje dalších 14 dní pro provedení platby, poté již narůstají poplatky za pozdní podání a platbu. (Filing and Paying Stamp Duty on Instruments, 2022, s. 4)

3.2.4 Daň z přidané hodnoty – Value Added Tax

V Irsku existuje 5 sazeb DPH. Standardní sazba DPH je ve výši 23 %, snížená sazba dosahuje 13,5 %, druhá snížená sazba činí 9 %, nulová sazba DPH a sazba daně na hospodářská zvířata, tj. 4,8 %. (Search VAT rates, 2022)

Standardní sazba se vztahuje na většinu zboží a služeb. Jedná se například o nábytek, motorová vozidla, advokátní a poradenské služby atd. Snížené sazbě DPH podléhají zejména určitá paliva, určité stavební služby, úklidové a údržbářské služby, průvodcovské služby krátkodobý pronájem atd. Druhá snížená sazba se vztahuje zejména na noviny, periodika, určité knihy, poskytování zařízení pro provozování sportu jinou osobou než neziskovou organizací aj. Nulovou sazbou jsou zdaněny vybrané druhy jídla a pití, tiskovin, určité lékařské výrobky, některá krmiva pro zvířata, oblečení a obuv vhodné pro

děti do 11 let aj. Sazba daně na hospodářská zvířata se vztahuje na hospodářská zvířata a na koně, kteří jsou použiti v zemědělské výrobě. (Value Added Tax, 2021)

Osoba povinná k dani je každý, kdo uskutečňuje ekonomickou činnost v EU nebo jinde. Plátce daně je osoba povinná k dani, která dodává zboží nebo služby zdanitelné v Irsku a je registrována nebo je povinná registrovat se k DPH. (What is VAT?, 2021)

Daňový subjekt, jehož obrat při dodání zboží nepřesahuje za rok 75 000 EUR, u poskytování služeb 37 500 EUR, nemá povinnost registrace k DPH. Předmětem této daně je dodání zboží a poskytnutí služeb v Irsku a dovoz zboží (Alvarado, 2021, s. 590)

V Irsku je také možnost dobrovolné registrace k DPH i když není splněna podmínka překročení obratu. (Nerudová, 2014, s. 247)

Zdaňovacím obdobím jsou 2 měsíce počínaje prvním dnem ledna, března, května, července, září a listopadu. Správce daně však může za určitých podmínek povolit také zdaňovací období měsíční, čtyřměsíční, šestměsíční nebo roční. Daňové přiznání je nutné podat do 19. dne po skončení zdaňovacího období. Daň je splatná ke konci lhůty pro podání daňového přiznání. Za neuhrazení nebo pozdní zaplacení DPH mohou být účtovány úroky a sankce. (How to account for VAT, 2021)

3.2.5 Spotřební daně – Excise Tax

Spotřební daně tzv. akcízy, jsou uvaleny na vymezené komodity určené směrnicemi Evropských společenství. Tudíž tato daň je v Irsku uvalena na podobné vybrané výrobky jako v ČR. Spotřební daní jsou zatíženy např. minerální oleje, líh, pivo, víno a jeho meziprodukty, ostatní fermentované nápoje jako je cider, hruškové víno, dále tabákové výrobky a surový tabák. (Široký, 2018, s. 253, 366-371)

Mezi spotřební daně v Irsku spadají také energetické daně na vybrané energetické produkty, jako jsou zemní plyn, pevná paliva, elektrina aj. (Excise Duty rates, 2021)

V Irsku od 1. května 2018 vstoupila v platnost také daň na slazené nápoje (SSDT), která se vztahuje na nápoje na bázi vody a džusu, které mají přidáný cukr a celkový obsah cukru je 5 nebo více gramů na 100 ml. (Sugar Sweetened Drinks Tax (SSDT), 2021)

Spotřební daň je splatná v okamžiku, kdy jsou výrobky podléhající spotřební dani propuštěny ke spotřebě v Irsku. To nastává, když produkty podléhající spotřební dani opustí daňový sklad nebo pokud jsou přivezeny z jiné země. Pro každou konkrétní

spotřební daň platí samostatné lhůty pro placení spotřební daně a pro podání daňového přiznání. (General excise, 2021)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 KOMPARACE DAŇOVÝCH SOUSTAV ČR A IRSKA

4.1 Daňová kvóta, daňový mix a jejích horizontální analýza

Nejnámějším ukazatelem daňové zátěže obyvatelstva je ukazatel daňové kvóty. Je definován jako poměr celkových příjmů vládního sektoru plynoucích ze všech daní, včetně srážek daňového charakteru, k hrubému domácímu produktu v běžných cenách. Celková daňová kvóta by se měla vypočítat podle klasifikace daní OECD jako souhrn všech šesti skupin/HDP. (Široký, Střílková, Krajňák, 2016, s. 17-18)

Následující tabulka znázorňuje ukazatel složené daňové kvóty ve sledovaném období 2015–2020 za účelem porovnání daňové zátěže obyvatelstva v ČR a v Irsku.

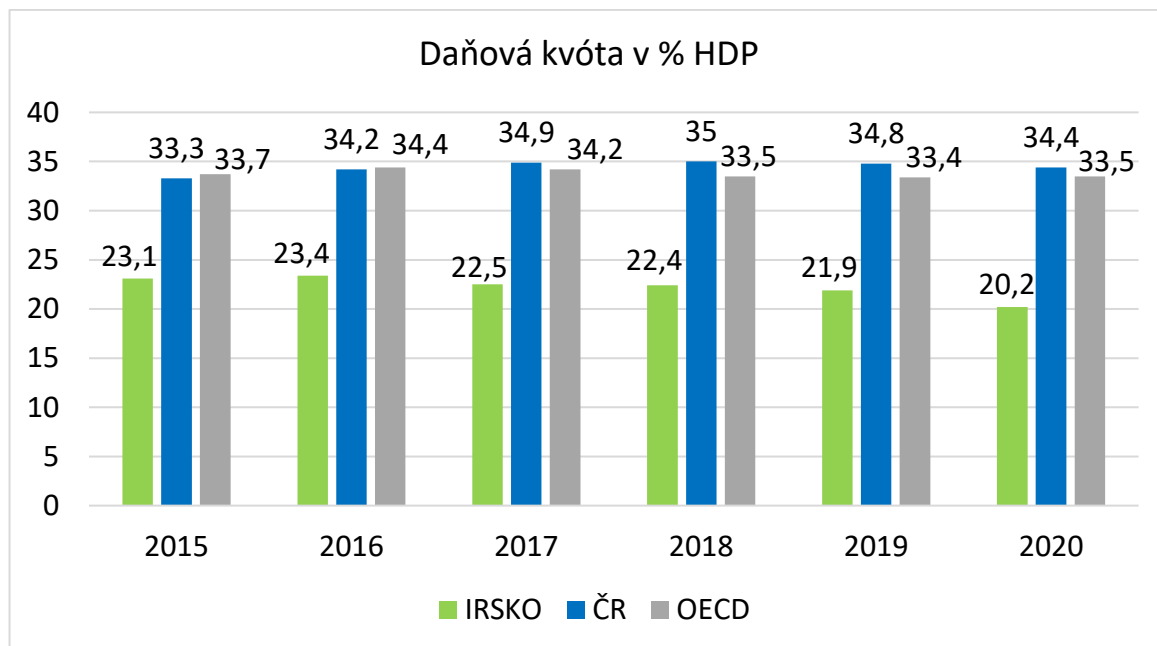
Tabulka 8: Daňová kvóta v ČR, Irsku a OECD v letech 2015-2020 v % (vlastní zpracování dle Revenue Statistics 2021, 2021, s. 3, a Revenue Statistics 2018, 2018, a Revenue Statistics 2019, 2019)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
IRSKO	23,1	23,4	22,5	22,4	21,9	20,2
ČR	33,3	34,2	34,9	35	34,8	34,4
OECD	33,7	34,4	34,2	33,5	33,4	33,5

Dle této tabulky je vidět, že obyvatelé Irsku mají nižší daňovou zátěž než obyvatelé ČR. ČR však patří mezi země s téměř průměrným daňovým zatížením, jelikož se její daňové zatížení velmi podobá průměrnému daňovému zatížení zemí OECD. Irsko má na druhou stranu vůbec nejnižší daňovou zátěž ze zemí OECD v EU. Důvodem může být skutečnost, že v Irsku existuje mnoho soukromých služeb, které jsou v ostatních zemích EU mnohdy v kompetenci státu a jsou tedy považovány za veřejné. Jedná se například o zdravotnictví, školství atd.

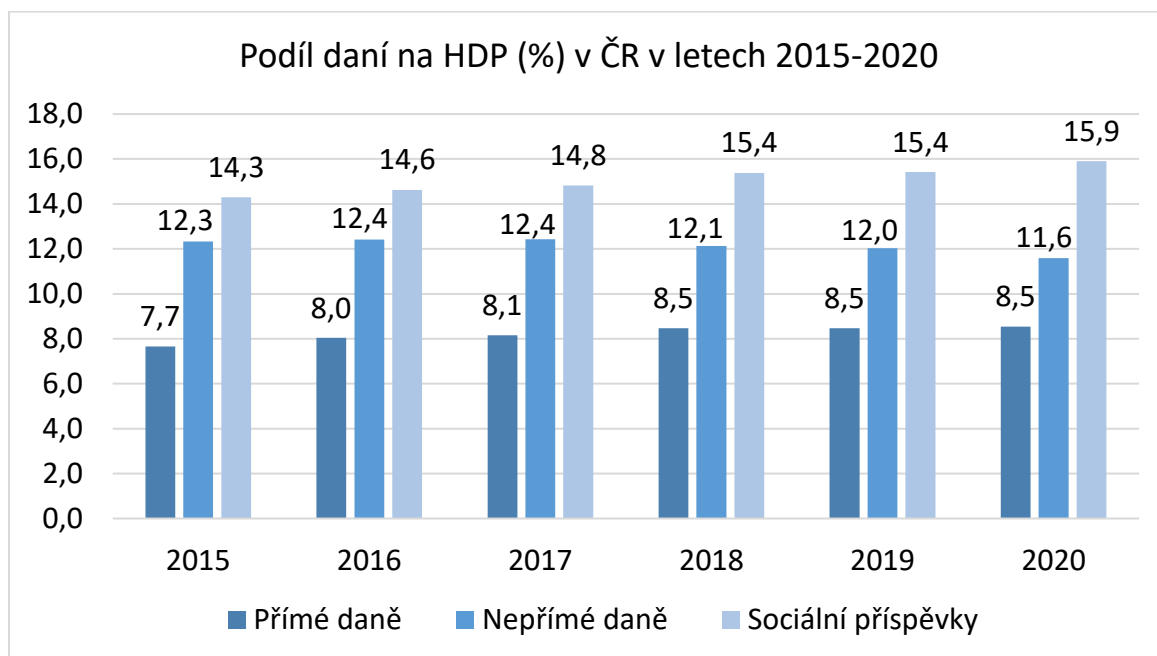
Daňová kvóta v ČR má průběhu prvních čtyř let rostoucí charakter a následně klesá. V Irsku je však poněkud odlišný trend a daňová kvóta od roku 2017 postupně klesá. ČR i Irsko v posledních dvou sledovaných letech snižovaly daňové zatížení svých občanů. Grafické znázornění vývoje daňové kvóty v ČR, Irsku a OECD v průběhu sledovaných let je uvedeno v následujícím obrázku.

Obrázek 5: Daňová kvóta v ČR, Irsku a OECD v letech 2015-2020 v %. (vlastní zpracování dle Revenue Statistics 2021, 2021, s. 3, a Revenue Statistics 2018, 2018, a Revenue Statistics 2019, 2019)

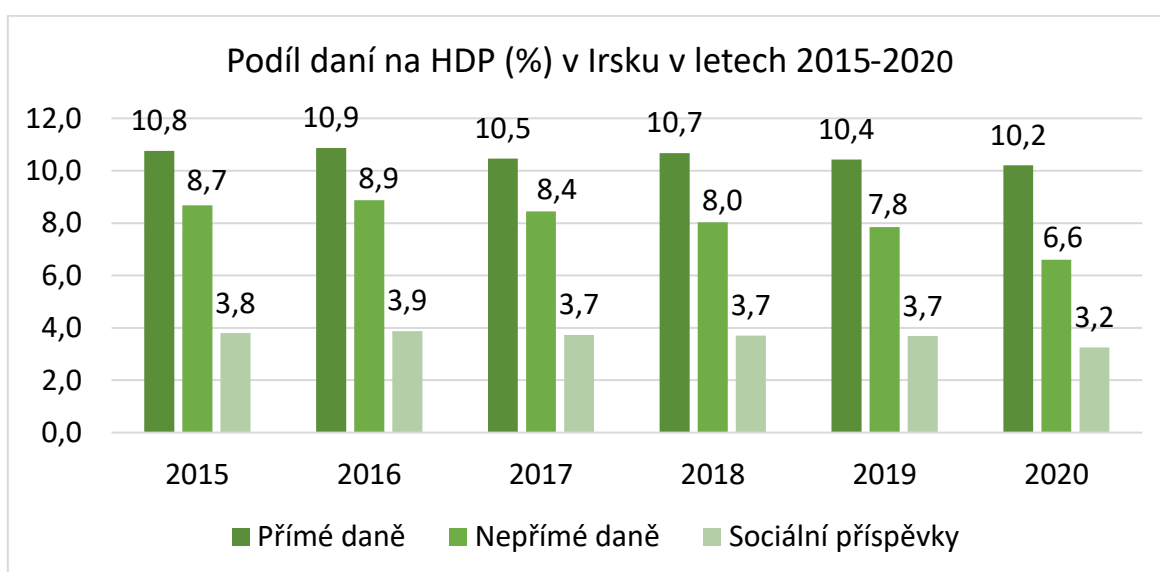
Pro lepší představu o podílu jednotlivých daní na HDP je třeba rozložit daňovou kvótu. Následující obrázek znázorňuje toto rozdělení složené daňové kóty na přímé daně, nepřímé daně a sociální příspěvky v ČR v letech 2015-2020 v procentuálním vyjádření.

Obrázek 6: Podíl daní na HDP v ČR v letech 2015-2020 v % (vlastní zpracování dle Direct taxes, 2022, Indirect taxes, 2022, Social contributions, 2022)

Dle obrázku č. 6 je patrné, že největší podíl na HDP v ČR mají sociální příspěvky, které mají v průběhu let rostoucí trend. Příčinou tohoto růstu může být stále vyšší věk pro

odchod do starobního důchodu. Dalším důvodem zvýšených sociálních příspěvků jsou také neustále rostoucí hrubé mzdy. Každým rokem tak ČR vybírá stále více peněžních prostředků právě ze sociálních příspěvků, které jsou nedílným odvodem při výkonu zaměstnání. Druhý největší podíl na HDP v ČR mají nepřímé daně, jejichž výše v průběhu sledovaných let kolísá. Do nepřímých daní v ČR spadá DPH a spotřební daně. Výnosy z těchto daní se tedy ve značné míře odvíjejí od rozsahu konzumní společnosti v ČR. ČR se na nepřímé daně poměrně spoléhá, jelikož státu přinášejí určitou jistotu daňových výnosů. Nejméně se na HDP v ČR podílejí přímé daně, které v průběhu let nepatrně rostou. Níže uvedený obrázek znázorňuje rozdělení daňové kvóty do třech skupin v Irsku.

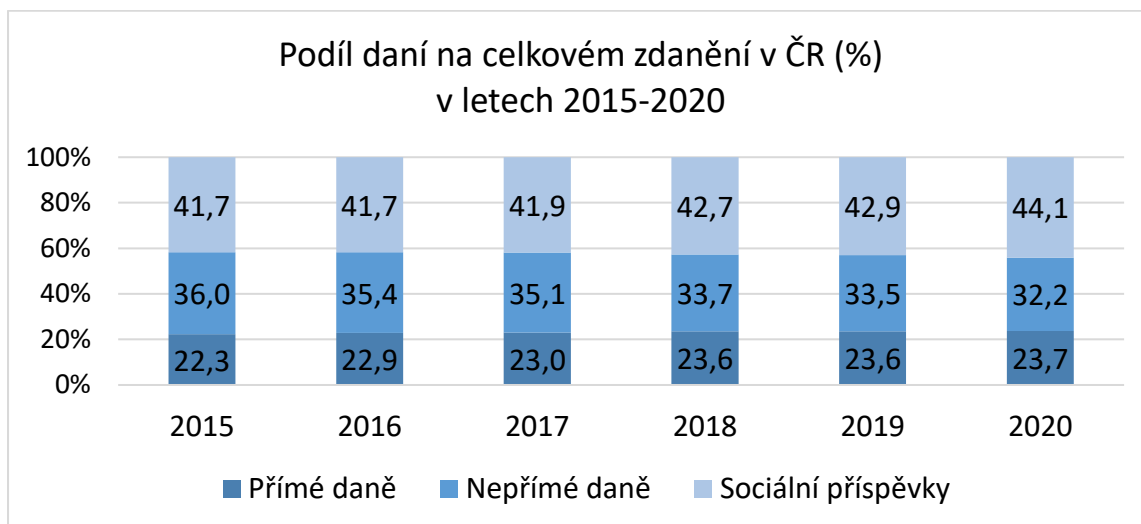
Obrázek 7: Podíl daní na HDP v Irsku v letech 2015-2020 v % (vlastní zpracování dle Direct taxes, 2022, Indirect taxes, 2022, Social contributions, 2022)

Obrázek č. 7 říká, že v Irsku tvoří největší podíl na HDP přímé daně. Následují nepřímé daně a nejmenší podíl na HDP Irska mají sociální příspěvky, které jsou oproti ČR znatelně nižší. Důvodem nízkých sociálních příspěvků je skutečnost, že irský sociální systém není natolik rozsáhlý jak v ČR. Dle šetření Eurostat ČR v porovnání s Irskem poskytuje svým občanům značné jistoty z pohledu starobního důchodu nebo nemocenských dávek. Mimo jiné poskytuje ČR také velkou škálu bezplatných veřejných služeb v oblasti vzdělání nebo zdravotnictví. (Total general government expenditure on social protection, 2020 (% of GDP), 2022)

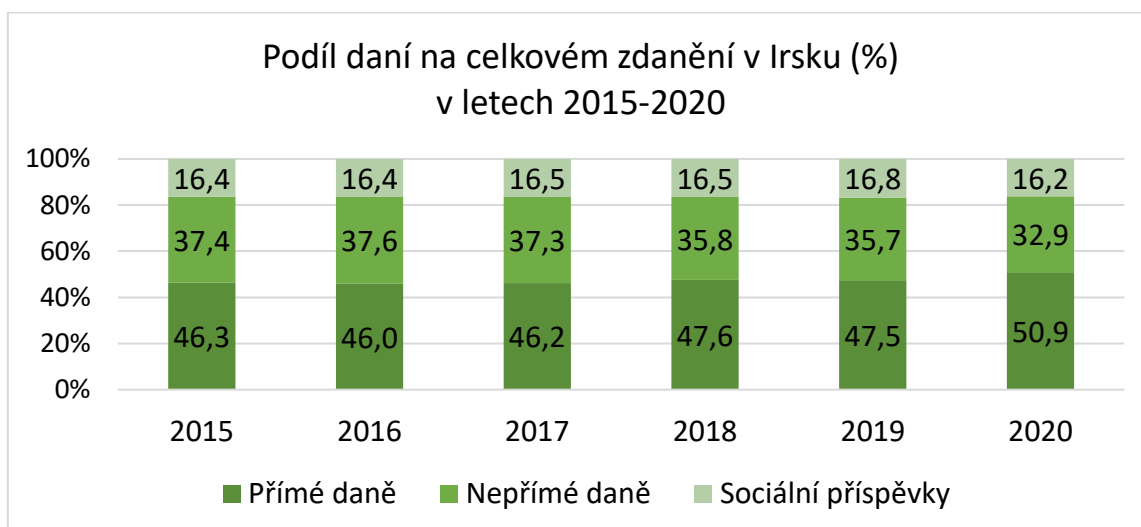
ČR se tedy zaměřuje převážně na daňové výnosy ze sociálních příspěvků, které následně redistribuuje svým občanům například v podobě transferů, zatímco Irsko se spoléhá zejména na výběr přímých daní. Přímé daně, nepřímé daně i sociální příspěvky v Irsku

vykazují v průběhu let kolísavé hodnoty. V roce 2020 je však viditelný pokles u všech třech kategorií daňové kvóty, a to pravděpodobně kvůli pandemii COVID-19.

Následující dva obrázky popisují podíl daní na celkovém zdanění v ČR a v Irsku v letech 2015–2020 v procentuálním vyjádření.

Obrázek 8: Podíl daní na celkovém zdanění v ČR v letech 2015-2020 v % (vlastní zpracování dle Direct taxes, 2022, Indirect taxes, 2022, Social contributions, 2022)

Obrázek 9: Podíl daní na celkovém zdanění v Irsku v letech 2015-2020 v % (vlastní zpracování dle Direct taxes, 2022, Indirect taxes, 2022, Social contributions, 2022)

V ČR se podíl přímých daní ve sledovaných letech pohybuje v rozmezí 22,3-23,7 % celkového zdanění a má rostoucí charakter. Oproti tomu v Irsku jsou přímé daně největší složkou celkového zdanění a za sledované období dosahují až do výše 50,9 %. Irsko si své výnosy z přímých daní zajišťuje mimo jiné díky velmi nízké sazbě daně z příjmů korporací, která Irsku zajišťuje konkurenční výhodu a láká tak nepřeberné množství velkých společností k přesunutí jejich sídla, a tak i k zdaňování jejich HV v Irsku. Je tedy

na první pohled zřejmé, že se Irsko ve značné míře spoléhá právě na výběr přímých daní. V ČR se nepřímé daně pohybují okolo 1/3 celkového zdanění. V Irsku podíl nepřímých daní na celkovém zdanění dosahuje velmi podobných hodnot jako v ČR. Obě země tak ve stejném rozsahu přisuzují důležitost nepřímým daním. Ve sledovaných letech je to v průměru 36,1 %. Sociální příspěvky představují největší podíl na celkovém zdanění v ČR a rostou v průběhu let od 41,7 % do 44,1 %. Naopak v Irsku tvoří sociální příspěvky nejmenší podíl na celkovém zdanění okolo 16,5 %. Jak již bylo zmíněno, v ČR jsou poskytované sociální služby a systém sociální zabezpečení mnohem rozsáhlejší než v Irsku, tudíž jsou také odvody do této oblasti poněkud vyšší.

Ukazatel daňové kvóty je využíván také zejména při mezinárodních komparacích. Struktura daňové kvóty tzv. daňový mix je uváděna většinou dle metodiky OECD s vymezením na 6 skupin daní:

- 1000 Daně z důchodů, ze zisků a z kapitálových výnosů,
- 2000 Příspěvky na sociální zabezpečení,
- 3000 Daně z mezd a pracovních sil,
- 4000 Daně majetkové,
- 5000 Daně ze zboží a služeb,
- 6000 Ostatní daně. (Široký, Krzikallová, Krajňák, 2020, s. 16)

Další tabulka znázorňuje hodnoty 6 skupin daní daňové kvóty v ČR v letech 2015-2020.

Tabulka 9: Struktura daňové kvóty v ČR v letech 2015-2020 v mil. Kč (vlastní zpracování dle Details of Tax Revenue – Czech Republic, 2021)

Daňová skupina	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1000	329 768	361 857	390 566	426 988	458 514	428 323
2000	659 743	699 604	757 183	829 702	889 237	901 670
3000	0	0	0	0	0	0
4000	21 920	23 425	23 850	24 618	24 080	11 608
5000	520 747	547 005	587 544	610 830	641 867	616 149
6000	387	556	904	258	220	170
Celkové daňové příjmy	1 532 565	1 632 447	1 760 047	1 892 396	2 013 918	1 957 920

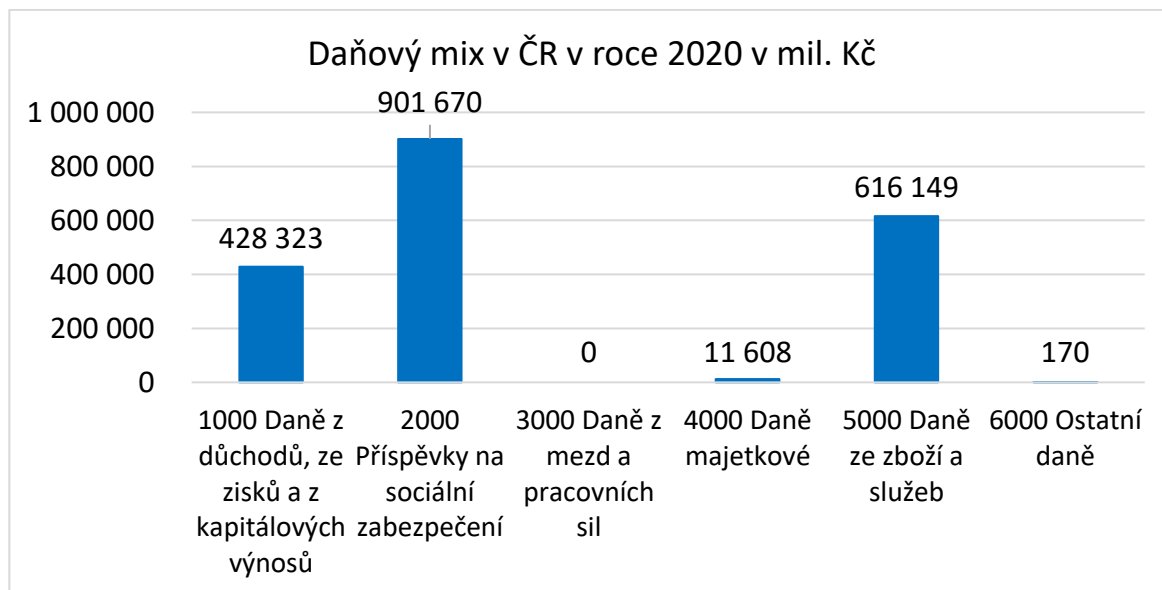
Celkový daňový příjem v ČR v průběhu let rostl, avšak v roce 2020 došlo k poklesu, který byl zapříčiněn pandemií COVID-19, kvůli které docházelo k různým daňovým úlevám, odsunům plateb státu atd. Jedinou skupinou daní, která v ČR v roce 2020 neklesla, byla skupina 2000 *Příspěvky na sociální zabezpečení*. Ty se také ve všech sledovaných letech podílejí největší měrou na příjmech státního rozpočtu. Skupina 5000 *Daně ze zboží a služeb* obsahuje DPH a spotřební daně a jedná se o druhou nejvyšší daňovou skupinu v ČR. Třetím nejdůležitějším příjmem do státního rozpočtu v průběhu všech sledovaných let je daňová skupina 1000 *Daně z důchodů, ze zisků a z kapitálových výnosů*. V roce 2020 výnosy z této daňové skupiny poklesly kvůli přerušení a omezení činností některých FO a PO z důvodu koronavirové krize a došlo tak ke snížení jejich příjmů/HV, a tak i k snížení ZD a konečného odvodu daně státu.

Následující tabulka pracuje s daty z tabulky č. 9 a představuje horizontální analýzu daňové kvóty v ČR v letech 2015-2020 v %, na základě které je možné vidět daňové poklesy a vzrůsty jednotlivých daňových skupin.

Tabulka 10: Horizontální analýza daňové kvóty v ČR v letech 2015-2020 v % (vlastní zpracování dle Details of Tax Revenue – Czech Republic, 2021)

Daňová skupina	16/15	17/16	18/17	19/18	20/19
1000	9,7 %	7,9 %	9,3 %	7,4 %	-6,6 %
2000	6,0 %	8,2 %	9,6 %	7,2 %	1,4 %
3000	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
4000	6,9 %	1,8 %	3,2 %	-2,2 %	-51,8 %
5000	5,0 %	7,4 %	4,0 %	5,1 %	-4,0 %
6000	43,7 %	62,6 %	-71,5 %	-14,7 %	-22,7 %
Celkové daňové příjmy	6,5 %	7,8 %	7,5 %	6,4 %	-2,8 %

V letech 2015, 2016 a 2017 vykazovaly všechny daňové skupiny rostoucí tendenci. Je tedy zřejmé, že vláda ČR se v tomto období hospodářského růstu snažila zvýšit své daňové příjmy. V následujícím roce 2018 byl zaznamenán pokles pouze u skupiny 6000 *Ostatní daně*. Této daňové skupině zůstal klesající trend až do roku 2020. Největší pokles v roce 2020 byl však zaznamenán u majetkových daní ve výši -51,8 %. Tento pokles byl způsoben zrušením daně z nabytí nemovitých věcí v roce 2020. Tato daň byla zrušena převážně z důvodu propuknutí pandemie COVID-19, a to za účelem snížení daňové povinnosti daňových poplatníků ČR. Největší nárůst byl v průběhu sledovaných let pozorován u daňové skupiny 6000 *Ostatní daně* v roce 2017 ve výši 62,6 %. Následující obrázek zobrazuje daňový mix v ČR v roce 2020 v mil. Kč.

Obrázek 10: Daňový mix v ČR v roce 2020 v mil. Kč (vlastní zpracování dle Details of Tax Revenue – Czech Republic, 2021)

Zde je jasně patrné, že struktura daňové kvóty v ČR stojí na třech pilířích, a to na daňových skupinách 1000, 2000 a 5000. Zbylé skupiny se na daňovém mixu podílí pouze z nepatrné části. Tyto hlavní pilíře zůstaly v průběhu sledovaných let beze změny.

Další tabulka popisuje strukturu daňové kvóty v šesti sledovaných letech v Irsku v mil. EUR.

Tabulka 11: Struktura daňové kvóty v Irsku v letech 2015-2020 v mil. EUR (vlastní zpracování dle Details of Tax Revenue – Ireland, 2021)

Daňová skupina	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1000	26 599	27 893	29 601	33 291	35 646	36 602
2000	9 992	10 480	11 086	12 085	13 140	12 822
3000	357	390	431	565	774	717
4000	3 918	3 842	3 852	4 317	4 435	4 274
5000	20 013	20 985	22 076	22 617	24 088	20 912
6000	12	12	8	9	5	9
Celkové daňové příjmy	60 891	63 602	67 054	72 884	78 088	75 336
Kurz ČNB	27,283	27,033	26,330	25,643	25,672	26,444
Celkové daňové příjmy v Kč	1 661 289	1 719 353	1 765 532	1 868 964	2 004 675	1 992 185

Dle tabulky č. 11 je zřejmé, že v roce 2020 nedošlo k poklesu u daňových skupin 1000 a 6000. Skupina 1000 *Daně z důchodů, ze zisků a z kapitálových výnosů* je pro Irsko nejpodstatnější a převážně z tohoto důvodu příjmy této daňové skupiny neklesly. K poklesům u ostatních daňových skupin v roce 2020 došlo, stejně tak jako v ČR, z důvodu pandemie COVID-19 ve snaze ulevit daňovým poplatníkům. Podobně jako v ČR je v Irsku druhou nejpodstatnější daňovou skupinou v průběhu všech sledovaných let skupina 5000 *Daně ze zboží a služeb* obsahující DPH a spotřební daně. Přestože se daňová struktura ČR a Irska v mnohém liší, celkový daňový příjem obou států v přepočtu na Kč, který byl proveden za pomoci kurzu ČNB pro daný rok, je téměř stejný a vykazuje stejný rostoucí trend jako v ČR, samozřejmě s výjimkou poklesu v roce 2020.

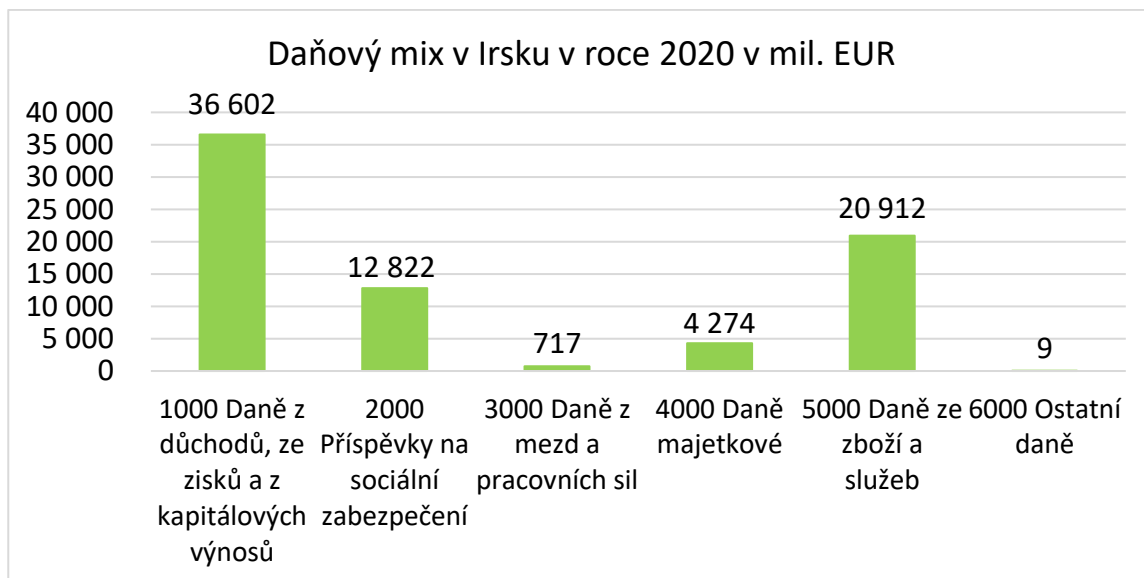
Následující tabulka pracuje s daty z tabulky č. 11 a představuje horizontální analýzu daňové kvóty v Irsku v letech 2015-2020 v %, která lépe znázorňuje poklesy a vzrůsty u jednotlivých daňových skupin.

Tabulka 12: Horizontální analýza daňové kvóty v Irsku v letech 2015-2020 v % (vlastní zpracování dle Details of Tax Revenue – Ireland, 2021)

Daňová skupina	16/15	17/16	18/17	19/18	20/19
1000	4,9 %	6,1 %	12,5 %	7,1 %	2,7 %
2000	4,9 %	5,8 %	9,0 %	8,7 %	-2,4 %
3000	9,2 %	10,5 %	31,1 %	37,0 %	-7,4 %
4000	-1,9 %	0,3 %	12,1 %	2,7 %	-3,6 %
5000	4,9 %	5,2 %	2,5 %	6,5 %	-13,2 %
6000	0,0 %	-33,3 %	12,5 %	-44,4 %	80,0 %
Celkové daňové příjmy	4,5 %	5,4 %	8,7 %	7,1 %	-3,5 %

Daňové skupiny 1000, 2000, 3000, 5000 měly v Irsku po dobu prvních pěti sledovaných let rostoucí trend. Tento trend byl narušen až v roce 2020, kdy se irská vláda, podobně jako ta česká, uchýlila k daňovým úlevám a odloženým platbám do státního rozpočtu z důvodu pandemie COVID-19. Naopak skupina 6000 *Ostatní daně* zaznamenala v roce 2020 největší roční vzrůst za všechny sledované období. Bohužel se však tato skupina podílí na daňovém mixu Irska pouze zanedbatelnou částí.

Následující obrázek graficky zobrazuje daňový mix v Irsku v roce 2020 v mil. EUR.

Obrázek 11: Daňový mix v Irsku v roce 2020 v mil. Kč (vlastní zpracování dle Details of Tax Revenue – Ireland, 2021)

Na základě obrázku č. 11 je evidentní dominance daňové skupiny 1000, tj. *Daně z důchodů, ze zisků a z kapitálových výnosů*. Tato skupina dosahuje 36 602 mil. EUR, tj. v přepočtu 967 903 mil. Kč. Je tedy ve více než dvojnásobné výši oproti příjmům ze stejné daňové skupiny v ČR. Tato skutečnost je způsobena zejména vysokými daňovými sazbami u daně z příjmů FO, tj. 20 % a 40 %, daně z příjmů PO u neobchodních činností, tj. 25 % a daně ze zisku 33 %. Dalším důvodem vysokých příjmů v daňové skupině 1000, může být naopak velmi nízká sazba daně z příjmů PO u obchodních činností ve výši 12,5 %, která přitahuje do Irsku zahraniční společnosti a tím zvyšuje irské daňové příjmy. Druhou nejpodstatnější skupinou v Irsku je skupina 5000 *Daně ze zboží a služeb* ve výši 20 912 mil. EUR, tj. v přepočtu 552 997 mil. Kč. ČR v této daňové skupině v roce 2020 obdržela 616 149 mil. Kč. Je tedy zřejmé, že ČR v roce 2020 byla schopna získat větší obnos peněžních prostředků právě díky DPH a spotřebním daním než Irsko. V Irsku je třetím nejdůležitějším pilířem ve všech sledovaných letech skupina 2000 *Příspěvky na sociální zabezpečení*. V roce 2020 dosahovala tato skupina 12 822 mil. EUR, tj. v přepočtu 339 065 mil. Kč. V porovnání s ČR jsou příjmy z příspěvků na sociální zabezpečení v Irsku skoro třikrát menší. Tato skutečnost je způsobena zejména méně rozsáhlým sociálním systémem v Irsku. I když majetkové daně nepatří ani v ČR ani v Irsku mezi hlavní zdroje daňových příjmů, v Irsku bylo v této daňové skupině v roce 2020 vybráno přes 4 274 mil. EUR což je v přepočtu 113 022 mil. Kč, zatímco v ČR šlo pouze o 11 608 mil. Kč. Znatelný rozdíl mezi sledovanými zeměmi v této dani značí větší nároky na daňové poplatníky v Irsku z hlediska jejich daňové povinnosti vztahující se k majetku.

4.2 Daňové příjmy a jejich vertikální analýza

Následující tabulka znázorňuje podrobnější strukturu daňových příjmů a její vertikální analýzu vyjádřenou jako podíl jednotlivých daňových příjmů na celkových daňových příjmech v ČR, Irsku a OECD v roce 2019. Tato data o daňových příjmech jsou převzata z databáze OECD a jedná se o nejaktuálnější data, která lze nyní k daňové struktuře ČR a Irsku získat.

Tabulka 13: Vertikální analýza jednotlivých daňových příjmů ČR, Irsko, OECD v roce 2019 (vlastní zpracování dle Revenue Statistics 2021, 2021, s. 3)

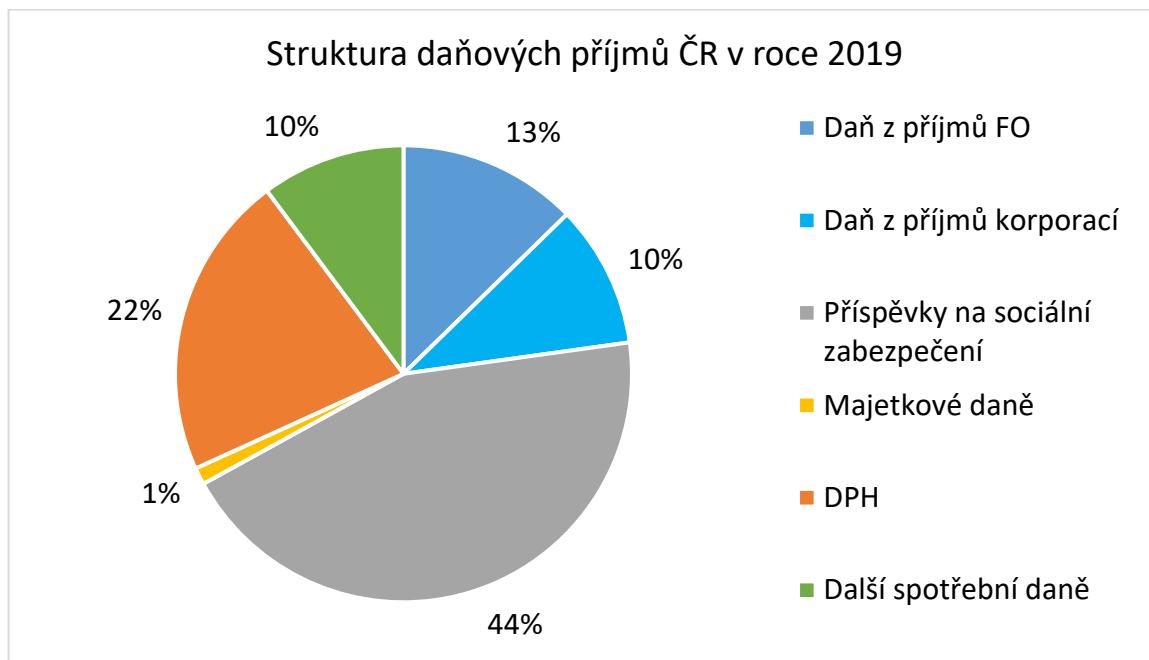
	IRSKO	ČR	OECD
Daň z příjmů FO	31,7 %	12,7 %	23,5 %
Daň z příjmů korporací	14 %	10,1 %	9,6 %
Příspěvky na sociální zabezpečení	16,7 %	44,2 %	25,9 %
Majetkové daně	5,7 %	1,2 %	5,5 %
DPH	19,6 %	21,6 %	20,4 %
Další spotřební daně	11,3 %	10,2 %	12,3 %
Všechny další daně	1 %	0 %	2,8 %
Daně celkem	100 %	100 %	100 %

Zde je možné vidět rozdíly v tom, jakou důležitost kladou vybrané země na výběr jednotlivých daní. Velmi znatelný je právě důraz Irsko na výběr daně z příjmů FO, který je značně nad průměrem OECD, tj. o 8,2 % vyšší. V ČR jsou na tom velmi podobně příspěvky na sociální zabezpečení, které také přesahují hodnotu OECD o 18,3 %. Spotřební daně i daň z příjmů korporací se v ČR i v Irsku pohybují okolo průměrné výše OECD. Příjmy z majetkových daní v ČR jsou velmi nízké a tvoří pouze zanedbatelnou část struktury daňových výnosů. Tento rozdíl částečně zapříčinila neexistence dědické a darovací daně v ČR. Nyní jsou tyto příjmy zdaňovány v kompetenci daně z příjmů. Každopádně lze říci, že v ČR není na zdaňování majetku kladen tak velký důraz.

Jak již bylo zmíněno, v ČR představují největší podíl na daňových příjmech příspěvky na sociální zabezpečení, které jsou při této analýze zahrnuty mezi daňové příjmy. V roce 2019 tomu bylo až 44,2 % celkových daňových výnosů státu. Na druhém místě jsou v ČR příjmy z DPH, tuto stejnou pozici zaujímají také v Irsku. Výnosy z daní z příjmů FO a PO v ČR jsou v souhrnné výši 22,8 % celkových daňových výnosů. Spotřební daně se podílí na daňových příjmech ve stejné výši jako daň z příjmu PO, tj. 10 %. Nepřímé daně, tedy

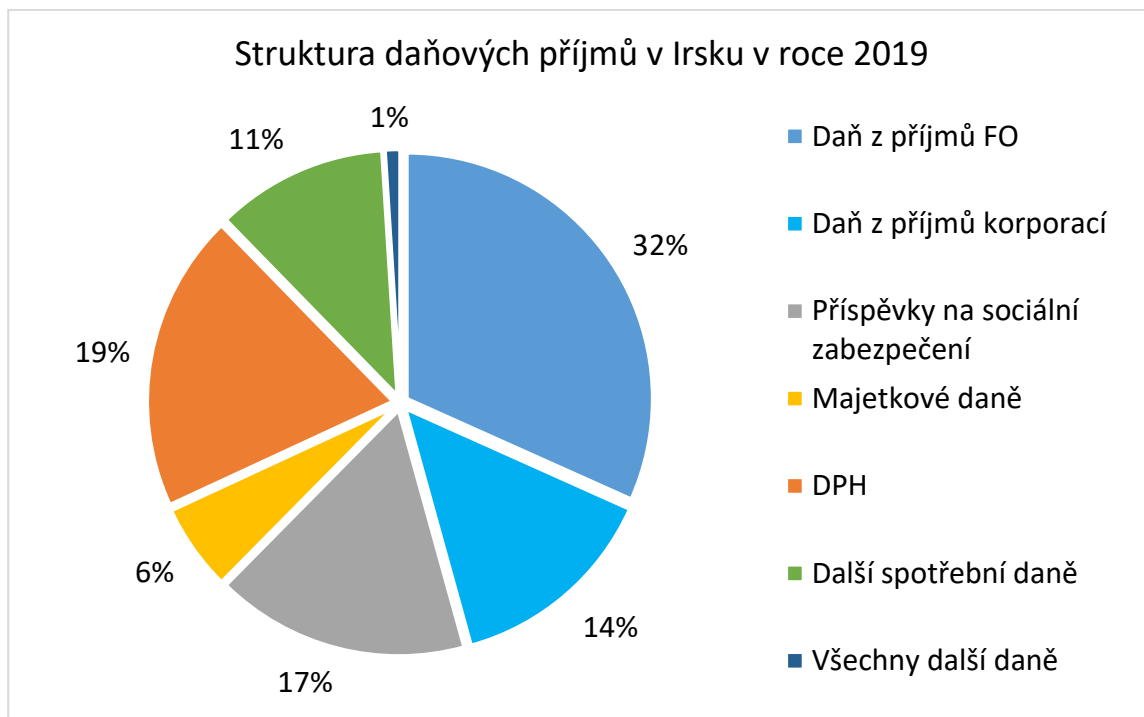
DPH a spotřební daně, pak v ČR tvoří 1/3 příjmů do státního rozpočtu. Zde je vidět snaha ČR přesouvat zdanění spíše na spotřebu a dosáhnout tak téměř jistých daňových příjmů.

Grafické znázornění daňového mixu v ČR popisuje následující obrázek.

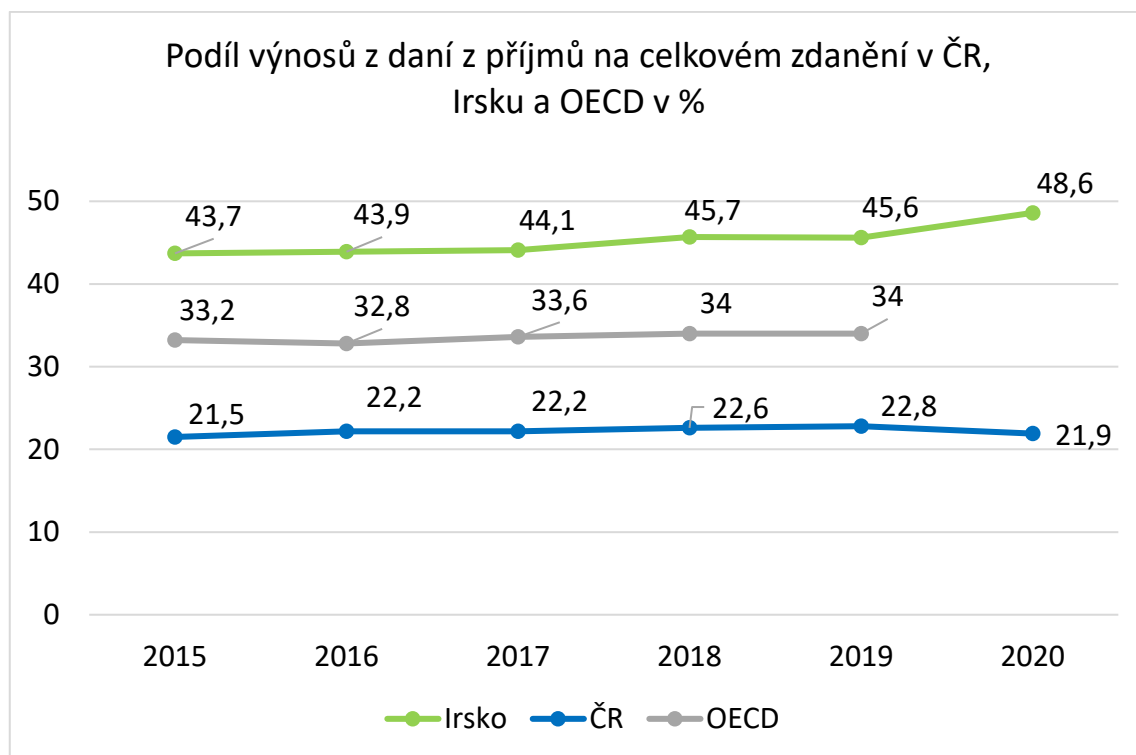
Obrázek 12: Struktura daňových příjmů ČR v roce 2019 (vlastní zpracování dle Revenue Statistics 2021, 2021, s. 3)

Naopak v Irsku tvoří největší část daňové struktury daň z příjmu FO a představuje tak 32 % všech daňových příjmů v daném roce. Podstatné je však také DPH, které bezmála z jedné pětiny naplňuje státní rozpočet. Na celkových daňových výnosech se dále podílí příspěvky na sociální zabezpečení (17 %) a daň z příjmu korporací (14 %). Podíl spotřebních daní na celkových daních je v podobné výši jako v ČR, tj. okolo 10 %. Dle této analýzy je patrné, že právě u nepřímých daní dochází v EU k značné harmonizaci, jelikož právě daňové příjmy z DPH a spotřebních daní jsou v obou sledovaných státech v podobné výši. Na druhou stranu v ostatních daních lze pozorovat notné odlišnosti. Další obrázek představuje grafické zobrazení daňového mixu Irska.

Obrázek 13: Struktura daňových příjmů Irsku v roce 2019 (vlastní zpracování dle Revenue Statistics 2021, 2021, s. 3)

Následující obrázek č. 14 znázorňuje podíl výnosů z daní z příjmů na celkovém zdanění ve sledovaných letech v procentuálním vyjádření v ČR, Irsku a OECD. Dle tohoto obrázku je ČR, co se týče výnosů z daní z příjmů, značně pod průměrem OECD. Naopak Irsko v tomto ohledu dosahuje nadprůměrných výnosů. V ČR došlo v roce 2020 k mírnému poklesu. Oproti tomu v Irsku mají výnosy z daních z příjmů v průběhu sledovaných let stále rostoucí charakter. Příčinou je již zmíněný velký důraz právě na výnosy z daně z příjmů v Irsku. Tato daň se tak stává hlavním pilířem celé daňové soustavy. Bohužel data ze všech států OECD nejsou za rok 2020 dostupná. Dá se však očekávat podobná úroveň podílu výnosů z daní z příjmů na celkovém zdanění jako v minulých letech.

Obrázek 14: Podíl výnosů z daní z příjmů na celkovém zdanění v ČR, Irsku a OECD v % (vlastní zpracování dle Taxes on income & profits, total taxation, 2021)

4.3 Komparace daně z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů FO spolu s příspěvky na sociální zabezpečení lze považovat za jednu z největších příjmů do státních rozpočtů jak v ČR, tak v Irsku.

Následující tabulka č. 14 obsahuje komparaci konstrukčních prvků daně z příjmů FO v ČR a v Irsku v roce 2021. Díky této tabulce je možné lépe si povšimnout co mají ČR a Irsko společné a v čem se naopak odlišují. Zejména pak obsáhlost a výše určitých konstrukčních prvků daně v jednotlivých zemích určuje výslednou daň poplatníků.

Tabulka 14: Konstrukční prvky daně z příjmů fyzických osob v ČR a v Irsku v roce 2021 (vlastní zpracování dle Česko, 1992a, Irsko, 1997)

	ČR	Irsko
Předmět daně	Příjmy ze závislé činnosti, příjmy ze samostatné činnosti, příjmy z kapitálové činnosti, příjmy z nájmu, ostatní příjmy	Zisky z plateb úroků a dividend, zisky z obchodování, příjmy z podnikání, příjmy z výkonu profesí, nezdaněné úroky a zahraniční příjmy, příjmy z pronájmu nemovitostí v Irsku, ostatní příjmy, příjmy ze zaměstnání a důchody, rozdělené zisky společností
ZD	Suma DZD § 6-10 ZDP	Suma všech dosažených příjmů snížených o související výdaje
Nezdanitelné části ZD	Bezúplatná plnění poskytnuté na veřejně prospěšné účely, uhrazené úroky z úvěru stavebního spoření, hypotečního úvěru pro financování bytových potřeb, pojistné na soukromé životní pojištění, odborové příspěvky, ...	Charges on income, tj. např. úroky z půjček a platby na základě smlouvy, zdravotní výdaje, které nejsou hrazeny pojišťovnou
Osvobození od daně	Příjmy do 30 000 Kč z hlídání dětí za určitých podmínek (§ 10), úplatné a bezúplatné příjmy vázané na časové testy – dary, příjmy z prodeje movité, nemovité věci, ceny z veřejné soutěže, z reklamní soutěže, starobní důchody do 36x min. mzdy, ...	Příjmy do 15 000 EUR (384 675 Kč) z hlídání dětí za určitých podmínek, stipendia, úroky ze spořicíh certifikátů vydaných ministerstvem financí, příjmy do 18 000 EUR (461 610 Kč) u poplatníka ve věku 65 let a starší, ...
Sazba daně	Základní sazba - 15 % Zvýšená sazba pro ZD > 48xPM - 23 %	Základní sazba – 20 % Zvýšená sazba pro ZD > 35 300 EUR (905 269 Kč) – 40 %
Základní sleva	27 840 Kč	1 650 EUR (42 314 Kč) pro samostatnou osobu 3 300 EUR (84 629 Kč) pro manžele
Daňové zvýhodnění na dítě	1. dítě – 15 204 Kč 2. dítě – 19 404 Kč 3. a každé další dítě – 24 204 Kč	V Irsku neexistuje možnost daňového zvýhodnění na děti, pouze navýšení daňového pásma u poplatníků starších 65 let o 575 EUR/dítě tj. 14 746 Kč
Daňové přiznání	1. 4. následujícího ZO 1. 5. následujícího ZO – podáno elektronicky 1. 7. následujícího ZO – daňový poradce	Do 31. 10. následujícího roku po uplynutí ZO
Zdaňovací období	Kalendářní rok	Kalendářní rok

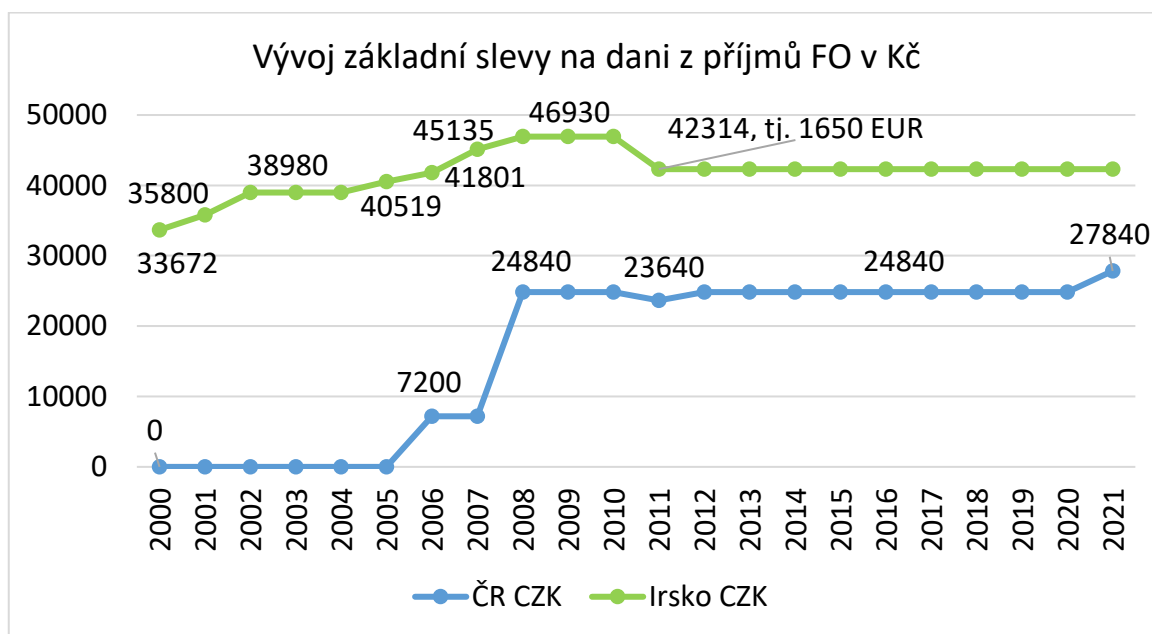
Podrobnější komparaci sazeb daně z příjmů FO v ČR a v Irsku v roce 2021 popisuje níže uvedená tabulka.

Tabulka 15: Sazby daně z příjmu fyzických osob v ČR a Irsku 2021 (vlastní zpracování dle Česko, 1992a, Irsko, 1997)

Stát	Typ sazby daně	Nejnižší sazba	Nejvyšší sazba	Hraniční hodnota
ČR	progresivní	15 %	23 %	48 x PM, tj. 1 701 168 Kč
Irsko	progresivní	20 %	40 %	35 300 EUR tj. 905 269 Kč

Oba státy mají v roce 2021 již progresivní daň z příjmů FO. Avšak v ČR je hraniční hodnota pro uplatnění vyšší sazby pro všechny poplatníky stejná, tj. 48násobek PM (1 701 168 Kč). Naopak v Irsku výše hraniční hodnoty odvíjí od rodinného stavu poplatníka. Tabulka č. 15 obsahuje nominální sazby této daně v ČR a v Irsku. Pro lepší srovnání daňových sazeb mezi státy je vhodné využít efektivní daňovou sazbu, což je určité procento příjmu jednotlivce, které skutečně odvede na daních. Tato efektivní daňová sazba se téměř vždy liší od nominální sazby daně, jelikož jsou zde zohledněny určité daňové slevy, zvýhodnění a další daňové výhody. Za účelem zřetelnější komparace je u vypočtených modelových příkladů použita právě efektivní sazba daně.

Na Obrázek 15 je zobrazen vývoj základní slevy na dani z příjmů FO v ČR a v Irsku přepočtený na Kč.

Obrázek 15: Vývoj základní slevy na dani z příjmů FO v Kč (vlastní zpracování dle Country tables (current model), 2021)

V ČR byla sleva na poplatníka zavedena až v roce 2006 ve výši 7 200 Kč. V roce 2008 byla sleva navýšena na 24 840 Kč. Tato sleva pak zůstala ve stejné výši, kromě roku 2011, následujících 11 let. K opětovnému navýšení této slevy došlo až v roce 2021 na částku

27 840 Kč. Oproti tomu Irsko mělo zavedenou základní slevu na dani z příjmů FO ve všech sledovaných letech, tj. 2000-2021. V Irsku docházelo také častěji ke změnám výše této slevy. Od roku 2011 však tato sleva zůstala v Irsku beze změny ve stejné výši tj 1 650 EUR ročně.

Zprvu vypadá, že Irsko poskytuje svým daňovým poplatníkům vyšší základní slevu na dani. Avšak v porovnání s vypočtenou daní před slevami z průměrné roční mzdy v ČR a v Irsku v roce 2020, se zdá být sleva na poplatníka v ČR poněkud přínosnější. Tuto komparaci základní slevy a daně z příjmů FO vypočtené z průměrné mzdy v roce 2020 v ČR a Irsku znázorňuje následující tabulka. V roce 2020 byla však v ČR stále platná superhrubá mzda, tudíž ZD pro výpočet daně v tabulce byl navýšen o 0,338 %.

Tabulka 16: Komparace základní slevy a daně z příjmů FO vypočtené z PM v roce 2020 v ČR a v Irsku (vlastní zpracování dle Average annual wages, 2021)

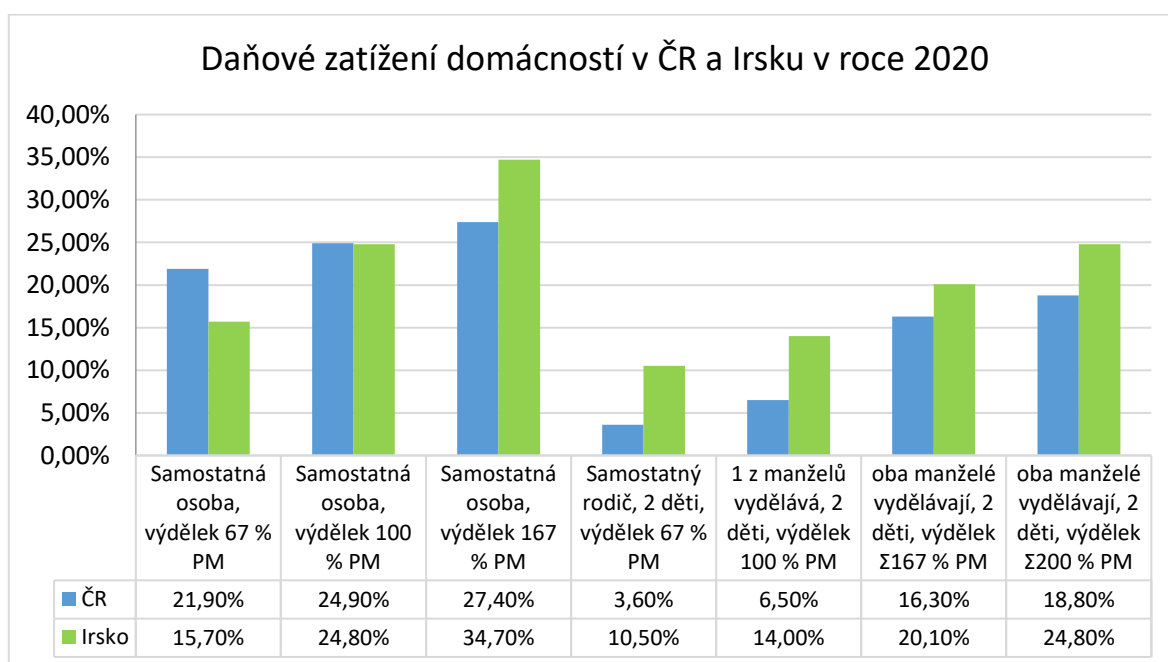
	ČR (CZK)	Irsko (EUR)
Průměrná roční mzda dle OECD	437 975	49 296
Sazba daně z příjmů FO	15 %	20 % do 35 300 EUR, 40 % nad 35 300 EUR
Daň	87 902	12 658
Základní sleva	27 840	1 650
Podíl základní slevy na vypočtené dani z příjmů FO	31,67 %	13,04 %
Konečná daň po odečtu základní slevy	60 062	11 008
Efektivní sazba daně	13,72 %	22,33 %

Dle komparace provedené v tabulce č. 16 je zřejmé, že základní sleva na dani v ČR snižuje daň vypočtenou z průměrné mzdy v ČR ve větší míře než v Irsku, i když je její nominální hodnota nižší. Základní sleva na poplatníka v ČR snižuje vypočtenou daň z průměrné mzdy v roce 2020 o 31,67 %. Nelze však porovnávat základní slevu na dani z příjmů FO pouze na základě vyjádřeného podílu na vypočtené dani, a to zejména z důvodu diametrální odlišnosti ve výši průměrných mezd v ČR a v Irsku. Velkou roli zde hraje také progresivní zdanění. Je možné si povšimnout, že při pobírání průměrné mzdy v ČR není na poplatníka uvalena vyšší sazba daně. V roce 2020 se jednalo o solidární daň ve výši 7 %. Naopak v Irsku je průměrný příjem zdaněn právě i vyšší 40% sazbou daně. Toto tvrzení dokládá také výpočet efektivní sazby daně v ČR a v Irsku. I když dle efektivní sazby daně

bylo daňové zatížení u průměrných mezd v roce 2020 v Irsku vyšší (22,33 %), stále irským daňovým poplatníkům zůstává několikanásobně vyšší čistý příjem než poplatníkům v ČR, zejména kvůli vysokým průměrným mzdám.

Jako další způsob komparace daně z příjmů FO byl zvolen ukazatel daňového zatížení domácností v ČR a v Irsku v roce 2020 dle nejaktuálnějších dat získaných z OECD. Do výpočtu daňového zatížení byla zahrnuta daň z příjmů FO a zaplacené odvody zaměstnance. Jednotlivé hranice průměrné mzdy (67 %, 100 %, 167 %) byly také stanoveny studií OECD. Daňové zatížení v Irsku je nižší než v ČR pouze u dvou vybraných subjektů, tj. u samostatné osoby s výdělkem ve výši 67 % PM a u samostatné osoby s výdělkem ve výši 100 % PM. U všech ostatních domácností je daňové zatížení nižší v ČR. V roce 2020 však byl v ČR stále prováděn výpočet daně z příjmů FO za pomoci tzv. superhrubé mzdy, která je nyní zrušená. Z tohoto důvodu by bylo daňové zatížení v ČR nižší při provedení stejných výpočtů v roce 2021.

Grafické znázornění daňového zatížení domácností v ČR a v Irsku v roce 2020 popisuje následující obrázek.

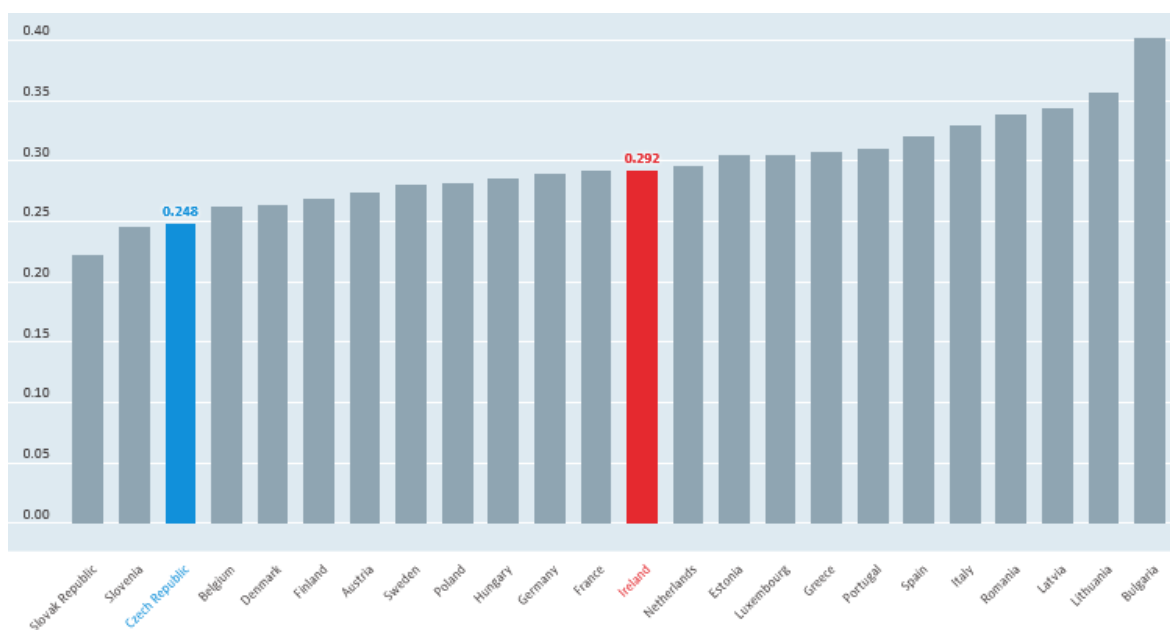
Obrázek 16: Daňové zatížení domácností v ČR a v Irsku v roce 2020 (vlastní zpracování dle OECD, 2021, s. 259-260, 363-364)

Na dalším obrázku č. 17 jsou ČR a Irsko seřazeny vzestupně dle Giniho koeficientu spolu s ostatními zeměmi Evropské unie. Pokud je koeficient roven 0, značí to kompletní rovnost v příjmech. Tento jev by nastal v situaci, kdy by všechny domácnosti v daném státě dosahovaly stejných příjmů. V případě, že je Giniho koeficient roven 1, značí to kompletní

nerovnost. Tato situace by nastala pouze pokud by některé domácnosti vydělávaly skoro vše, zatímco ty ostatní skoro nic. Tyto extrémní případy jsou v realitě nedosažitelné a skutečné hodnoty Giniho koeficientu jednotlivých států se vždy pohybují v rozmezí 0-1. Společnost, která vykazuje vyšší koeficient je charakteristická svými značnými rozdíly v příjmech jednotlivců. (Giniho koeficient, 2015)

ČR s Giniho koeficientem ve výši 0,248 vykazuje menší nerovnosti příjmů ve společnosti než Irsko s koeficientem v hodnotě 0,292. Irsko v porovnání s ostatními státy EU dosahuje zhruba průměrné výše Giniho koeficientu v EU. Jelikož je příjmová nerovnost v Irsku dle Giniho koeficientu vyšší, je tedy zřejmé, že irští daňoví poplatníci budou z důvodu jejich vysokých příjmů častěji dosahovat na vyšší sazbu daně z příjmů FO ve výši 40 %. V ČR je naopak příjmová nerovnost velmi nízká. Tento jev je možné vysvětlit například rozsáhlým systémem sociálního zabezpečení v ČR, který se snaží tyto příjmové rozdíly v určité míře vyrovnat.

Obrázek 17: Příjmová nerovnost v EU měřena Giniho koeficientem (Income inequality, 2022)

4.4 Komparace daně z příjmů právnických osob

Jako první je provedena komparace daně z příjmů PO v ČR a v Irsku v roce 2021 na základě jednotlivých konstrukčních prvků daně, které popisuje následující tabulka č. 17.

Tabulka 17: Konstrukční prvky daně z příjmů právnických osob v ČR a v Irsku v roce 2021 (vlastní zpracování dle Česko, 1992a, Irsko, 1997)

	ČR	Irsko
Předmět daně	Příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem	Příjmy z úroků a dividend na území Irska, zisky z obchodních činností, zisky z výkonu profese, nezdaněné úroky a zahraniční příjmy, jiné příjmy, příjmy z pronájmu nemovitostí na území Irska, rozdělené zisky rezidentních společností
Vynětí z předmětu daně	Příjmy společenství vlastníků jednotek, příjmy plynoucí z titulu spravedlivého zadostiučinění, ...	Příjmy z komerčně spravovaných lesů v Irsku a dividendy vyplacené společnostmi ze zisku v souvislosti s příjmy z lesů
ZD	Rozdíl mezi příjmy, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně, a příjmů osvobozených od daně, a výdaji tzn. HV	Příjem po odečtení všech výdajů, které jsou plně vynaloženy za účelem dosažení příjmů
Daňově uznatelné náklady	Odpisy HM, zůstatková cena hmotného majetku, zaplacená daň z nemovitých věcí, rezervy a opravné položky stanovené zvláštním zákonem, výdaje na pracovní cesty	Odpisy HM, patentových práv a aktiv duševního vlastnictví, určité kapitálové výdaje na vědecký výzkum, úroky, obchodní náklady nebo licenční poplatky, Náklady jsou daňově uznatelné, pokud jsou vynaloženy zcela pro účely podnikání společnosti, ...
Odčitatelné položky od ZD	Daňová ztráta, podpora výzkumu a vývoje nebo podpora pořízení majetku na odborné vzdělávání	Daňová ztráta z obchodování, čisté kapitálové ztráty
Sazba daně	19 % - základní sazba 5 % - základní investiční fond 0 % - fond penzijní společnosti	12,5 % - zisky – obchodní činnost 25 % - zisky – neobchodní činnost, příjmy z pronájmu a investic, zisky z těžby ropy
Slevy na dani	18 000 Kč – za zaměstnance se zdravotním postižením 60 000 Kč – za zaměstnance s těžším zdravotním postižením	Max 5 000 EUR/zaměstnance (128 225 Kč) a Max celkem 40 000 EUR (1 025 800 Kč) pro nově založenou společnost za určitých podmínek 25 % výdajů vynaložených na výzkum a vývoj společnosti
Daňové přiznání	1. 4. následujícího ZO 1. 5. následujícího ZO – podáno elektronicky 1. 7. následujícího ZO – daňový poradce, ÚZ ověřena auditorem	Podání DP do 9 měsíců od konce účetního období, úhrada daně do 23. dne devátého měsíce
Zdaňovací období	Kalendářní nebo hospodářský rok, účetní období	Kalendářní rok, účetní období

Na základě této tabulky je možné pozorovat určité prvky analogie i diferencí.

Daň z příjmů PO je vypočtena ze základu daně, kterým je pro obě země hospodářský výsledek, tj. rozdíl mezi výnosy a náklady, jehož výsledná podoba je zisk nebo ztráta. Tento hospodářský výsledek je nadále nutné upravit o určité položky, jako jsou například výdaje na výzkum a vývoj, výdaje na pracovní cesty nebo odpisy majetku. V ČR existují dva druhy odpisů, a to účetní a daňové. Účetní odpisy představují reálné opotřebení majetku v čase a upravuje je zákon o účetnictví. Způsob tvorby účetních odpisů je nicméně v kompetenci daného subjektu. Naopak daňové odpisy upravuje § 26-32 ZDP, kde jsou také vymezeny možnosti rovnoměrného nebo zrychleného odpisování. Jelikož jsou pro daňové účely použity pouze daňové odpisy, je nutné porovnat je s účetními odpisy a provést případné úpravy ZD. (Co to jsou odpisy majetku a k čemu slouží?, 2021)

V Irsku je systém odpisování mnohem jednodušší. Zde mohou poplatníci využít pouze lineárních daňových odpisů. (Alvarado, 2021, s. 577).

Další tabulka č. 18 obsahuje odpisové sazby (pro ČR rovnoměrné sazby v 1. roce a dalších letech odepisování) a dobu odpisování u vybraného majetku v ČR a v Irsku.

Tabulka 18: Komparace odpisových sazeb a doby odpisování v ČR a v Irsku u vybraného majetku (vlastní zpracování dle Marková, 2022, s. 45-46, 74-78 a dle Corporate – Deductions, 2021, a dle Alvarado, 2021, s. 577)

Typ majetku	ČR		Irsko	
	Doba odpisování	Odpisová sazba	Doba odpisování	Odpisová sazba
Stroje a zařízení	5 let	11 %, 22,25 %	8 let	12,5 %
Průmyslové budovy	30 let	1,4 %, 3,4 %	25 let	4 %
Motorová vozidla	5 let	11 %, 22,25 %	8 let	12,5 %
Hotely	50 let	1,02 %, 2,02 %	25 let	4 %

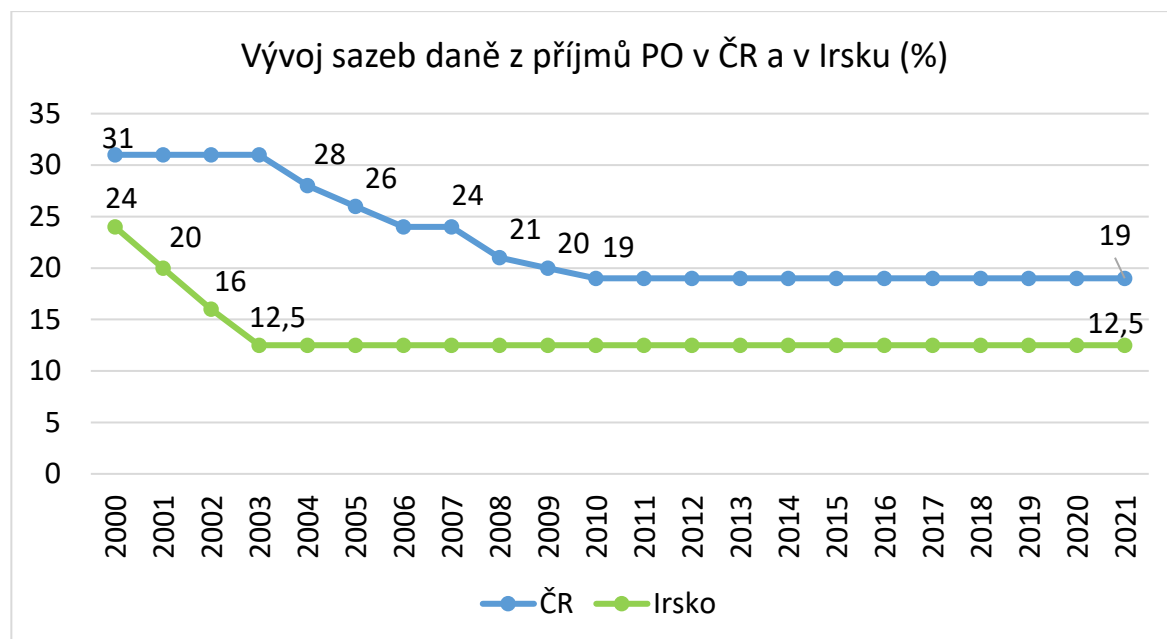
Další tabulka č. 19 popisuje nominální sazby daně z příjmů PO v ČR a v Irsku, které jsou v obou státech lineární.

Lineární sazba daně se zvyšuje s růstem základu daně ve stejném poměru. Výhodou tohoto druhu sazby daně je její jednoduchost výpočtu. (Vančurová, Lachová, Zídková, 2020, s. 26)

Tabulka 19: Sazby daně z příjmů právnických osob konkrétně obchodních činností společností v ČR a Irsku 2021 (vlastní zpracování dle Česko, 1992a, Irsko, 1997)

Stát	Typ sazby daně	Sazba daně
ČR	lineární	19 %
Irsko	lineární	12,5 %

Následující obrázek č. 18 graficky zobrazuje vývoj sazeb daně z příjmů PO v ČR a v Irsku ve sledovaných letech.

Obrázek 18: Vývoj sazeb daně z příjmů PO v ČR a v Irsku v % (vlastní zpracování dle Statutory Corporate Income Tax Rates, 2021)

Na základě tohoto obrázku je zřejmé, že za posledních 10 let nedošlo ke změně nominální sazby daně ani v jedné zemi. Ve všech sledovaných letech měla ČR vyšší sazbu daně než Irsko, které má jednu z nejnižších sazeb v EU. Zejména z toho důvodu je Irsko velmi lákavou destinací pro zahraniční společnosti. Právě nízké zdanění přináší Irsku komparativní výhodu a společnosti se přesouvají do Irska s vidinou nižšího zdanění. Přesun velkých společností následně přispívá ke vzniku nových pracovních míst, což vede ke zvýšení životní úrovně obyvatel a zvýšení HDP. Nízká sazba daně však sama o sobě není dostačující. Je nutné zohlednit další aspekty ovlivňující konečnou daň. Jedná se tedy např. o stanovení samotného ZD, daňové odpočty, nezdanitelné částky ZD, slevy na dani, daňová zvýhodnění aj. V Irsku se 12,5% sazba daně vztahuje však pouze na zisky z obchodních činností, zatímco pasivní příjmy, např. ve formě zisků z neobchodních činností, zisků z těžby ropy nebo příjmů z pronájmu a investice, jsou zdaněny dvojnásobnou daňovou sazbou v hodnotě 25 %.

4.4.1 Index daňové složitosti daně z příjmů právnických osob

Dle výzkumné studie provedené v roce 2019 je Česká republika řazena mezi země s nejsložitějším daňovým systémem v Evropské unii. Konkrétně ČR skončila na 24. místě z 28 evropských zemí. Na druhou stranu Irsko bylo řazeno mezi země s transparentním a poměrně jednoduchým daňovým systémem. V EU skončilo na 6. místě.

Vědecký průzkum byl proveden mezi 933 respondenty, kterými byli daňoví poradci ze 100 zemí na celém světě. Index daňové složitosti měří složitost daně z příjmů PO jednotlivých zemí z pohledu mezinárodních korporací za pomocí aplikace 20 kritérií, mezi kterými byla například složitost podání daňového přiznání, náležitosti týkající se daňové kontroly aj.

Nejvyššího indexu daňové složitosti dosáhla Brazílie s hodnotou indexu 0,53 a nejnižší index získal normanský ostrov Jersey ve výši 0,19. (Hoppe a kol., 2019)

Následující tabulka popisuje index daňové složitosti ve ČR a v Irsku.

Tabulka 20: Index daňové složitosti (vlastní zpracování dle Hoppe a kol., 2019, s. 63-64)

Země	Index daňové složitosti
ČR	0,43
Irsko	0,30

Země s vysokým indexem daňové složitosti by se měly zaměřovat na snižování administrativy související s plněním daňové povinnosti a také na redukci daňového zatížení svých poplatníků. (Hoppe a kol., 2019)

4.5 Zhodnocení komparace daňové soustavy ČR a Irska

Komparace daňových soustav zvolených států byla zprvu provedena použitím ukazatele daňové kvóty. Díky tomuto ukazateli je vidno, že ČR je poměrně blízko průměrnému daňovému zatížení zemí OECD, zatímco Irsko má vůbec nejnižší daňovou zátěž ze zemí OECD v EU. Již tento ukazatel dokazuje, že daňové zatížení v Irsku je nižší než v ČR. Co se týče podílu jednotlivých daní na HDP, tak zde ČR vykazuje oproti Irsku opačné hodnoty.

ČR se nejvíce zaměřuje na daňové výnosy ze sociálních příspěvků a nejméně na přímé daně. Irsko zase nejvíce spoléhá na daňové výnosy z přímých daní a nejméně na sociální příspěvky. ČR i Irsko shodně dávají sekundární důležitost nepřímým daním a zajišťují si tak relativně stabilní příjem do svých státních rozpočtů. Pro lepší představu složení daňové

kvóty byl použit také ukazatel daňového mixu, u kterého byla provedena horizontální analýza. Daňový mix rozděluje daňovou kvótu do 6 skupin daní a potvrzuje také skutečnost, že v ČR jsou největší složkou daňové kvóty právě příspěvky na sociální zabezpečení a v Irsku jsou na první příčce právě daně z důchodů, ze zisků a z kapitálových výnosů, tj. přímé daně. U obou států došlo v roce 2020 z důvodu pandemie COVID-19 k poklesu celkových daňových příjmů, a to zejména kvůli nižším příjmům fyzických a právnických osob, od kterých se následně odvíjí ZD, a tedy také daňové příjmy. Další příčinou jsou také daňové úlevy a odložené odvody, který byly aplikovány z důvodu propuknutí této pandemie. Dále byly zvolené státy porovnány pomocí vertikální analýzy daňových příjmů. Zde je patrné, že podíl spotřebních daní a DPH na celkových daních je u obou zemí v podobné výši. Podíl zbývajících daní na celkových daňových příjmech je však v obou státech odlišný. Při pohledu na podíl výnosů z daní z příjmů na celkovém zdanění bylo zjištěno, že se ČR v posledních 6 sledovaných letech drží pod průměrem OECD. Oproti tomu Irsko vykazuje odlišnou pozici a ve všech letech je tento podíl oproti OECD nadprůměrný. Tímto je opětovně potvrzena skutečnost, že příjmy irského státního rozpočtu se značně odvíjejí právě od daně z příjmů.

Následovala bližší komparace daní z příjmů, kde byly porovnávány jednotlivé konstrukční prvky daně, daňové zatížení domácností v ČR a v Irsku, nebo příjmová nerovnost pomocí Giniho koeficientu. Pro komplexní pohled na daňové soustavy vybraných států byl použit index daňové složitosti. V ČR je znatelné zejména vysoké zdanění práce a také nadměrná složitost daňového systému. V Irsku hraje velkou roli právě velmi nízké nastavení korporátní daně. Tato kapitola přinesla vysvětlení, jak jsou daňové soustavy obou zemí sestaveny a od jakých daní se nejvíce odvíjejí příjmy státních rozpočtů.

5 OPTIMALIZACE DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB ZA POUŽITÍ ČESKÉ A IRSKÉ DAŇOVÉ LEGISLATIVY

V této kapitole praktické části diplomové práce je sestaveno 5 modelových příkladů, které popisují různé životní situace následujících daňových poplatníků:

- modelový příklad A) - optimalizace příjmů svobodné, bezdětné studentky,
- modelový příklad B) - optimalizace příjmů pracujících manželů,
- modelový příklad C) - znázornění situace manželů, z nichž jeden pracuje a druhý je na mateřské dovolené s dvěma dětmi,
- modelový příklad D) - popis a optimalizace příjmů ovdovělého, pracujícího poplatníka s jedním dítětem,
- modelový příklad E) - simulace situace svobodného, 65letého zaměstnaného poplatníka s dvěma adoptovanými dětmi.

Po výpočtu všech modelových příkladů následuje porovnání daňového zatížení vybraných poplatníků v ČR a v Irsku. Dále je také vypočtena jejich efektivní sazba daně z příjmů. Všechny tyto modelové příklady jsou vypracovány pro zdaňovací období roku 2021. Při výpočtech modelových příkladů jsou použity národní měny vybraných států, tj. Kč a EUR. Pro přepočtení měn v modelových příkladech byl použit kurz ČNB 25,645 Kč/EUR pro rok 2021.

5.1 Modelový příklad A) Svobodná, bezdětná studentka

Anna je ve věku 24 let, je svobodná a bezdětná. V roce 2021 dosáhla příjmů ze zaměstnání ve výši 13 000 EUR. Při výkonu její práce studuje také prezenčně na státní univerzitě. V Irsku si však musí hradit školné ve výši 4 000 EUR.

5.1.1 Optimalizace daně za použití české daňové legislativy

V ČR je studium na státních univerzitách bezplatné a nemusí se tudíž hradit žádné školné. Anna má v ČR nárok na základní slevu na poplatníka ve výši 27 840 Kč a také na slevu na studenta ve výši 4 020 Kč. Následující tabulka znázorňuje výpočet daně z příjmů dle české legislativy.

Tabulka 21: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad A) – ČR (vlastní zpracování)

	Částka v Kč
Hrubé příjmy	333 385
ZD § 6 ZDP zaokr. na 100 Kč ↓	333 300
Daň 15 %	49 995
Slevy na dani	31 860
Daň po slevách	18 135
Daňové zvýhodnění na děti	0
KONEČNÁ DAŇ	18 135
Sociální pojištění 6,5 %	21 665
Zdravotní pojištění 4,5 %	14 999
ČISTÁ MZDA	278 501

Příjmy ze zaměstnání byly po zaokrouhlení zdaněny 15 % sazbou daně. Od vypočtené daně byly odečteny slevy na dani v celkové výši 31 860 Kč. Jelikož Anna nemá žádné děti, nemůže si uplatnit žádné daňové zvýhodnění. Po odečtu slev na dani tak vzniká konečná daň. Sociální a zdravotní pojištění bylo vypočteno z hrubé mzdy. Čistá mzda vzniká po odečtu konečné daně, odvodů na sociální a zdravotní pojištění od hrubých příjmů.

5.1.2 Optimalizace daně za použití irské daňové legislativy

Jelikož daňové pásmo pro použití 40% sazby daně je pro svobodnou bezdětnou osobu 35 300 EUR, je všech 13 000 EUR zdaněno pouze 20% sazbou. Irská daňová legislativa dává možnost uplatit si slevu na zaplacené školné, kde u prezenčního studia je prvních 3 000 EUR zanedbatelná částka. Sleva se počítá ze školného zaplaceného nad touto hranicí, tj. v tomto případě, kdy Anna zaplatila 4 000 EUR je to 1 000 EUR. Z této částky je vypočteno 20 %, které činí daňovou slevu ve výši 200 EUR. Jiné výhody pro studenty v Irsku kromě odečtení části uhrazeného školného nejsou. Anna má v Irsku nárok na základní slevu pro svobodnou osobu v hodnotě 1 650 EUR a zaměstnaneckou slevu PAYE také ve výši 1 650 EUR. Celkové slevy jsou tedy ve výši 3 500 EUR. Jelikož je týdenní příjem slečny Anny ve výši 250 EUR (13 000 EUR/ 52 týdnů), vztahuje se na ni nulová sazba daně na PRSI. Jelikož je příjem Anny ve výši 13 000 EUR, není povinna platit žádný USC. Po odečtu konečné daně, odvodů na PRSI a USC od hrubých příjmů vzniká čistá mzda. Níže uvedená tabulka představuje výpočet daně z příjmů dle irské legislativy.

Tabulka 22: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad A) – Irsko (vlastní zpracování)

Částka v EUR	
Hrubé příjmy	13 000
Příjem zdaněný 20 %	13 000
Daň	2 600
Příjem zdaněný 40 %	0
Daň	0
Daň z příjmu celkem	2 600
Slevy na dani (tax credits)	3 500
KONEČNÁ DAŇ	0
PRSI, sociální pojištění	0
USC, zdravotní pojištění	0
ČISTÁ MZDA	13 000

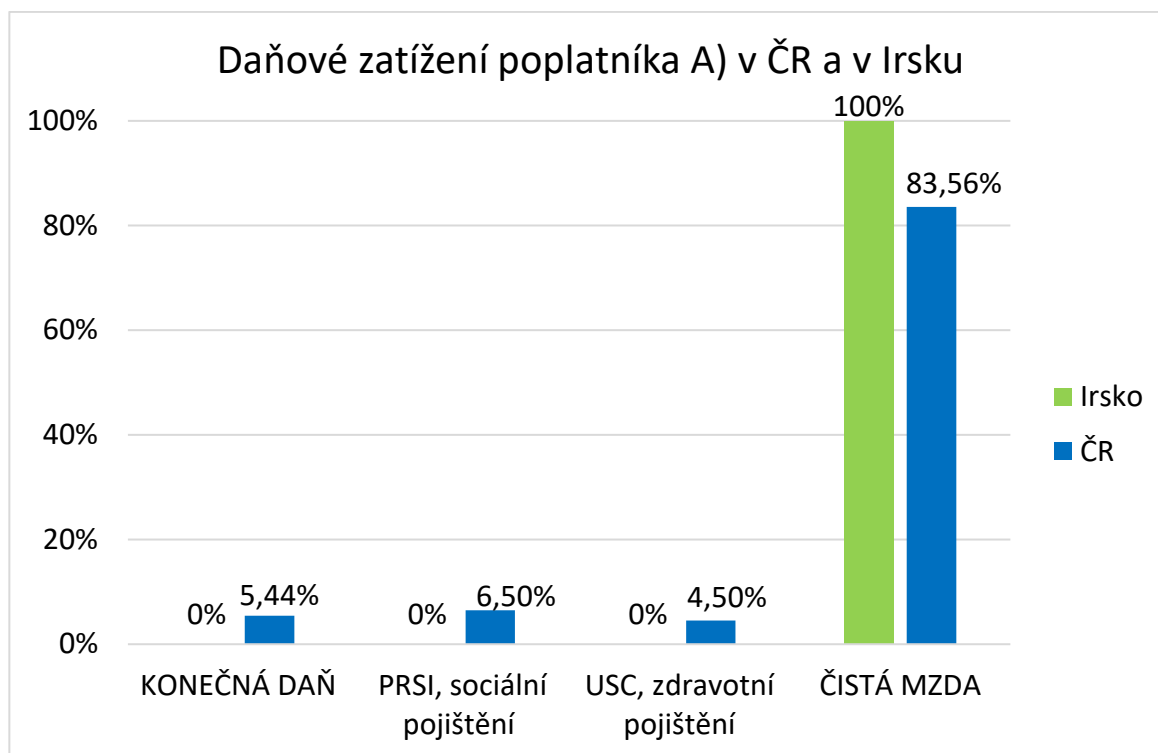
5.1.3 Daňové zatížení poplatníka A) v ČR a v Irsku

V tabulce č. 23 lze vidět komparaci daňového zatížení poplatníka A v ČR a v Irsku.

Tabulka 23: Daňové zatížení poplatníka A) v ČR a v Irsku (vlastní zpracování)

	Podíl na hrubém příjmu	
	v ČR	v Irsku
Hrubé příjmy	100 %	100 %
Konečná daň	5,44 %	0 %
PRSI, sociální pojištění	6,50 %	0 %
USC, zdravotní pojištění	4,50 %	0 %
Čistá mzda	83,56 %	100 %
Roční daňové zatížení	16,44 %	0 %

Rozdíl v ročním daňovém zatížení mezi ČR a Irskem je podstatně velký. Dle tabulky č. 23 je patrné, že Anna nemusela hradit žádné odvody, proto je také čistá mzda v Irsku na 100 % hrubé mzdy. V ČR je čistá mzda Anny v hodnotě 83,56 % hrubé mzdy. I když v Irsku vychází daňové zatížení mnohem lépe než v ČR, je nutné brát v potaz skutečnost, že v ČR Anna nemusela zaplatit 4 000 EUR za školné a její příjmy nebyly o tuto částku sníženy. Vizualní zobrazení daňového zatížení znázorňuje následující obrázek.

Obrázek 19: Daňové zatížení poplatníka A) v ČR a v Irsku (vlastní zpracování)

5.2 Modelový příklad B) Pracující manželé bez dětí

Tento příklad popisuje zdanění příjmů manželů Bedřicha a Boženy. Manželé preferují variantu společného zdanění. Ta je však možná pouze v Irsku, tudíž v ČR budou manželé pro daňové účely posuzováni samostatně. Pro porovnání daňového zatížení bude nicméně vypočítán i způsob separátního zdanění manželů v Irsku. V roce 2021 byl jejich celkový příjem ve výši 75 000 EUR. Bedřich dosahuje příjmů ze zaměstnání ve výši 48 000 EUR. Božena dosahuje také příjmů ze zaměstnání ve výši 27 000 EUR.

5.2.1 Optimalizace daně za použití české daňové legislativy

V ČR budou tedy manželé posuzováni samostatně a oba mají nárok pouze na základní slevu na poplatníka. Jelikož i Bedřich i Božena dosahují dostatečně vysokých příjmů, nemají nárok na slevu na manžela/manželku. Příjmy ani jednoho z manželů však nepřesáhly 48násobek průměrné mzdy, tudíž budou zdaňovány 15% sazbou daně. Výpočet daně z příjmů u poplatníku B) popisuje níže uvedená tabulka.

Tabulka 24: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad B) – ČR (vlastní zpracování)

	Bedřich	Božena	Celkem
Hrubé příjmy	1 230 960	692 415	1 923 375
ZD § 6 CZK zaokr. na 100 Kč ↓	1 230 900	692 400	1 923 300
Daň 15 %	184 635	103 860	288 495
Slevy na dani	27 840	27 840	55 680
KONEČNÁ DAŇ	156 795	76 020	232 815
Sociální pojištění 6,5 %	80 013	45 007	125 020
Zdravotní pojištění 4,5 %	55 394	31 159	86 553
ČISTÁ MZDA	-	-	1 478 987

5.2.2 Optimalizace daně za použití irské daňové legislativy

Separátní zdanění manželů B) v Irsku

Přestože manželé budou preferovat společné zdanění, je zde proveden i výpočet, kdy jsou manželé pro daňové účely posuzováni odděleně, a to zejména pro lepší představu, jak moc se při změně výpočtu odlišuje daňové zatížení. Každý z nich má v tomto případě nárok na individuální slevu 1 650 EUR a zaměstnaneckou slevu PAYE ve výši 1 650 EUR. Daňové pásmo pro každého z nich je v roce 2021 35 300 EUR. Následující tabulka popisuje výpočet separátního zdanění manželů v Irsku.

Tabulka 25: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad B), separátní zdanění – Irsko (vlastní zpracování)

	Bedřich	Božena	Celkem
Hrubé příjmy	48 000	27 000	75 000
Příjem zdaněný 20 %	35 300	27 000	-
Daň	7 060	5 400	12 460
Příjem zdaněný 40 %	12 700	0	-
Daň	5 080	0	5 080
Daň z příjmu celkem	12 140	5 400	17 540
Slevy na dani (tax credits)	3 300	3 300	6 600
KONEČNÁ DAŇ	8 840	2 100	10 940
PRSI, sociální pojištění	1 920	1 080	3 000
USC, zdravotní pojištění	1 447,45	502,45	1 949,90
ČISTÁ MZDA	35 792,55	23 317,55	59 110,10

Celková čistá mzda obou manželů je ve výši 59 110,10 EUR.

Společné zdanění manželů B) v Irsku

Pro společné zdanění manželů v Irsku je nutné zvolit si, který z manželů bude zastávat funkci ohodnoceného manžele. Ve většině případů to bývá osoba s vyššími příjmy. Zde to bude tedy Bedřich. Daňové pásmo pro sezdaný manželský pár je v roce 2021 44 300 EUR. Tato hodnota se zvyšuje o nižší částku z 26 300 EUR nebo o příjem manžela/manželky s nižším příjmem. Jelikož je 27 000 EUR > 26 300 EUR, zvyšuje se daňové pásmo o hodnotu 26 300 EUR. Tento manželský pár má v Irsku nárok na slevu pro manžele ve výši 3 300 EUR a dvě zaměstnanecké slevy PAYE v souhrnné výši 3 300 EUR. Celkové slevy tak dosahují částky 6 600 EUR. Odvody PRSI jsou ve výši 4 % z hrubé mzdy poplatníků. Odvody na USC jsou vypočteny progresivně, tj. u Bedřicha je prvních 12 012 EUR zdaněno 0,50 % (tj. 60,06 EUR), dalších 9 283 EUR je zdaněno 2 % (tj. 185,66 EUR) a zbylých 26 705 EUR je zdaněno 4,5 % (tj. 1 201,73 EUR). Celkem tedy Bedřich na odvodech USC uhradil 1 447,45 EUR. U Boženy jsou odvody USC vypočteny následovně. Prvních 12 012 EUR zdaněno 0,50 % (tj. 60,06 EUR), dalších 9 283 EUR je zdaněno 2 % (tj. 185,66 EUR) a zbylých 5 705 EUR je zdaněno 4,5 % (tj. 256,73 EUR). Celkem tedy Božena odvedla na USC 502,45 EUR.

Tabulka č. 26 vysvětluje výpočet daně z příjmů v Irsku u poplatníků B) při společném zdanění.

Tabulka 26: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad B), společné zdanění – Irsko (vlastní zpracování)

	Bedřich	Božena	Celkem
Hrubé příjmy	48 000	27 000	75 000
Příjem zdaněný 20 %	44 300	26 300	
Daň	8 860	5 260	14 120
Příjem zdaněný 40 %	3 700	700	
Daň	1 480	280	1 760
Daň z příjmu celkem	-	-	15 880
Slevy na dani (tax credits)	-	-	6 600
KONEČNÁ DAŇ	-	-	9 280
PRSI, sociální pojištění	1 920	1 080	3 000
USC, zdravotní pojištění	1 447,45	502,45	1 949,90
ČISTÁ MZDA	-	-	60 770,10

Po provedení obou výpočtů separátního a společného zdanění manželů je patrné, že je výhodnější využít varianty společného zdanění, která manželům přinese úsporu ve výši

1 660 EUR. K této úspoře dojde díky zvýšenému daňovému pásmu pro manžele. Slevy na dani zůstávají v obou variantách ve stejné výši stejně tak jako vše odvodů na PRSI a USC.

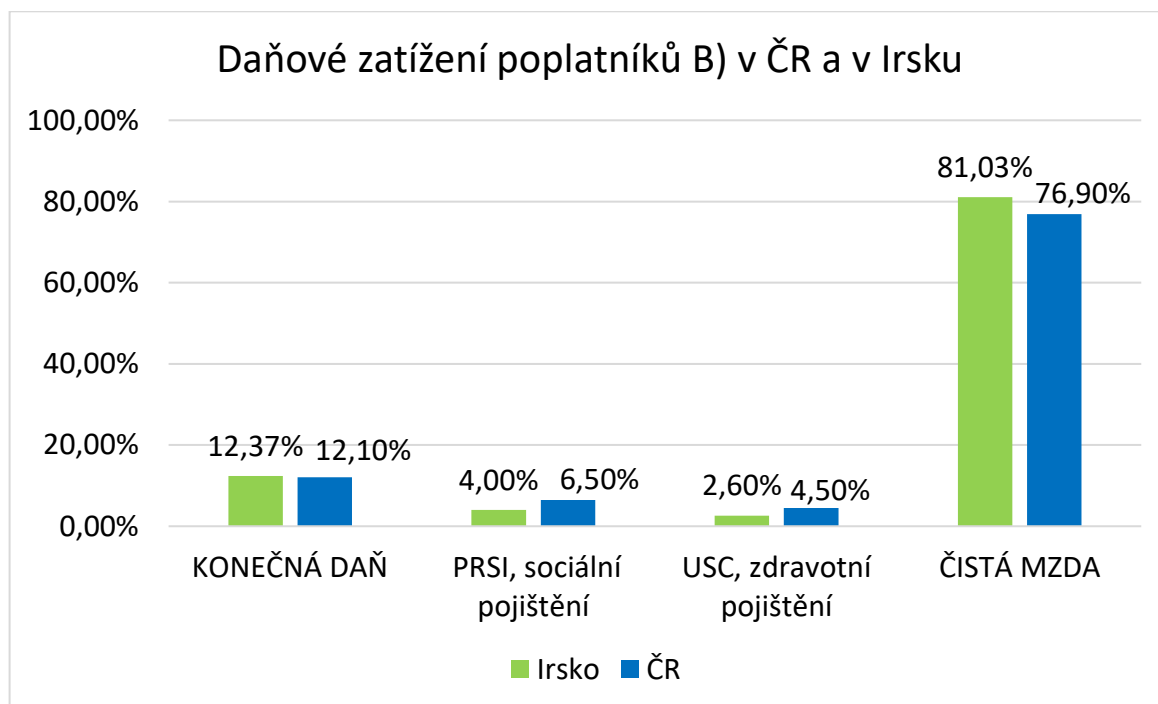
5.2.3 Daňové zatížení poplatníka B) v ČR a v Irsku

Tabulka č. 27 zobrazuje komparaci daňového zatížení poplatníka B) v ČR a v Irsku.

Tabulka 27: Daňové zatížení poplatníka B) v ČR a v Irsku (vlastní zpracování)

	Podíl na hrubém příjmu v ČR	Podíl na hrubém příjmu v Irsku
Hrubé příjmy	100 %	100 %
Konečná daň	12,10 %	12,37 %
PRSI, sociální pojištění	6,50 %	4 %
USC, zdravotní pojištění	4,50 %	2,60 %
Čistá mzda	76,90 %	81,03 %
Roční daňové zatížení	23,10 %	16,37 %

Zde je patrné, že i když konečná daň byla v ČR nižší, tak roční daňové zatížení je v konečné fázi nižší v Irsku. Dochází k tomu zejména kvůli nižším odvodům na sociální a zdravotní pojištění. Pro lepší představu zobrazuje dílčí části daňového zatížení také následující obrázek č. 20.

Obrázek 20: Daňové zatížení poplatníka B) v ČR a v Irsku (vlastní zpracování)

5.3 Modelový příklad C) Manželé se 2 dětmi, 1 z nich pracující

Modelový příklad C znázorňuje zdanění manželů Ctirada a Claudie. V roce 2021 byl Ctirad zaměstnaný a jeho roční příjem ze zaměstnání byl ve výši 43 000 EUR. Zároveň dosahoval příjmů z pronájmu bytu, který pronajímal po celý rok. Jeho měsíční příjem z pronájmu byl ve výši 500 EUR. Jeho roční příjem z pronájmu byl tedy ve výši 6 000 EUR, tj. 153 870 Kč. V průběhu roku měl Ctirad náklady spojené s pronájmem ve formě pojištění bytu za 850 EUR a opravy bytu v hodnotě 380 EUR. Tyto výdaje si Ctirad může uplatnit jak podle českého ZDP, tak dle irského TCA. Ctirad byt pronajímal již předcházející ZO a 31. 10. 2021 uhradil předběžnou daň tzv. preliminary tax ve výši 100 % splatné daně za bezprostředně předcházející ZO, tedy 100 % daně z roku 2020. Jeho manželka Claudie nedosahuje žádných příjmů, jelikož je na mateřské dovolené a stará se o jejich dvě děti ve věku 2 a 4 let. Tito manželé rovněž preferují variantu společného zdanění, která je však možná pouze v Irsku. V ČR budou proto manželé pro daňové účely posuzováni samostatně.

5.3.1 Optimalizace daně za použití české daňové legislativy

U příjmů z § 9 ZDP je možné uplatnit si buď skutečné výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů, nebo paušální výdaje ve výši 30 % z příjmů, maximálně však do částky 600 00 Kč. (Marková, 2021, s. 16)

Je tedy nutné zjistit, která varianta bude pro poplatníka C) výhodnější. Následující tabulka č. 28 znázorňuje uplatnění skutečných výdajů k z příjmům z nájmu.

Tabulka 28: Uplatnění skutečných výdajů k příjmům z nájmu (vlastní zpracování)

	Částka v EUR	Částka v Kč
Příjmy z pronájmu	6 000	153 870
Skutečné výdaje	1 230	31 543,35
ZD	4 770	122 326,65

Využití paušálních výdajů u příjmů z nájmu znázorňuje následující tabulka č. 29.

Tabulka 29: Uplatnění paušálních výdajů k příjmům z nájmu (vlastní zpracování)

	Částka v Kč
Příjmy z pronájmu	153 870
Paušální výdaje 30 %	46 161
ZD	107 709

Na základě tabulky č. 26 je patrné, že při využití paušálních výdajů u příjmů z pronájmu je ZD mnohem nižší. Jedná se tedy o výhodnější variantu. V ČR tedy budeme dále postupovat s uplatněním paušálních výdajů a s DZD § 9 ZDP ve výši 107 709 Kč.

Ctirad má možnost uplatnit si slevy na dani v podobě základní slevy na poplatníka ve výši 27 840 Kč a slevy na manželku v částce 24 840 Kč, jelikož jeho žena je na mateřské dovolené a nedosahuje žádných příjmů. Celková výše slev je v hodnotě 52 680 Kč. Dále má Ctirad nárok na daňové zvýhodnění na obě své děti, tj. 15 204 Kč na první dítě a 22 320 Kč na druhé dítě. Celkem tedy 37 524 Kč. Postup výpočtu daně z příjmů u poplatníka C) v ČR popisuje níže uvedená tabulka č. 30.

Tabulka 30: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad C) – ČR (vlastní zpracování)

	Ctirad	Claudie	Celkem
DZD § 6 ZDP	1 102 735	0	1 102 735
DZD § 9 ZDP	107 709	0	107 709
ZD CELKEM	1 210 444	0	1 210 444
ZD zaokr. na 100 Kč ↓	1 210 400	0	1 210 400
Daň 15 %	181 560	0	181 560
Slevy na dani	52 680	0	52 680
Daň po slevách	128 880	0	128 880
Daňové zvýhodnění na děti	37 524	0	37 524
KONEČNÁ DAŇ	91 356	0	91 356
Sociální pojištění 6,5 %	71 678	0	71 678
Zdravotní pojištění 4,5 %	49 624	0	49 624
ČISTÝ PŘÍJEM	997 786	0	997 786

5.3.2 Optimalizace daně za použití irské daňové legislativy

V Irsku je možnost uplatnit si pouze skutečné výdaje proti zdanitelným příjmům. Varianta paušálních výdajů v Irsku neexistuje. Proto se do ZD v Irsku bude započítávat Ctiradův příjem ze zaměstnání 43 000 EUR a příjmy z pronájmu po odečtu skutečných výdajů, tj. 4 770 EUR. Celkový ZD v Irsku je tedy ve výši 47 770 EUR.

Daň z příjmů u poplatníků C) je vypočtena společným zdaněním manželů. 40% sazba daně je v této situaci ženatého poplatníka s příjmem uvalena na příjmy převyšující 44 300 EUR. Tento manželský pár má nárok na slevu 3 300 EUR pro manžele, dále na 1 650 EUR v podobě zaměstnanecké slevy a na 1 600 EUR ve formě slevy na domácího pečovatele.

V součtu činí slevy 6 550 EUR. Odvody na PRSI jsou ve výši 4 % ze ZD Ctirada. Pro účely odvodů na USC je nutné také vycházet z celkového ZD. USC je tedy aplikován stejně jako PRSI nejen na příjmy ze zaměstnání, ale také na příjmy z pronájmu. Výpočet odvodů na USC je následující: prvních 12 012 EUR zdaněno 0,50 % (tj. 60,06 EUR), dalších 9 283 EUR je zdaněno 2 % (tj. 185,66 EUR) a zbylých 26 475 EUR je zdaněno 4,5 % (tj. 1 191,38 EUR). Celkem tedy Ctirad odvedl na USC 1 437,10 EUR. Jelikož Claudie nedosahuje žádných příjmů, neplatí také žádnou daň, neodvádí PRSI ani USC.

Následující tabulka představuje postup výpočtu daně z příjmů u modelového příkladu C) v Irsku.

Tabulka 31: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad C) – Irsko (vlastní zpracování)

	Ctirad	Claudie	Celkem
ZD	47 770	0	47 770
Příjem zdaněný 20 %	44 300	0	-
Daň	8 860	0	8 860
Příjem zdaněný 40 %	3 470	0	-
Daň	1 388	0	1 388
Daň z příjmu celkem	-	-	10 248
Slevy na dani (tax credits)	-	-	6 550
KONEČNÁ DAŇ	-	-	3 698
PRSI, sociální pojištění	1 910,80	0	1 910,80
USC, zdravotní pojištění	1 437,10	0	1 437,10
ČISTÝ PŘÍJEM	-	-	40 724,10

5.3.3 Daňové zatížení poplatníka C) v ČR a v Irsku

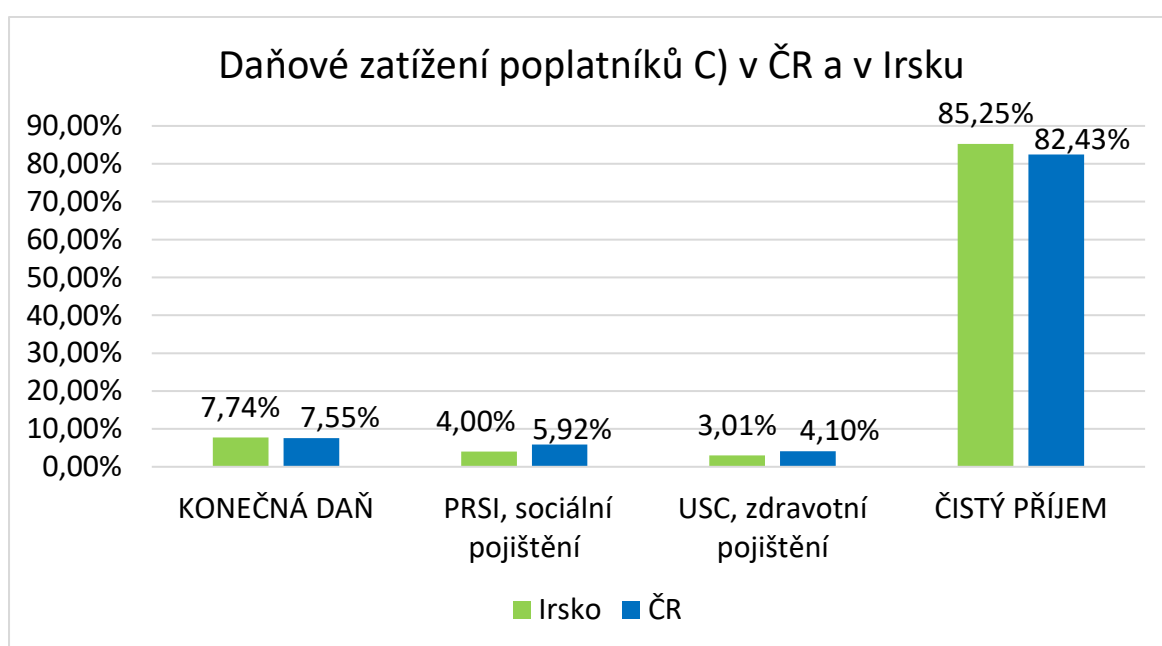
V tomto modelovém příkladu je opět daňové zatížení v Irsku nižší než v ČR, a to i když je stanovena konečná daň velmi podobná v obou zemích. Rozdíl v daňovém zatížení zapříčinily odvody na sociální a zdravotní pojištění, které jsou v ČR o něco vyšší. Následující tabulka č. 32 obsahuje komparaci daňového zatížení poplatníka C) v ČR a v Irsku.

Tabulka 32: Daňové zatížení poplatníka C) v ČR a v Irsku (vlastní zpracování)

	Podíl na ZD v ČR	Podíl na ZD v Irsku
ZD	100 %	100 %
Konečná daň	7,55 %	7,74 %
PRSI, sociální pojištění	5,92 %	4 %
USC, zdravotní pojištění	4,10 %	3,01 %
Čistá mzda	82,43 %	85,25 %
Roční daňové zatížení	17,57 %	14,75 %

Grafickou podobu daňového zatížení u tohoto poplatníka obsahuje další obrázek č. 21.

Obrázek 21: Daňové zatížení poplatníka C) v ČR a v Irsku (vlastní zpracování)

5.4 Modelový příklad D) Ovdovělý poplatník, 1 dítě

Tento příklad popisuje zdanění příjmů poplatníka jménem Daniel ve věku 43 let, který v lednu 2021 náhle ovdověl a má 1 dítě ve věku 15 let. Jeho manželka v roce 2020 i 2021 dosahovala příjmů z hlavního pracovního poměru. Daniel v roce 2021 také dosahoval příjmů ze zaměstnání, a to ve výši 55 000 EUR, tj. 1 410 475 Kč. Daniel si 1. 12. 2014 koupil dům za 200 000 EUR. Tento dům prodal za 260 000 EUR ke dni 1. 1. 2021. Za celou dobu vlastnictví domu v něm Daniel nebydlel.

5.4.1 Optimalizace daně za použití české daňové legislativy

Příjmy z prodeje domu spadají do § 10 odst. 1 písm. b) bod 1 ZDP. Tyto příjmy z prodeje nemovitosti nemohou být v ČR osvobozeny, jelikož Daniel vlastnil nemovitost pouze 6 let

a 1 měsíc tzn. tyto příjmy musí být zdaněny v § 10 ZDP. Následující tabulka znázorňuje výpočet DZD § 10 ZDP.

Tabulka 33: Výpočet DZD § 10 ZDP, modelový příklad D) (vlastní zpracování)

	CZK	EUR
Příjmy – prodej nemovitosti	6 667 700	260 000
Výdaje – nákup nemovitosti	5 129 000	200 000
DZD § 10 ZDP	1 538 700	60 000

V ČR je použita 15% sazba daně z příjmů na část ZD, která je do výše 48násobku PM, tj. v roce 2021 1 701 168 Kč (48* 35441). Tudíž Danielových 1 701 168 Kč bude zdaněno 15% sazbou daně a zbývajících 1 247 932 Kč bude zdaněno 23 %.

Další tabulka č. 34 popisuje výpočet daně z příjmů Daniela v ČR.

Tabulka 34: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad D) – ČR (vlastní zpracování)

	Daniel
DZD § 6 ZDP	1 410 475
DZD § 10 ZDP	1 538 700
ZD CELKEM	2 949 175
ZD zaokr. na 100 Kč ↓	2 949 100
ZD zdaněn 15% sazbou daně	1 701 168
Daň 15 %	255 175,20
ZD zdaněn 23% sazbou daně	1 247 932,00
Daň 23 %	287 024,36
Celková daň	542 199,56
Celková daň zaokr. Na Kč ↑	542 200,00
Slevy na dani	27 840
Daň po slevách	514 360
Daňové zvýhodnění na děti	15 204
KONEČNÁ DAŇ	499 156
Sociální pojištění 6,5 %	91 681
Zdravotní pojištění 4,5 %	63 472
ČISTÝ PŘÍJEM	2 294 866

Daniel má nárok pouze na základní slevu na poplatníka ve výši 27 840 Kč. Jelikož zesnulá manželka dosahovala také příjmů z hlavního pracovního poměru, Daniel nemá možnost uplatnit si slevu na manželku. Daniel může však využít daňového zvýhodnění na dítě ve výši 15 204 Kč. Sociální a zdravotní pojištění je počítáno pouze z DZD § 6 ZDP.

5.4.2 Optimalizace daně za použití irské daňové legislativy

V Irsku jsou příjmy z prodeje nemovitosti zdaňovány daní ze zisku tzv. Capital Gains Tax. Výjimku ze zdanění nemovitosti mají však zisky získané z majetku nakoupeného mezi 7. 12. 2011–31. 12. 2014 v případě, že osoba vlastnila pozemek/stavbu po dobu nejméně 4–7 po sobě jdoucích let a nemovitost prodala 1. 1. 2018 nebo později. Jelikož Daniel nakoupil nemovitost 1. 12. 2014 a prodal ji 1. 1. 2021, nemovitost vlastnil 6 let a 1 měsíc. Daniel tak splnil všechny podmínky pro osvobození příjmů z této nemovitosti. Zdaňovat tedy bude pouze své příjmy ze zaměstnání ve výši 55 000 EUR. Daniel má dále nárok na slevu 3 300 EUR pro ovdovělou osobu a na zaměstnaneckou slevu PAYE v hodnotě 1 650 EUR. V součtu tak slevy dosahují 4 950 EUR. Daňové pásmo pro ovdovělou osobu se závislými dětmi je ve výši 39 300 EUR. Odvody na PRSI jsou ve výši 4 % z hrubé mzdy. Odvody na USC byly vypočteny tímto způsobem: prvních 12 012 EUR zdaněno 0,50 % (tj. 60,06 EUR), dalších 9 283 EUR je zdaněno 2 % (tj. 185,66 EUR) a zbylých 33 705 EUR je zdaněno 4,5 % (tj. 1 516,73 EUR). Celkem tedy Daniel odvedl na USC 1 762,45 EUR. Postup výpočtu daně z příjmů v Irsku obsahuje tabulka č. 35.

Tabulka 35: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad D) – Irsko (vlastní zpracování)

	Částka v EUR
Hrubé příjmy	55 000
Příjem zdaněný 20 %	39 300
Daň	7 860
Příjem zdaněný 40 %	15 700
Daň	6 280
Daň z příjmu celkem	14 140
Slevy na dani (tax credits)	4 950
KONEČNÁ DAŇ	9 190
PRSI, sociální pojištění	2 200
USC, zdravotní pojištění	1 762,45
ČISTÁ MZDA	41 847,55

5.4.3 Daňové zatížení poplatníka D) v ČR a v Irsku

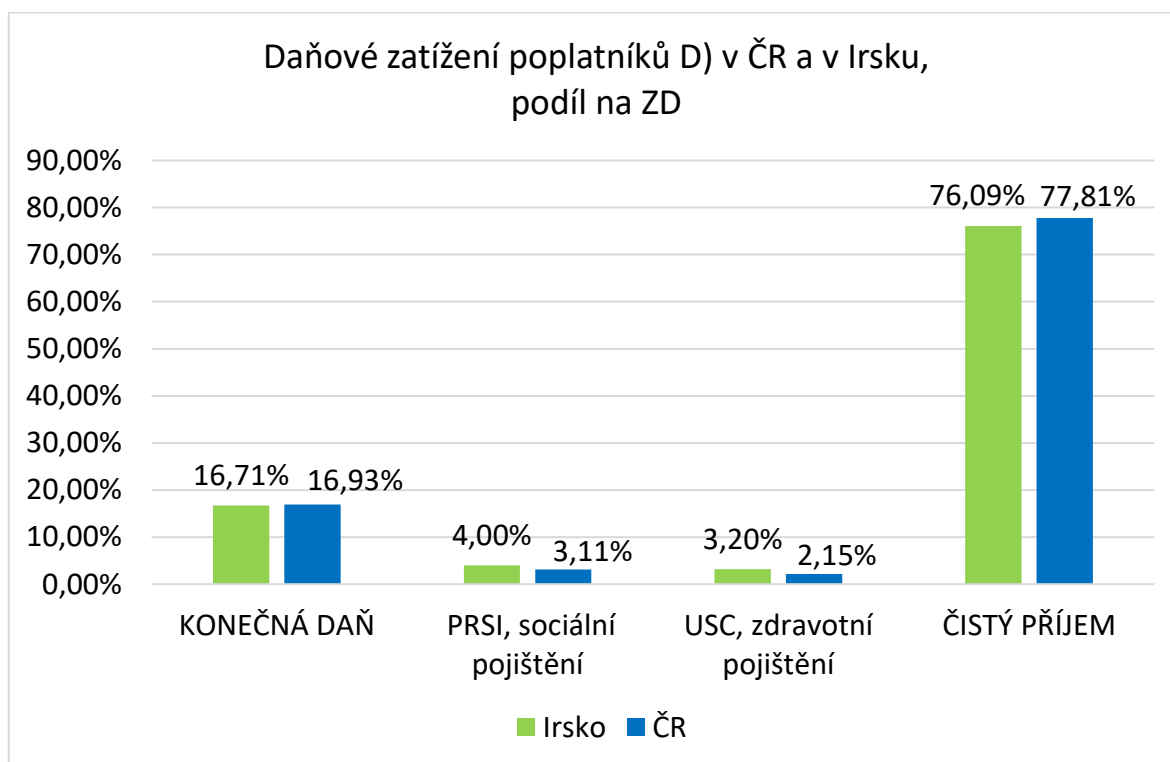
Opětovně je roční daňové zatížení v Irsku nižší než v ČR. Zde k tomu přispěla především skutečnost, že příjmy z prodeje nemovitosti byly v Irsku osvobozeny, tudíž byl také ZD v Irsku podstatně nižší. Tabulka č. 36 zobrazuje komparaci daňového zatížení u poplatníka D) v ČR a v Irsku. Vyjadřuje tak procentuální podíl jednotlivých odvodů na ZD. V tomto

modelovém příkladu se však ZD v ČR a v Irsku odlišuje. Proto se i daňové zatížení v Irsku zdá zprvu vyšší. Vztahuje se totiž pouze k příjmům za zaměstnání (55 000 EUR), jelikož příjmy z prodeje nemovitosti ve výši 60 000 EUR jsou v Irsku od daně osvobozeny.

Tabulka 36: Daňové zatížení poplatníka D) v ČR a v Irsku – podíl na ZD (vlastní zpracování)

	Podíl na ZD v ČR	Podíl na ZD v Irsku
ZD	100 %	100 %
Konečná daň	16,93 %	16,71 %
PRSI, sociální pojištění	3,11 %	4 %
USC, zdravotní pojištění	2,15 %	3,20 %
Čistý příjem	77,81 %	76,09 %
Roční daňové zatížení	22,19 %	23,91 %

Grafické zobrazení daňového zatížení zobrazuje následující obrázek.

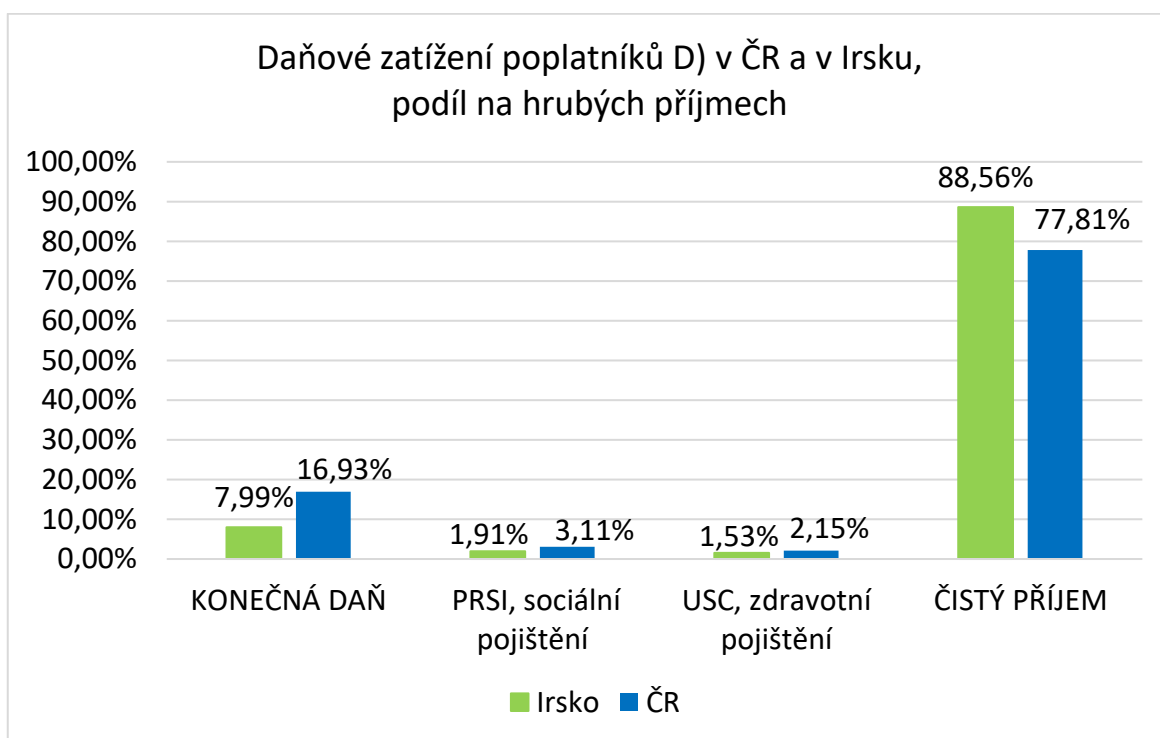
Obrázek 22: Daňové zatížení poplatníka D) v ČR a v Irsku, podíl na ZD (vlastní zpracování)

Při porovnání daňového zatížení poplatníka D) v ČR a v Irsku vyjádřením procentuálního podílu jednotlivých odvodů na hrubých příjmech docházíme k odlišným výsledkům. V tomto případě jsou hrubé příjmy v ČR a v Irsku ve stejné výši. Díky tomu lze lépe porovnat dílčí odvody. Při tomto druhu porovnání je daňové zatížení v Irsku téměř 2x nižší než v ČR. Tento druh komparace znázorňuje následující tabulka.

Tabulka 37: Daňové zatížení poplatníka D) v ČR a v Irsku – podíl na hrubých příjmech (vlastní zpracování)

	Podíl na hrubých příjmech v ČR	Podíl na hrubých příjmech v Irsku
ZD	100 %	100 %
Konečná daň	16,93 %	7,99 %
PRSI, sociální pojištění	3,11 %	1,91 %
USC, zdravotní pojištění	2,15 %	1,53 %
Čistý příjem	77,81 %	88,56 %
Roční daňové zatížení	22,19 %	11,44 %

Grafické zobrazení daňového zatížení vyjádřeného jako podíl na hrubých příjmech zobrazuje následující obrázek.

Obrázek 23: Daňové zatížení poplatníka D) v ČR a v Irsku, podíl na hrubých příjmech (vlastní zpracování)

5.5 Modelový příklad E) Svobodný poplatník nad 65 let, 2 děti

Modelový příklad E popisuje situaci Evy, která má 65 let, je svobodná a má 2 adoptované děti ve věku 16 a 17 let. V roce 2021 dosáhla příjmu ze zaměstnání ve výši 19 000 EUR. Dále v roce 2017 nakoupila 500 preferenčních akcií společnosti Alfa s. r. o. za 1 000 EUR, tj. 2 eura/akcii. 1. 2. 2018 nakoupila dalších 500 preferenčních akcií za 1 500 EUR, tj. 3 eura/akcii. 1.7.2021 Eva prodala 700 akcií za 2 450 EUR.

5.5.1 Optimalizace daně za použití české daňové legislativy

Příjmy z úplatného prodeje cenného papíru spadají do § 10 odst. 1 písmene b) bod 2 ZDP. Jelikož však doba mezi nabytím a prodejem akcií, které Eva nakoupila, přesáhla dobu 3 let, jsou příjmy z úplatného převodu cenného papíru osvobozeny dle § 4 odst. 1 písm. x) ZDP. V ČR tak bude Eva zdaňovat jen své příjmy ze zaměstnání ve výši 19 000 EUR, tj. 487 255 Kč. Eva má nárok na základní slevu na poplatníka ve výši 27 840 Kč a dále také na daňové zvýhodnění na její 2 adoptované děti v celkové výši 37 524 Kč. Další tabulka č. 38 popisuje výpočet daně z příjmů Evy v ČR.

Tabulka 38: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad E) – ČR (vlastní zpracování)

	Částka v Kč
Hrubé příjmy	487 255
ZD § 6 ZDP zaokr. na 100 Kč ↓	487 200
Daň 15 %	73 080
Slevy na dani	27 840
Daň po slevách	45 240
Daňové zvýhodnění na děti	37 524
KONEČNÁ DAŇ	7 716
Sociální pojištění 6,5 %	31 672
Zdravotní pojištění 4,5 %	21 927
ČISTÝ PŘÍJEM	425 940

5.5.2 Optimalizace daně za použití irské daňové legislativy

Jelikož Eva prodala pouze některé své akcie ve společnosti, je nutné použít FIFO metodu pro ocenění prodaných akcií. Eva tedy prodala 500 akcií z roku 2017 a 200 akcií z roku 2018. Akcie jsou v Irsku zdaněny daní ze zisku tzv. Capital Gains Tax. U této daně je nezdanitelná část ZD pro každou osobu ve výši 1 270 EUR ročně. Sazba této daně je ve výši 33 %. Následující tabulka znázorňuje výpočet daně ze zisku z prodeje akcií v Irsku.

Tabulka 39: Výpočet daně ze zisku z prodeje akcií, modelový příklad E) – Irsko (vlastní zpracování)

	Částka v EUR
Prodej 500 akcií za nákupní cenu 2 eura/akcii	1 000
Prodej 200 akcií za nákupní cenu 3 eura/akcii	600
Cena prodaných akcií	1 600
Prodejní cena	2 450
ZD, Zisk z prodeje akcií (2 450-1 600)	850
Nezdanitelná část ZD	1 270
Upravený ZD	0

Dle tabulky č. 39 je zřejmé, že Eva nebude muset platit žádnou daň ze zisku, jelikož je její upravený ZD nulový.

Daňové pásmo pro svobodnou osobu se závislými dětmi je ve výši 39 300 EUR. Eva má v Irsku nárok na slevu 1 650 EUR pro rodinu s jedním rodičem. Tato sleva je zvýšena o slevu pro svobodnou osobu nad 65 let, tj. 245 EUR. Dále má nárok na zaměstnaneckou slevu PAYE ve výši 1 650 EUR. Eva však může využít osvobození příjmů svobodného poplatníka nad 65 let do 18 000 EUR. Tato hranice se zvyšuje o 575 EUR za první a druhé dítě o které se poplatník stará. V případě Evy je tedy hranice osvobozených příjmů ve výši 19 150 EUR (18 000 + 575 + 575). Tato varianta se používá pouze v případě, že je pro poplatníka výhodnější než využití daňových slev. Eva tedy využije možnosti osvobození svých příjmů ze zaměstnání a nebude z nich muset odvádět žádnou daň z příjmů. Odvody na PRSI jsou ve výši 4 % z hrubých příjmů. USC bylo stanoveno tímto způsobem: prvních 12 012 EUR zdaněno 0,50 % (tj. 60,06 EUR), a zbylých 6 988 EUR je zdaněno 2 % (tj. 139,76 EUR). Celkem bylo tedy na USC odvedeno 199,82 EUR. Následující tabulka zobrazuje výpočet daně z příjmů, odvodů PRSI, USC a výši čistého příjmu.

Tabulka 40: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad E) – Irsko (vlastní zpracování)

	Částka v EUR
Hrubé příjmy	19 000
KONEČNÁ DAŇ	0
PRSI, sociální pojištění	760
USC, zdravotní pojištění	199,82
ČISTÝ PŘÍJEM	18 040,18

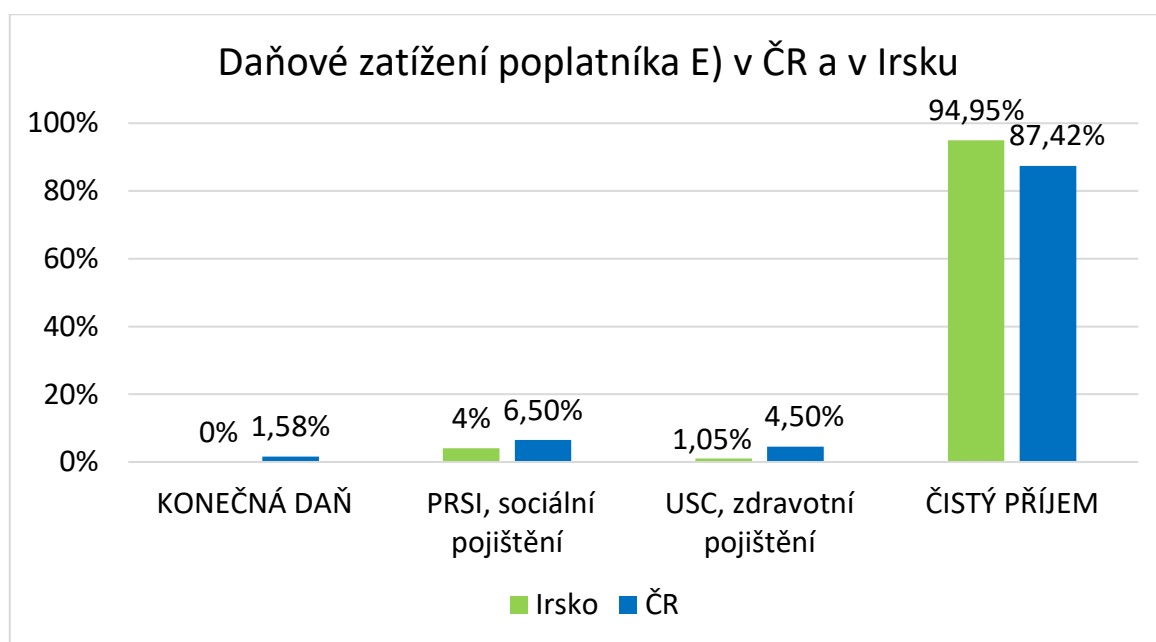
5.5.3 Daňové zatížení poplatníka E) v ČR a v Irsku

Další tabulka č. 41 obsahuje komparaci daňového zatížení poplatníka E) v ČR a v Irsku.

Tabulka 41: Daňové zatížení poplatníka E) v ČR a v Irsku (vlastní zpracování)

	Podíl na ZD v ČR	Podíl na ZD v Irsku
ZD	100 %	100 %
Konečná daň	1,58 %	0 %
PRSI, sociální pojištění	6,50 %	4 %
USC, zdravotní pojištění	4,50 %	1,05 %
Čistá mzda	87,42 %	94,95 %
Roční daňové zatížení	12,58 %	5,05 %

I u posledního modelového příkladu E), je roční daňové zatížení v Irsku nižší než v ČR. Tohoto výsledku je dosaženo především z důvodu daňových úlev v Irsku pro lidi nad 65 let. V ČR neexistuje žádné zvýhodnění, které by se odvíjelo od věku starších daňových poplatníků. Pro lepší představu byl také sestaven následující obrázek popisující daňové zatížení poplatníka E).

Obrázek 24: Daňové zatížení poplatníka E) v ČR a v Irsku (vlastní zpracování)

5.6 Porovnání daňového zatížení v ČR a v Irsku u vybraných subjektů

Následující tabulka č. 42 shrnuje všechny dosažené informace o konečné dani, odvodech na PRSI, USC, sociálním a zdravotním pojištění, čisté mzdě a daňovém zatížení při použití české a irské legislativy u všech modelových příkladů A) až E). Všechny odvody

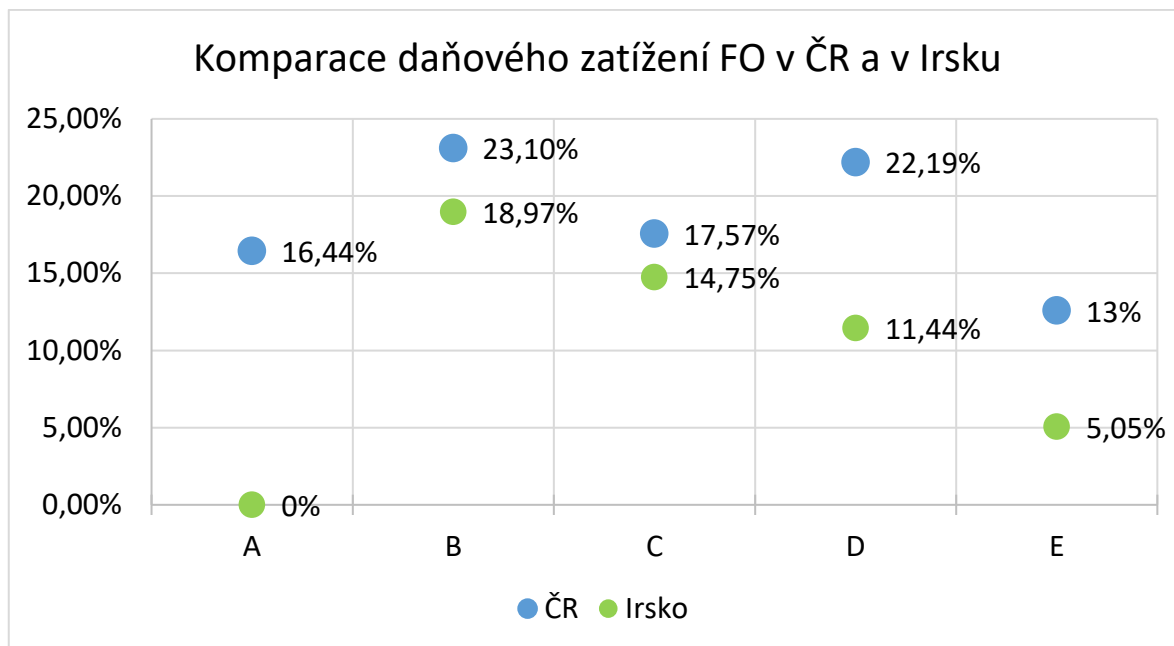
v modelových příkladech A), B), C) a E) jsou vyjádřeny jako procentuální podíl na ZD. Za účelem lepšího porovnání byly však dílčí odvody u modelového příkladu D) vypočteny jako podíl na hrubých příjmech.

Dle tabulky je patrné, že daňové zatížení bylo ve všech modelových příkladech nižší v Irsku než v ČR. U modelového příkladu C) byla konečná daň v ČR překvapivě nižší než v Irsku. Nicméně vyšší odvody na sociální a zdravotní pojištění měly ve finále dopad na vyšší daňové zatížení v ČR. V modelovém příkladu A) v Irsku bylo dokonce celkové daňové zatížení nulové. Nedošlo totiž k žádným odvodům na daň z příjmů FO, PRSI ani USC. Dle souhrnné tabulky je také zřejmé, že ČR i Irsko se snaží o snížení daňového zatížení u studentů. Irsko navíc zvýhodňuje také osoby starší 65 let. Nejvyšší daňové zatížení v ČR i v Irsku měli poplatníci v modelovém příkladu B), kteří oba dosahovali pouze příjmů ze zaměstnání, neměli žádné děti a mohli uplatňovat pouze základní slevu na poplatníka.

Tabulka 42: Komparace daňového zatížení v ČR a v Irsku u vybraných subjektů (vlastní zpracování)

Varianta, Stát	Konečná daň	PRSI, soc. pojištění	USC, zdrav. pojištění	Čistá mzda	Daňové zatížení
A – ČR	5,44 %	6,50 %	4,50 %	83,56 %	16,44 %
A – Irsko	0,00 %	0,00 %	0,00 %	100,00 %	0,00 %
B – ČR	12,10 %	6,50 %	4,50 %	76,90 %	23,10 %
B – Irsko	12,37 %	4,00 %	2,60 %	81,03 %	18,97 %
C – ČR	7,55 %	5,92 %	4,10 %	82,43 %	17,57 %
C – Irsko	7,74 %	4,00 %	3,01 %	85,25 %	14,75 %
D – ČR	16,93 %	3,11 %	2,15 %	77,81 %	22,19 %
D – Irsko	7,99 %	1,91 %	1,53 %	88,56 %	11,44 %
E – ČR	1,58 %	6,50 %	4,50 %	87,42 %	12,58 %
E – Irsko	0,00 %	4,00 %	1,05 %	94,95 %	5,05 %

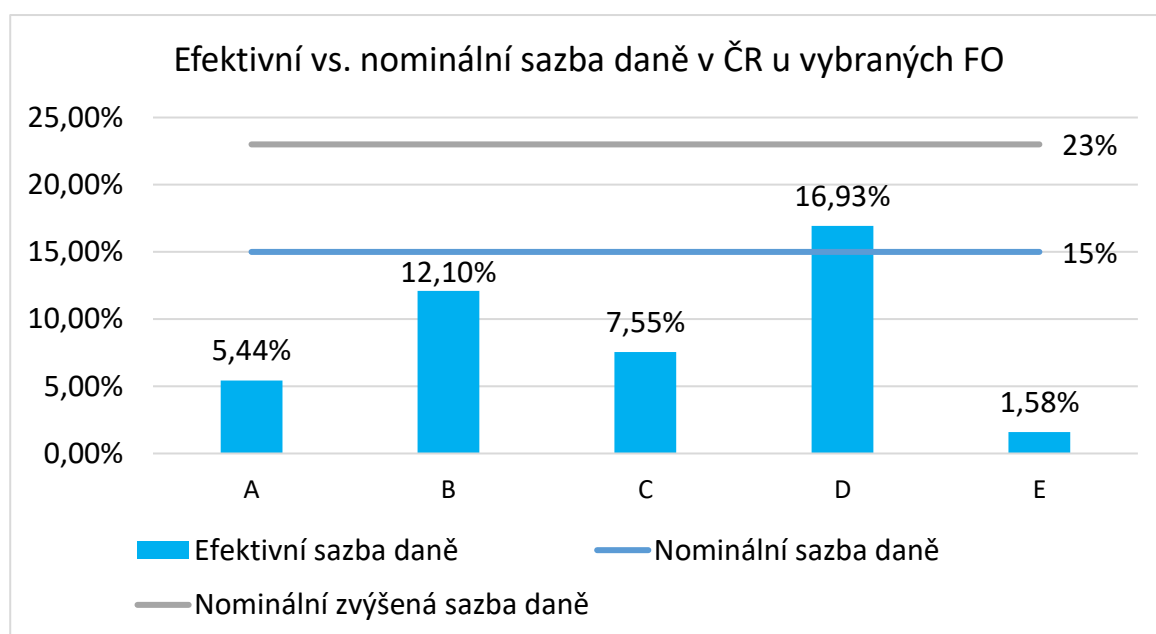
Následující obrázek graficky znázorňuje komparaci daňového zatížení u modelových příkladů A)-E) v ČR a v Irsku, kde je na první pohled zřetelné, že celkové daňové zatížení bylo u všech modelových příkladů nižší v Irsku než v ČR.

Obrázek 25: Komparace daňového zatížení vybraných fyzických osob v ČR a v Irsku (vlastní zpracování)

5.7 Efektivní sazba daně z příjmů FO v ČR a v Irsku u vybraných subjektů

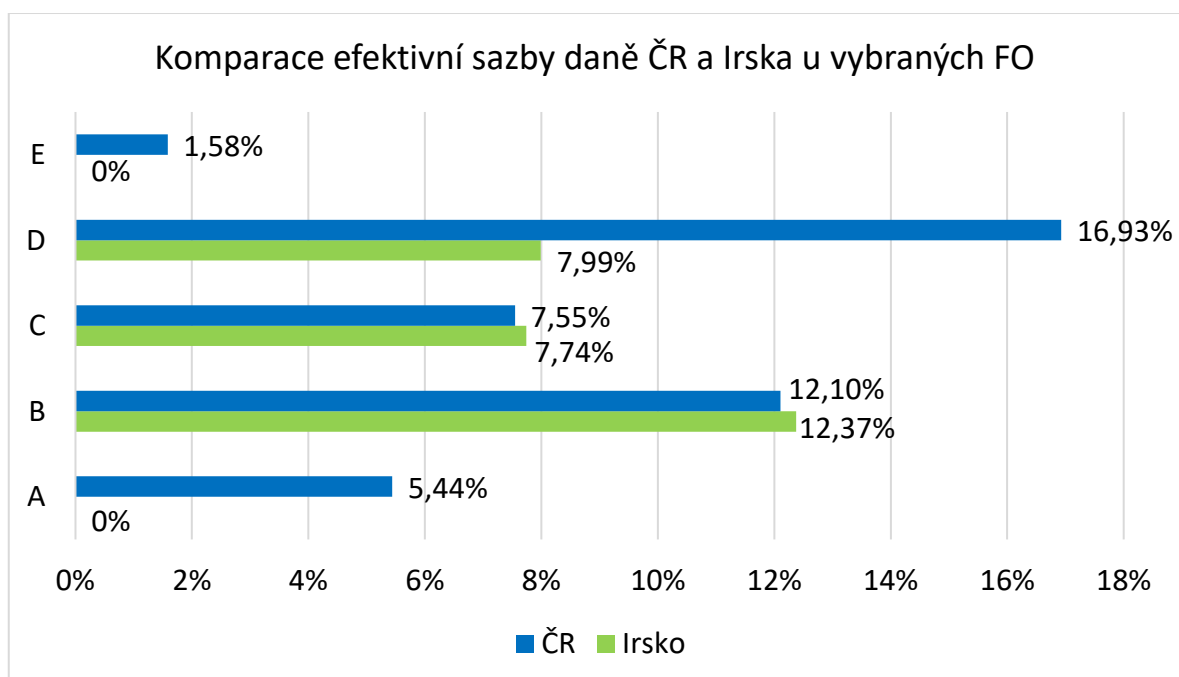
Jak již bylo zmíněno, efektivní sazba daně vyjadřuje určité procento příjmů daňového poplatníka, které skutečně odvede na daních. Grafické znázornění výše efektivní sazby daně z příjmů u modelových příkladů A)-E) v ČR spolu s nominální sazbou daně znázorňuje následující obrázek.

Obrázek 26: Efektivní vs. nominální sazba daně v ČR u vybraných FO (vlastní zpracování)

Dle výše uvedeného obrázku je patrné, že efektivní sazba daně je vždy nižší než uvalená nominální sazba daně. K tomuto dochází z důvodu uplatnění určitých slev nebo daňových zvýhodnění. V modelovém příkladu D) byly využity obě daňové sazby tj. 15 % i 23 % a z tohoto důvodu je efektivní sazba daně v tomto případě vyšší než základní nominální sazba.

Následující obrázek představuje komparaci efektivních sazeb daně v ČR a v Irsku. Zde byla efektivní sazba vypočtena také jako procentuální podíl na ZD, avšak pouze u modelového příkladu D byl použit podíl na hrubých příjmech. Zde je evidentní, že dokonce ve dvou modelových příkladech, A) a E) v Irsku, došlo k nulové efektivní sazbě daně z příjmů FO. Naopak u modelových příkladů B) a C) byla efektivní sazba daně v ČR překvapivě nižší než v Irsku. U modelového příkladu B) je důvodem nižší efektivní sazby daně v ČR využití pouze základní sazby daně z příjmů FO tj. 15 %, zatímco v Irsku byly využity obě sazby tj. 20 % a 40 %. U modelového příkladu C je efektivní sazba daně nižší v ČR zejména z toho důvodu, že daň byla vypočtena z nižšího ZD než v Irsku. Poplatník C) měl v ČR možnost uplatnit si paušální výdaje k příjmům z nájmu, které snižovaly příjmy § 9 ZDP ve větší míře než při uplatnění skutečných nákladů. Největší rozdíl mezi efektivními sazbami daně byl zaznamenán u modelového příkladu D), kde se efektivní sazba daně vyšplhala až na 16,93 % a to zejména z důvodu aplikace vyšší 23% sazby daně z příjmů FO.

Obrázek 27: Komparace efektivní sazby daně v ČR a v Irsku (vlastní zpracování)

5.8 Povinnost podat DP k dani z příjmů FO v ČR u vybraných subjektů

Níže uvedená tabulka shrnuje povinnost vybraných subjektů v modelových příkladech A)-E) podat DP k dani z příjmů FO v ČR.

Tabulka 43: Povinnost podat DP k dani z příjmů FO v ČR u vybraných subjektů (vlastní zpracování)

Modelový příklad	Povinnost podat DP	Termín podání DP v ČR
A	Ne	-
B	Ne	-
C	Ano	01. 04. 2022 nebo 01. 05. 2022
D	Ano	01. 04. 2022 nebo 01. 05. 2022
E	Ne	-

Dle § 38g odst. 2 ZDP poplatník není povinen podat DP v případě, že má pouze příjmy ze závislé činnosti dle § 6 ZDP pouze od jednoho nebo postupně od více plátců daně, a kromě příjmů osvobozených od daně a jiných příjmů, z nichž je vybírána srážková daň, nemá jiné příjmy dle § 7-10 vyšší než 6 000 Kč. (Česko, 1992a)

Tudíž poplatník v modelovém příkladu A) nemusí podávat DP, jelikož je studentkou a má pouze příjmy ze zaměstnání.

Manželé v modelovém příkladu B) také nemusí podávat DP, jelikož dosahují jen příjmů dle § 6 ZDP.

Naopak poplatník Ctirad z modelového příkladu C) již DP podat musí, jelikož dosahoval kromě příjmů ze zaměstnání také příjmů z pronájmu bytu dle § 9 ZDP a zároveň si chce uplatnit slevu na manželku.

Poplatník z modelového příkladu D) je také povinen podat DP, jelikož obdržel k příjmům ze zaměstnání také příjmy z prodeje domu, které spadají do § 10 ZDP.

Poslední daňový poplatník z modelového příkladu E) nemusí podávat DP, jelikož dosahuje příjmů ze zaměstnání a dále také příjmů z úplatného prodeje cenného papíru, které jsou však od daně osvobozeny dle § 4 odst. 1 písm. x).

Jelikož žádný z poplatníků v modelových příkladech nevyužívá v ČR služeb daňového poradce, tak pouze poplatníci z modelových příkladů C) a D) budou muset podat DP do 1. 4. 2022 nebo využijí prodloužené lhůty, tj. do 1. 5. 2022, pokud podají DP elektronicky.

5.9 Povinnost podat DP k dani z příjmů FO v Irsku u vybraných subjektů

Tabulka 44: Povinnost podat DP k dani z příjmů FO v Irsku u vybraných subjektů (vlastní zpracování)

Modelový příklad	Povinnost podat DP	Termín podání DP v Irsku
A	Ne	-
B	Ne	-
C	Ano	31. 10. 2022
D	Ano	31. 10. 2022
E	Ano	31. 10. 2022

Poplatníci z modelových příkladů A) a B) nemusí v Irsku podávat DP, jelikož jsou jejich příjmy ze zaměstnání zdaněny v rámci systému PAYE.

Poplatník Ctirad z modelového příkladu C) by měl za normálních okolností podat DP, tedy využít systému samovyměření tzv. self-assessment tax system, jelikož dosahoval příjmů z pronájmu. Jeho čisté zdanitelné příjmy z pronájmu však nepřesáhly hranici 5 000 Kč. O této skutečnosti musí informovat Úřad daňových komisařů tzv. Office of the Revenue Commissioners buď kontaktováním místního finančního úřadu nebo vyplněním formuláře 12 nebo formuláře 12S do 31. 10. 2022. Tyto formuláře jsou používány k přiznání dodatečného příjmu mimo pravidelný zaměstnanecký příjem, který je nižší než 5 000 EUR. Běžné daňové přiznání se podává vyplněním formuláře 11. Dne 31. 10. 2022 dojde také k vyrovnání zaplacené předběžné daně ze dne 31. 10. 2021, která byla ve výši 100 % splatné daně za bezprostředně předcházející ZO, tedy 100 % daně z roku 2020, a skutečné daňové povinnosti. Případný doplatek na dani je splatný také k 31. 10. 2022. Dále je dne 31. 10. 2022 poplatník povinen zaplatit předběžnou daň pro zdaňovací období roku 2022 v případě, že v roce 2022 stále nemovitost pronajímá.

Poplatník z modelového příkladu D) dosahuje kromě příjmů ze zaměstnání také příjmů z kapitálového zisku (prodej nemovitosti). I když jsou tyto příjmy od daně ze zisku osvobozeny, musí daňové přiznání podat do 31. 10. 2022, které bude obsahovat podrobnosti o jeho příjmech a nároku na osvobození.

Poplatník z modelového příkladu E) dosahuje kromě příjmů ze zaměstnání také příjmů z prodeje akcií. I když jsou příjmy z prodeje akcií od daně ze zisku osvobozeny, díky osobnímu osvobození ve výši 1 270 EUR, musí podat DP k dani ze zisku do 31. 10. 2022.

6 OPTIMALIZACE DANĚ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB ZA POUŽITÍ ČESKÉ A IRSKÉ DAŇOVÉ LEGISLATIVY

V této kapitole je sestaven modelový příklad, který se zaměřuje na optimalizaci daně z příjmů Neznámé firmy s. r. o. za použití české a irské daňové legislativy. Neznámá firma s. r. o. byla modelově vytvořena pro účely porovnání daňového zatížení ve zdaňovacím období roku 2021. Účetním obdobím Neznámé firmy s. r. o. je kalendářní rok, tj. období od 1. 1. do 31. 12. Neznámá firma s. r. o. nevyužívá služeb daňového poradce. Cílem tohoto modelového příkladu je také zjistit, zdali daňový zákon Irska vytváří lepší podmínky pro společnost z pohledu její celkové daňové povinnosti. Při výpočtech modelového příkladu jsou použity národní měny vybraných států, tj. Kč a EUR. Pro přepočet měn byl použit kurz ČNB 25,645 Kč/EUR pro rok 2021.

6.1 Modelový příklad Neznámá firma s.r.o.

Neznámá firma s. r. o. v roce 2021 dosahovala následujících příjmů.

Tabulka 45: Výnosy Neznámé firmy s. r. o. v roce 2021 (vlastní zpracování)

	Částka v Kč	Částka v EUR
Tržby za prodej zboží	650 000	25 346,07
Tržby za poskytnuté služby	300 000	11 698,19
Tržby z nájmu	40 000	1 559,76
TRŽBY CELKEM	990 000	38 604,02

V ČR budou všechny výnosy zdaněné 19 % sazbou daně z příjmů PO. V Irsku bude na tržby za prodej zboží a poskytnuté služby uvalena 12,5% sazba, zatímco na tržby z nájmu sazba daně ve výši 25 %. Tudíž budou tržby z nájmu při výpočtu účetního hospodářského výsledku v Irsku vyňaty. Následující tabulka zobrazuje zdanění tržeb z nájmu v Irsku.

Tabulka 46: Zdanění tržeb z nájmu v Irsku 25% sazbou daně (vlastní zpracování)

	Částka v EUR
Tržby z nájmu	1 559,76
25% Daň ze zisku korporací	389,94

Další tabulka popisuje nákladové položky firmy v roce 2021.

Tabulka 47: Náklady Neznámé firmy s. r. o. v roce 2021 (vlastní zpracování)

	Částka v Kč	Částka v EUR
Náklady na prodané zboží	134 000	5 225,19
Spotřeba materiálu a energie	168 000	6 550,99
Opravy a udržování	31 000	1 208,81
Ostatní služby	20 000	779,88
Mzdové náklady – hrubé mzdy zaměstnanců	192 000	7 486,84
Náklady na sociální a zdravotní pojištění za zaměstnavatele, ČR 33,8 %, Irsko 8,8 %	64 896	658,84
Manka a škody	8 000	311,95
Poskytnutí finančního daru charitativní organizaci	15 000	584,91
Náklady na reprezentaci	22 500	877,36
Náklady na vědu a výzkum	47 000	1 832,72
Ostatní provozní náklady (tj. pojištění podnikatelských rizik)	6 170	240,59
Ostatní finanční náklady (tj. bankovní poplatky)	8 720	340,03
Daňové odpisy	-	4 152,86
Účetní odpisy	152 125	-
CELKOVÉ NÁKLADY	869 411	30 250,97

Náklady na sociální a zdravotní pojištění činí v ČR 33,8 % z hrubých mezd zaměstnanců. V Irsku činí odvody na PRSI 8,8 % z hrubých mezd.

Neznámá firma s. r. o. měla v roce 2021 majetek v podobě strojů a zařízení, motorového vozidla a průmyslové budovy. Všechny odpisovaný majetek byl nakoupen v předešlých letech. Stroje byly pořízeny v roce 2016. Budova byla zařazena do majetku v roce 2015. Motorové vozidlo bylo pořízeno v roce 2018. Výpočet rovnoměrných daňových odpisů již zmíněného majetku v ČR znázorňuje následující tabulka.

Tabulka 48: Výpočet daňových odpisů v ČR v Kč (vlastní zpracování)

Název majetku	Odpisová skupina	Odpisová sazba	Vstupní cena	Odpis pro rok 2021
Stroje a zařízení	2.	22,25 %	165 000	36 713
Motorové vozidlo	2.	22,25 %	127 000	28 258
Průmyslová budova	5.	3,40 %	1 750 000	59 500
Odpisy celkem	-	--	-	124 471

Při výpočtu byly daňové odpisy zaokrouhlené na celé Kč nahoru a jejich celková výše v roce 2021 v ČR je 124 471 Kč.

V Irsku existuje pouze jeden druh odpisů, tj. lineární daňové odpisy, což také do značné míry ulehčuje postup zahrnutí odpisů do výpočtu daně ze zisku korporací. Výpočet daňových odpisů v Irsku za rok 2021 popisuje níže uvedená tabulka.

Tabulka 49: Výpočet daňových odpisů v Irsku v EUR (vlastní zpracování)

Název majetku	Odpisová sazba	Vstupní cena	Odpis pro rok 2021
Stroje a zařízení	12,50 %	6 434,00	804,25
Motorové vozidlo	12,50 %	4 952,23	619,03
Průmyslová budova	4,00 %	68 239,42	2 729,58
Odpisy celkem			4 152,86

Celkové daňové odpisy v Irsku dosahují v roce 2021 částky 4 152,86 EUR. Další tabulka č. 50 popisuje výpočet účetního hospodářského výsledku v ČR a v Irsku.

Tabulka 50: Výpočet účetního hospodářského výsledku za rok 2021 v ČR a v Irsku (vlastní zpracování)

	ČR – částka v Kč	Irsko – částka v EUR
Výnosy celkem	990 000	37 044,26
Náklady celkem	869 411	30 250,97
HV	120 589	6 793,29

Celkové výnosy v ČR zahrnují všechny 3 druhy přijatých tržeb, zatímco celkové výnosy v Irsku jsou tvořeny pouze tržbami z prodeje zboží a tržbami za poskytnuté služby, na které je uvalena 12,5 % sazba daně. Celkové náklady tvoří v Irsku všechny nákladové položky uvedené v tabulce č. 47. V ČR je postup stejný.

V roce 2015 navíc firma dosáhla ztráty v hodnotě 870 EUR, tj. 22 311,15 Kč, kterou by si v případě kladného HV chtěla uplatnit.

6.1.1 Optimalizace daně z příjmů PO za použití české daňové legislativy

Dle české legislativy je v první řadě nutné transformovat účetní HV roku 2021 o položky zvyšující HV dle § 23 odst. 3 písm. a) ZDP a o daňově neuznatelné výdaje dle § 25 ZDP. V tomto případě se jedná o účetní odpisy, charitativní dar, náklady na reprezentaci a manka a škody. Položkou snižující HV jsou v tomto případě pouze daňové odpisy.

Po provedení korekcí HV vzniká ZD, který je potřeba dále upravit o položky odčitatelné od ZD, tj. daňová ztráta. Daňovou ztrátu je možné uplatnit dle § 34 odst. 1 ZDP pouze po dobu 5 zdaňovacích období bezprostředně následujících po období, za které se daňová ztráta stanoví. Neznámá firma s. r. o. dosáhla záporného HV v roce 2015 v hodnotě 870 EUR, tj. 22 311,15 Kč. Poslední možné zdaňovací období pro uplatnění daňové ztráty bylo tedy v roce 2020. Dle české daňové legislativy, již firma bohužel nemá nárok na uplatnění tohoto odpočtu.

Další odčitatelnou položkou od ZD jsou náklady na výzkum a vývoj. Dle § 34a odst. 1 písm. a) ZDP je možné uplatnit si 100 % vynaložených výdajů na výzkum a vývoj, tj. celkových 47 000 Kč. Následně vzniká snížený ZD, od kterého je třeba odečíst poskytnutý charitativní dar. Dle § 20 odst. 8 ZDP je možné snížit si ZD o poskytnutý dar charitativní organizaci, jehož min. výše musí být 2 000 Kč a max. výše 30 % ze sníženého ZD, tzn. že Neznámá firma s. r. o. si tedy může uplatnit celkovou hodnotu daru 15 000 Kč. Tímto krokem je dosaženo výsledného ZD, který je zaokrouhlen na 1 000 Kč dolů. Poté je na tento ZD uvalena sazba daně ve výši 19 %. Za podmínek české legislativy pak firmě vzniká daň z příjmů PO ve výši 24 890 Kč.

Výpočet daně z příjmů PO dle české daňové legislativy popisuje následující tabulka.

Tabulka 51: Výpočet daně z příjmů PO dle české daňové legislativy (vlastní zpracování)

Postup výpočtu		Částka v Kč
	Účetní HV	120 589
+	Položky zvyšující HV – účetní odpisy	152 125
+	Položky zvyšující HV – charitativní dar	15 000
+	Položky zvyšující HV – náklady na reprezentaci	22 500
+	Položky zvyšující HV – manka a škody	8 000
-	Položky snižující HV – daňové odpisy	124 471
=	Upravený ZD	193 743
-	Položky odčitatelné od ZD – daňová ztráta § 34 ZDP	0
-	Položky odčitatelné od ZD – výzkum a vývoj § 34a ZDP	47 000
=	Snížený ZD	146 743
-	Odpčet poskytnutého daru	15 000
=	Výsledný ZD	131 743
≐	Zaokrouhlení ZD na 1 000,- ↓	131 000
*	Sazba daně	19 %
=	Daň z příjmů PO	24 890

6.1.2 Optimalizace daně ze zisku korporací za použití irské daňové legislativy

Tato podkapitola popisuje způsob optimalizace daně ze zisku korporací u Neznámé firmy s. r. o. v Irsku. Zde také výpočet vychází z účetního HV. Pokud společnost v Irsku poskytla dar charitativní organizaci, která je schválena Úřadem daňových komisařů tzv. Office of the Revenue Commissioners, může zahrnout náklady na dar do výpočtu HV, jako by se jednalo o obchodní náklady. Pro uplatnění darů musí dar organizaci za 12měsíční účetní období činit alespoň 250 EUR. Podmínky byly splněny, a tak byl charitativní dar ve výši 584,91 EUR již zahrnut při výpočtu účetního HV. Žádné další úlevy irský daňový zákon při poskytnutí daru neumožňuje.

Od účetního HV je nutné jako první odečíst daňově neuznatelné náklady, kterými jsou v tomto případě náklady na reprezentaci. Odečtem těchto nákladů vzniká ZD, který je potřeba upravit o daňovou ztrátu. Dle TCA sekce 396 je v Irsku možné převádět ztráty z obchodování do budoucna neomezeně. Tudiž je možné odečíst si od ZD daňovou ztrátu z roku 2015 ve výši 870 EUR. Tímto krokem vzniká snížený ZD, ze kterého je pomocí

12,5% sazby daně vypočtena daň ze zisku korporací. V případě, že firma v Irsku vynaložila v průběhu ZO náklady na výzkum a vývoj, je možné dle sekce 766A TCA využít slevy na dani v podobě 25 % nákladů vynaložených na výzkum a vývoj. Poté vzniká daň ze zisku korporací po slevě, ke které je přičtena již vypočtená 25% daň ze zisku korporací uvalená na příjmy z nájmu. Následně vzniká finální hodnota odvedené daně ze zisku korporací dle irské daňové legislativy.

Následující tabulka znázorňuje postup výpočtu daně ze zisku korporací za použití irské daňové legislativy.

Tabulka 52: Výpočet daně ze zisku korporací dle irské daňové legislativy (vlastní zpracování)

Postup výpočtu		Částka v EUR
	Účetní HV	6 793,29
+	Položky zvyšující HV – náklady na reprezentaci	877,36
=	Upravený ZD	7 670,66
-	Položky odčitatelné od ZD – daňová ztráta	870,00
=	Snížený ZD	6 800,66
*	Sazba daně	12,5 %
=	Daň ze zisku korporací	850,08
-	Sleva na dani, výzkum a vývoj, 25 % nákladů	458,18
=	Daň ze zisku korporací po slevě	391,90
+	25% daň uvalená na příjmy z nájmu	389,94
=	Daň ze zisku korporací celkem v EUR	781,84
=	Daň ze zisku korporací celkem v Kč	20 050,36

6.2 Shrnutí optimalizace daně z příjmů právnické osoby

Následující tabulka zobrazuje komparaci vypočtené daně z příjmů PO u Neznámé firmy s.r.o. v ČR a v Irsku přepočtenou na Kč.

Tabulka 53: Komparace vypočtené daně z příjmů PO v ČR a v Irsku (vlastní zpracování)

	ČR v Kč	Irsko v Kč
Daň z příjmů PO/ Daň ze zisku korporací	24 890	20 050,36

Zákonná lhůta pro podání daňového přiznání je 01. 04. 2022, avšak Neznámá firma s. r. o. může v případě elektronického podání využít prodloužené lhůty a podat DP nejpozději do 1. 5. 2022. V Irsku musí firma podat roční přiznání k dani ze zisku korporací správci daně ve lhůtě 9 měsíců od konce účetního období, ke kterému je vystaveno. V tomto případě je to tedy do 30. 09. 2022.

Jelikož je daňová povinnost v ČR nižší než 30 000 Kč, nemusí Neznámá firma s. r. o. platit žádné zálohy na daň z příjmů PO dle § 38a odst. 2 písm. a) ZDP. Malé společnosti v Irsku, jejichž daňová povinnost nepřesáhla 200 000 EUR, musí zaplatit zálohu na daň 31 dní před koncem jejich účetního období a zároveň do 23. dne daného měsíce. Neznámá firma s. r. o. tedy musí v Irsku uhradit zálohu na daň nejpozději 23. 11. 2022.

V postupu výpočtu daňové povinnosti obou států existují určité podobnosti, avšak v ČR je výpočet poněkud složitější. Je to zejména z důvodu početných úprav účetního HV. Nezbytné je také věnovat pozornost limitům odpočtu poskytnutého daru. Hlavní odlišnosti jsou nalezeny ve výpočtu odpisů, kde v ČR je nutné porovnávat výši účetních a daňových odpisů, zatímco v Irsku existuje pouze jeden druh odpisů, což v značné míře ulehčuje proces jejich zahrnutí do výpočtu.

Za použití české legislativy je ZD zdaňován 19 % sazbou daně, kdežto při irské legislativě je ZD zdaňován pouze 12,5 % sazbou. V Irsku je však potřeba oddělit od ostatních tržeb tržby z nájmu a zdanit je separátně dvojnásobně vyšší sazbou daně, tj. 25 %. Velkou výhodou irské daňové legislativy je schopnost neomezeného odečtu daňové ztráty v budoucích obdobích. Kdežto v ČR je tento odpočet možný pouze v následujících pěti ZO. Všechny tyto odlišnosti mají vliv na nižší konečnou hodnotu daně z příjmů v Irsku. Rozdíl činí 4 839,64 Kč, tzn. daň v Irsku je téměř o pětinu nižší než v ČR.

ZÁVĚR

Jedním z cílů této diplomové práce byla komparace daňových soustav v České republice a v Irsku. Následovala optimalizace daňové povinnosti v modelových příkladech u vybraných poplatníků v obou zkoumaných zemích, která byla stěžejní pasáží této práce. Záměrem bylo také poukázat, v čem se daň z příjmů v ČR a v Irsku odlišuje a v čem je naopak homogenní.

V úvodu teoretické části byly zmíněny základní pojmy daňové teorie související s tématem diplomové práce. V nadcházejících kapitolách byly popsány daňové soustavy obou zemí, včetně jejich konstrukčních prvků daně, jako jsou předmět daně, základ daně, osvobození od daně, sazba daně a další. Zmíněn byl také výpočet daňové povinnosti, termíny pro podání daňového přiznání a platba stanovené daně. Tato část mé diplomové práce poskytla důležité informace a poznatky k tvorbě praktické části.

Začátek praktické části byl věnován analýze daňových soustav obou zkoumaných států na makroekonomické úrovni. Analýza byla provedena za pomoci ukazatele daňové kvóty, daňového mixu, podílu daní na HDP a struktury daňových příjmů v obou zemích. Na základě daňové kvóty bylo zjištěno, že ČR má dlouhodobě výrazně vyšší daňové zatížení než Irsko. Daňové zatížení v ČR se pohybuje kolem průměrných hodnot OECD. Největší kontrast ve struktuře daňových příjmů mezi zeměmi jsem zaznamenala u daně z příjmů FO a u příspěvků na sociální zabezpečení. V ČR tvoří daň z příjmů FO pouhých 12,7 %, zatímco v Irsku je ve výši 31,7 % celkových příjmů. Naopak příspěvky na sociální zabezpečení tvoří v ČR okolo 44 %, zatímco v Irsku se pohybují kolem 16,5 % celkových příjmů. Tento rozdíl způsobuje zejména rozsáhlý systém sociálního zabezpečení v ČR, který si také žádá poměrně vysoké odvody do státního rozpočtu.

Následovala komparace daně z příjmů fyzických a právnických osob dle konstrukčních prvků daně, daňového zatížení domácností, Giniho koeficientu, odpisů a indexu daňové složitosti. ČR má s Irskem společné rozsáhlé uplatnění konstrukčních prvků daně, zejména pak využití slev na dani. V ČR i v Irsku je stejný způsob výběru daně z příjmů zaměstnanců, tj. zálohově s následným započtením záloh na konci zdaňovacího období. Oproti tomu termín podání daňového přiznání k dani z příjmů FO je rozdílný. V ČR je řádný termín 1. dubna následujícího zdaňovacího období, zatímco v Irsku je až 31. října. V Irsku je možné využít tzv. společné zdanění manželů, které má dopad na slevy na dani, hraniční hodnotu daňového pásma a také na výši konečné daňové povinnosti. Jedná se

o metodu, kdy daň odvádí pouze jeden z manželů z úhrnu jejich příjmů. Výpočet společného i separátního zdanění byl demonstrován v praktické části této diplomové práce. Dle provedených výpočtů je varianta společného zdanění pro manžele v Irsku výhodnější. Irsko se tak svým způsobem snaží podporovat uzavření manželství. Česká legislativa společné zdanění manželů neumožňuje. V ČR dříve tato varianta společného zdanění existovala. Kvůli lineární sazbě daně bylo však společné zdanění manželů zrušeno, jelikož ztrácelo své opodstatnění. Společné zdanění manželů v ČR bylo naposledy možné využít ve zdaňovacím období roku 2007. Nyní se zavedením progresivní daně z příjmů FO v ČR je možné, že v budoucnu dojde k znovuobnovení této varianty zdanění.

Hlavní rozdíl je především v postupu výpočtu daňové povinnosti a ve výši sazby daně z příjmů fyzických osob. V ČR je základní sazba ve výši 15 %. Pokud ZD přesáhl 48násobek PM je uvalena 23% sazba daně. V Irsku se postupuje poněkud jinak. Nejdříve je stanovena hraniční hodnota daňového pásma, do kterého poplatník spadá dle své osobní situace. Do této hodnoty je na základ daně uvalena sazba ve výši 20 % a pro příjmy nad hraniční hodnotu je aplikována 40% sazba daně. U obou zemí je sazba daně progresivní, nicméně v ČR na vyšší sazbu daně z příjmů fyzických osob nedosáhne většina daňových poplatníků. Naopak v Irsku je použití vyšší sazby daně běžné. Progresivní daňové sazby jsou vhodným prostředkem snížení rozdílů v nerovnosti příjmů obyvatel, nicméně mají také negativní dopad na motivaci fyzických osob k růstu jejich příjmů. Menší příjmovou nerovnost v ČR než v Irsku potvrzuje také Giniho koeficient.

Zatímco česká legislativa umožňuje dosáhnout záporné daňové povinnosti, tj. daňového bonusu díky daňovému zvýhodnění na děti, v Irsku existuje pouze nulová daňová povinnost. Příčinou je zejména skutečnost, že irská legislativa nezná pojem daňové zvýhodnění na děti. Irský daňový poplatník tak o nevyčerpané slevy na dani bohužel přijde. ZD u FO v Irsku je možné snížit pouze za pomoci slev, které se vztahují k rodinné situaci poplatníka. Irský daňový zákon bere v potaz děti pouze u daňových poplatníků starších 65 let, kteří si mohou zvýšit osvobozené daňové pásmo o 575 EUR na dítě.

V ČR je na základě indexu daňové složitosti patrné, že daň z příjmů PO v ČR je podstatně komplikovanější než v Irsku. Obzvláště kvůli špatným výsledkům ČR ze studie znázorněné Giniho indexem a obsažené v tabulce č. 20, by bylo vhodné provést zjednodušení českého daňového systému, který by vedl k usnadnění podnikání PO a následnému růstu jejich ekonomických činností.

Dále bylo představeno pět modelových příkladů vybraných poplatníků v různých životních situacích, jejichž příjmy byly optimalizovány za použití českých a irských daňových zákonů. Především díky použití rozlišných životních situací mohla být demonstrována aplikace daňového zvýhodnění a různých druhů slev. Kromě výpočtu daňové povinnosti v modelových příkladech, byly stanoveny také odvody na sociální a zdravotní pojištění, v Irsku známé jako PRSI a USC.

Daňové zatížení je ve všech modelových příkladech nižší u irských poplatníků. To je způsobeno především vyššími odvody na sociální a zdravotní pojištění v ČR. Pro lepší srovnání byly také vypočteny efektivní sazby daně z příjmů FO, které byly nižší v Irsku než v ČR až na modelový příklad B) a C). Přestože bylo daňové zatížení ve všech modelových příkladech nižší v Irsku než v ČR, je třeba pamatovat na rozsáhlý sociální systém ČR, který může svým občanům díky vyšším odvodům do státního rozpočtu poskytnout potřebné veřejné služby a statky. Dále byla věnována pozornost zjištění, zdali jednotlivé vybrané osoby v ČR a v Irsku mají povinnost podat DP a k jakému datu.

Další částí práce byl modelový příklad Neznámé firmy s. r. o., na kterém byla demonstrována optimalizace daně z příjmů korporací v ČR a v Irsku v roce 2021 za použití českého a irského daňového zákona. V Irsku jsou tržby z nájmu posuzovány samostatně a je na ně uvalena 25% sazba daně. Další odlišností mezi ČR a Irskem jsou odpisy. V Irsku existuje totiž pouze jeden druh, a to odpisy daňové. V ČR lze motorová vozidla, stroje a zařízení zahrnout do ZD ve formě odpisů v plné výši za 5 let, kdežto v Irsku je doba odepisování 8 let. U těchto forem dlouhodobého majetku je tedy výhodnější odepisování v ČR. Opačný případ vzniká u průmyslových budov. Ty je možné v Irsku zahrnout v plné výši do ZD již po 25 letech, zatímco v ČR je doba odepisování 30 let. Největší rozdíl je zaznamenán u dlouhodobého majetku v podobě hotelů. Ty jsou v ČR odepisovány dvakrát déle než v Irsku. Velkou výhodou v Irsku je možnost neomezeného odečtu daňové ztráty v budoucích obdobích. Dále byl zaznamenán odlišný pohled na položku s názvem výzkum a vývoj. V ČR se jedná o položku odčitatelnou od ZD v plné výši, zatímco v Irsku je s touto položkou jednáno jako se slevou na dani ve výši 25 % vynaložených nákladů. Rozdílný přístup v jednotlivých zemích je pozorován také u poskytnutého charitativního daru, který v ČR musí být v první řadě z HV vyjmut a následně jej lze za určitých podmínek odečíst od ZD. V Irsku je charitativní dar považován za daňově uznatelný náklad, který je v plné výši zahrnut do výpočtu HV. V tomto modelovém příkladu byla celková daňová povinnost opětovně nižší v Irsku než v ČR.

Pokud jde o daň z příjmů korporací, shledávám irský daňový systém mnohem srozumitelnější než český. Dle mého názoru poskytuje také více výhod pro daňové subjekty. Zároveň umožňuje za určitých podmínek využít daňových úlev pro nově založené začínající společnosti. Při zpracovávání této diplomové práce jsem měla možnost povšimnout si, že kromě společného členství v EU má ČR a Irsko mnoho legislativních podobností. Například v případě daně z příjmů FO obě země využívají progresivní sazbu daně a podporují studenty formou slev na dani. U daně z příjmů PO je možné pozorovat u obou zemí využití lineární sazby daně pro obchodní činnost, podporu výzkumu a vývoje, stejně tak jako charitativního dárcovství. Pro účely výpočtu daně z příjmů PO se v obou zemích vychází z HV dané společnosti. Nicméně mezi zeměmi existují značné odlišnosti zejména v daňové struktuře a také v konstrukčních prvcích daní. Pro správné stanovení daňové povinnosti je tedy velmi důležité orientovat se v potřebné legislativě a vždy si ověřit platnost daných zákonů a sledovat jejich novelizaci.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

A guide to self-assessment: High Income Earner Restriction (HIER). Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 30 November 2021a [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/self-assessment-and-self-employment/guide-to-self-assessment/high-income-earner-restriction-hier.aspx>

A guide to self-assessment: What is preliminary tax?. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 30 November 2021b [cit. 2022-02-11]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/self-assessment-and-self-employment/guide-to-self-assessment/what-is-preliminary-tax.aspx>

A guide to self-assessment: Who should register for Income Tax self-assessment?. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 30 November 2021c [cit. 2022-02-11]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/self-assessment-and-self-employment/guide-to-self-assessment/who-should-register-for-income-tax-self-assessment.aspx>

ALVARADO, Mery et al., ed. European tax handbook. Amsterdam: International Bureau of Fiscal Documentation, 2021, 1291 s. ISBN 978-90-8722-690-9.

Average annual wages. In: OECD Statistics: Organization for economic co-operation and development [online]. 2021 [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: https://stats.oecd.org/index.aspx?DataSetCode=AV_AN_WAGE#

BORIA, Pietro, 2017. Taxation in European Union. 2. vydání. Cham: Springer, 208 s. ISBN 978-3-319-53918-8.

BURNS, Liam. Taxation Law: General Overview. Lawyer [online]. c2001-2021 [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <https://www.lawyer.ie/taxation/>

Capital Acquisitions Tax (CAT) thresholds, rates and aggregation rules: CAT groups and group thresholds. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 11 July 2021 [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/gains-gifts-and-inheritance/cat-thresholds-rates-and-aggregation-rules/cat-groups-and-group-thresholds.aspx>

Capital Gains Tax (CGT) on the sale, gift or exchange of an asset: What do you pay CGT on?. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 28 January 2022 [cit. 2022-02-03]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/gains-gifts-and-inheritance/transferring-an-asset/what-do-you-pay-cgt-on.aspx>

Capital Gains Tax. Citizens Information [online]. 10 January 2022 [cit. 2022-02-03]. Dostupné z: https://www.citizensinformation.ie/en/money_and_tax/tax/capital_taxes/capital_gains_tax.html#15e53c

Co to jsou odpisy majetku a k čemu slouží?: Účetní a daňové odpisy. Průvodce podnikáním [online]. 6. 10. 2021 [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.pruvodcepodnikanim.cz/clanek/odpisy-majetku/>

Corporate - Deductions. PWC: Worldwide Tax Summaries [online]. 01 July 2021 [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: <https://taxsummaries.pwc.com/ireland/corporate/deductions>

Corporation Tax (CT) payment and filing: When is preliminary Corporation Tax (CT) due?. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 14 December 2021 [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/companies-and-charities/corporation-tax-for-companies/corporation-tax-payment-and-filing/when-is-preliminary-ct-due.aspx>

Corporation Tax (CT): Basis of charge. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 21 December 2021a [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/companies-and-charities/corporation-tax-for-companies/corporation-tax/basis-of-charge.aspx>

Corporation Tax (CT): Overview. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 21 December 2021b [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/companies-and-charities/corporation-tax-for-companies/corporation-tax/index.aspx>

Country tables (current model). In: OECD Statistics: Organization for economic co-operation and development [online]. 2021 [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=CTS_CIT#

ČESKO, 1992a. Zákon č. 586/1992 o daních z příjmů ze dne 20. listopadu 1992. In: Sběrka zákonů České republiky [online]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

ČESKO, 1992b. Zákon č. 338/1992 Sb. o dani z nemovitých věcí ze dne 4. května 1992. In: Sběrka zákonů České republiky [online]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-338>

ČESKO, 1993. Zákon č. 16/1993 Sb. o dani silniční ze dne 21. prosince 1992. In: Sběrka zákonů České republiky [online]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-16>

ČESKO, 1996. Sdělení č. 163/1996 Sb. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Irskem o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku. In: Sběrka zákonů České republiky [online]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1996-163>

ČESKO, 2003. Zákon č. 353/2003 Sb. o spotřebních daních ze dne 26. září 2003. In: Sběrka zákonů České republiky [online]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-353>

Details of Tax Revenue – Czech Republic. In: OECD Statistics: Organization for economic co-operation and development [online]. 2021 [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: <https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=REVCZE#>

Details of Tax Revenue – Ireland. In: OECD Statistics: Organization for economic co-operation and development [online]. 2021 [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: <https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=REVIRL>

Direct taxes. In: European Commission [online]. February 2022 [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/taxation_customs/document/download/333fdf8e-eade-4fcb-8870-d1eb5dab162a_en

DVOŘÁKOVÁ, Veronika, PITTLERLING Marcel a SKALICKÁ Hana, 2019. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer. 304 s. Daně. ISBN 978-80-7598-315-2.

Employee Tax Credit. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 01 January 2022 [cit. 2022-02-02]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/personal-tax-credits-reliefs-and-exemptions/income-and-employment/employee-tax-credit/index.aspx>

Excise Duty rates: Other energy products and Electricity Taxes. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 13 October 2021 [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/companies-and-charities/excise-and-licences/excise-duty-rates/other-energy-products-and-electricity.aspx>

Filing and Paying Stamp Duty on Instruments. In: Revenue: Irish Tax and Customs [online]. January 2022 [cit. 2022-02-03]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/tax-professionals/tm/stamp-duty/file-and-pay/1-introduction-to-file-and-pay/introduction.pdf>

Four year rule. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 26 January 2022 [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/personal-tax-credits-reliefs-and-exemptions/four-year-rule/index.aspx>

General excise: Paying excise duties. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 10 December 2021 [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/companies-and-charities/excise-and-licences/general-excise/paying-excise-duties.aspx>

Giniho koeficient. Středoevropské centrum pro finance a management [online]. 4. července 2015 [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: <http://www.finance-management.cz/080vypisPojmu.php?X=Giniho+koeficient&IdPojPass=103>

HAKALOVÁ, Jana, a kol., 2021. Účetnictví, audit, daně a pojistné v České republice v pojmech: česko-anglicky = Accounting, auditing, taxation and insurance in the Czech Republic: Czech-English terms. Brno: Tribun EU, 100 s. ISBN 978-80-263-1627-5.

HNÁTEK, Miloslav, 2021. Zcela legální daňové triky ...: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory. Praha: ESAP, 272 s. ISBN 978-80-907398-3-3.

HOPPE, Thomas, a kol., Measuring tax complexity across countries: A survey study on MNCs. In: EconStor: Make Your Publications Visible [online]. Berlin, 2019 [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/204651/1/1679097326.pdf>

How to account for VAT: When VAT becomes payable. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 01 October 2021 [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/vat/accounting-for-vat/how-to-account-for-value-added-tax/when-vat-becomes-payable.aspx>

How your income tax is calculated: Introduction. Citizens Information [online]. 18 January 2022 [cit. 2022-02-11]. Dostupné z: https://www.citizensinformation.ie/en/money_and_tax/tax/income_tax/how_your_tax_is_calculated.html

Importing a vehicle into Ireland: Vehicle Registration Tax. Citizens Information [online]. 4 January 2022 [cit. 2022-02-03]. Dostupné z: https://www.citizensinformation.ie/en/moving_country/moving_to_ireland/coming_to_live_in_ireland/importing_car_into_ireland.html#1f752b

Income inequality. In: OECD: Data [online]. 2022 [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: <https://data.oecd.org/inequality/income-inequality.htm>

Indirect taxes. In: European Commission [online]. February 2022 [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/taxation_customs/document/download/8d8df3d2-9acb-4472-99e8-cf67fc8c25c5_en

Individual - Other taxes. PWC: Worldwide Tax Summaries [online]. © 2017-2022, 21 December 2021 [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <https://taxsummaries.pwc.com/ireland/individual/other-taxes>

Individual - Taxes on personal income. PWC: Worldwide Tax Summaries [online]. © 2017-2022, 21 December 2021 [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <https://taxsummaries.pwc.com/ireland/individual/taxes-on-personal-income>

IRSKO, 1997. Taxes Consolidation Act. In: Irish statute book [online]. Dostupné také z: <https://www.irishstatutebook.ie/eli/1997/act/39/enacted/en/index.html>

JURČÍK, Radek, 2015. Daňové systémy v České republice a v mezinárodním srovnání se zaměřením na aktuální trendy. Ostrava: Key Publishing, 138 s. ISBN 978-80-7418-176-4.

KLIMEŠOVÁ, Ludmila, 2018. Daňová optimalizace. 2. aktualizované vydání. Praha: Ústav práva a právní vědy, 274 s. Právo a management. ISBN 978-80-87974-17-9.

KUBÁTOVÁ, Květa, 2018. Daňová teorie a politika. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 269 s. ISBN 978-80-7598-165-3.

Local Property Tax (LPT). Citizens Information [online]. 5 November 2021 [cit. 2022-02-03]. Dostupné z: https://www.citizensinformation.ie/en/money_and_tax/tax/housing_taxes_and_reliefs/local_property_tax.html

MACEK, Rudolf, a kol., 2015. Effective corporate taxation in the European Union and the Czech Republic. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, Series on advanced economic issues, Faculty of Economics, VŠB-TU Ostrava, 95 s. ISBN 978-80-248-3750-5.

MARKOVÁ, Hana, 2022. Daňové zákony 2022: úplná znění k 1. 1. 2022. Praha: Grada, 296 s. ISBN 978-80-271-3551-6.

Marriage and civil partnerships: Joint assessment. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 21 January 2022 [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/life->

events-and-personal-circumstances/marital-status/marriage-and-civil-partnerships/joint-assessment.aspx

Moving to Ireland: Tax guide. In: Deloitte [online]. Ireland, © 2021 [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ie/Documents/IE_Ta_MovingToIrelandTaxGuide_2021.pdf

NERUDOVÁ, Danuše, 2014. Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie. 4. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Wolters Kluwer, 332 s. ISBN 978-80-7478-626-6.

Notes for Guidance - Taxes Consolidation Act 1997 Finance Act 2021 edition Part 11C: Emissions-based limits on capital allowances and expenses for certain road vehicles. In: Revenue: Irish Tax and Customs [online]. December 2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/tax-professionals/documents/notes-for-guidance/tca/part11c.pdf>

OECD, 2021 Taxing Wages 2021, [online]. Paris: OECD Publishing, 651 s. ISBN 978-92-6474-596-4. Dostupné z: https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/taxing-wages-2021_83a87978-en#page1

Older people's tax credits and reliefs. Citizens Information [online]. 5 January 2022 [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: https://www.citizensinformation.ie/en/money_and_tax/tax/income_tax_credits_and_reliefs/older_peoples_tax_credits_and_reliefs.html

Paying social insurance (PRSI): Rates. Citizens Information [online]. 4 January 2022 [cit. 2022-02-03]. Dostupné z: https://www.citizensinformation.ie/en/social_welfare/irish_social_welfare_system/social_insurance_prsi/employer_s_duty_to_pay_social_insurance_prsi.html

POSPÍŠILOVÁ, Alena. Teorie zdanění. Podnikas [online]. 12. 10. 2018 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://www.podnikas.cz/teorie-zdaneni/>

PRSI contribution rates and user guide 2021. In: Gov: PRSI - Pay Related Social Insurance [online]. September 2021 [cit. 2022-02-03]. Dostupné z: <https://assets.gov.ie/200206/a8b20863-7ea4-4c11-b477-81c4d1f20773.pdf>

PTÁČKOVÁ MÍSAŘOVÁ, Petra a OTAVOVÁ Milena, 2018. Daň z příjmů srozumitelně. 2. aktualizované vydání. Ostrava: Key Publishing, 168 s. Ekonomie. ISBN 978-80-7418-295-2.

Revenue Statistics 2018: Revenue Statistics: overview. OECDiLibrary [online]. Paris, 05 Dec 2018 [cit. 2022-04-04]. Dostupné z: https://www.oecd-ilibrary.org/sites/rev_stats-2018-4-en/index.html?itemId=/content/component/rev_stats-2018-4-en

Revenue Statistics 2019: Revenue Statistics: overview. OECDiLibrary [online]. Paris, 05 Dec 2019 [cit. 2022-04-04]. Dostupné z: https://www.oecd-ilibrary.org/sites/0bbc27da-en/1/2/1/index.html?itemId=/content/publication/0bbc27da-en&_csp_=fb150f38de3d79feb040c95e33debbe5&itemIGO=oecd&itemContentType=book

Revenue Statistics 2021: Initial impact of COVID-19 on OECD tax revenues. In: OECD: Better policies for better lives [online]. © OECD 2021 [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/tax/tax-policy/revenue-statistics-highlights-brochure.pdf>

Search VAT rates: Current VAT rates. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 01 January 2022 [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/vat/vat-rates/search-vat-rates/current-vat-rates.aspx>

SIMONIDESOVÁ, Jana, FERANECOVÁ Adela a PAJERSKÁ DUDÁŠ Erika, 2018. Tax systems and taxation in the international context. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita, 216 s. ISBN 978-80-248-4198-4.

Social contributions. In: European Commission [online]. February 2022 [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/taxation_customs/document/download/beb0a7fe-049d-4c09-8485-5f6f5c740ff9_en

SOJKA, Vlastimil, a kol., 2017. Mezinárodní zdanění příjmů: smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zákon o daních z příjmů. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 343 s. Daně. ISBN 978-80-7552-688-5.

Stamp Duty and Property: Rates. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 26 January 2022 [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/property/stamp-duty/property/rates.aspx>

Statutory Corporate Income Tax Rates. In: OECD Statistics: Organization for economic co-operation and development [online]. 2021 [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=CTS_CIT#

Sugar Sweetened Drinks Tax (SSDT): Overview. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 16 June 2021 [cit. 2022-02-01]. Dostupné z:

<https://www.revenue.ie/en/companies-and-charities/excise-and-licences/sugar-sweetened-drinks-tax/index.aspx>

ŠIROKÝ, Jan, 2016. Základy daňové teorie s praktickými příklady. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 126 s. Vzdělávání a certifikace účetních. ISBN 978-80-7552-315-0.

ŠIROKÝ, Jan, 2018. Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 28 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SDEU, společný konsolidovaný základ daně (CCCTB), akční plán BEPS, zdanění finančního sektoru. 7. aktualizované a přepracované vydání. Praha: Leges, 382 s. ISBN 978-80-7502-274-5.

ŠIROKÝ, Jan, KRZIKALLOVÁ Kateřina a KRAJŇÁK Michal, 2020. Trend, development, role and importance of personal income tax in the EU. Brno: CERM, 116 s. ISBN 978-80-7623-037-8.

ŠIROKÝ, Jan, STŘÍLKOVÁ Regína a KRAJŇÁK Michal, 2016. Trend, development, role and importance of corporate taxes in the EU. Brno: CERM, 112 s. ISBN 978-80-7204-940-0.

Tax rates, bands and reliefs: Tax credits, allowances and reliefs. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 01 January 2022 [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/personal-tax-credits-reliefs-and-exemptions/tax-relief-charts/index.aspx>

Taxes on income & profits, total taxation. In: Compare your country: Revenue Statistics [online]. 2021 [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: <https://www.compareyourcountry.org/tax-revenues/en/1/912+913/default/2015-2020/OECD+CZE+IRL>

TEPPEROVÁ, Jana, 2019. Daň z příjmů a pojistné na sociální zabezpečení: souvislosti a kolize v národním i mezinárodním kontextu. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 153 s. ISBN 978-80-245-2324-8.

Total general government expenditure on social protection, 2020 (% of GDP). In: Europa: Eurostat Statistics Explained [online]. 28 February 2022 [cit. 2022-04-16]. Dostupné z: [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Total_general_government_expenditure_on_social_protection,_2020_\(%25_of_GDP\).png#file](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Total_general_government_expenditure_on_social_protection,_2020_(%25_of_GDP).png#file)

Universal Social Charge (USC): Married couples and civil partners. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 01 January 2022a [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/jobs-and-pensions/usc/married-couples-and-civil-partners.aspx>

Universal Social Charge (USC): Rates. Citizens Information [online]. 4 January 2022b [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: https://www.citizensinformation.ie/en/money_and_tax/tax/income_tax/universal_social_charge.html

Universal Social Charge (USC): Reduced rates of USC. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 01 January 2022c [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/jobs-and-pensions/usc/reduced-rates-of-usc.aspx>

Universal Social Charge (USC): Standard rates and thresholds of USC. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 10 February 2022d [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/jobs-and-pensions/usc/standard-rates-thresholds.aspx>

Universal Social Charge (USC): What is USC?. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 10 December 2021 [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/jobs-and-pensions/usc/what-is-usc.aspx>

Value Added Tax. Citizens Information [online]. 13 October 2021 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: https://www.citizensinformation.ie/en/money_and_tax/tax/duties_and_vat/value_added_tax.html

VANČUROVÁ, Alena a LÁCHOVÁ Lenka, 2018. Daňový systém ČR 2018. Praha: 1. VOX, 404 s. Ekonomie. ISBN 978-80-87480-63-2.

VANČUROVÁ, Alena, LÁCHOVÁ Lenka a ZÍDKOVÁ Hana, 2020. Daňový systém ČR 2020. Praha: Wolters Kluwer, 406 s. ISBN 978-80-7598-887-4.

VYCHOPENĚ, Jiří, 2021. Daň z příjmů 2021. Praha: Wolters Kluwer ČR, 580 s. Meritum ASPI. ISBN 978-80-7676-084-4.

VYŠKOVSKÁ, Magdaléna, 2018. Cizinci a daně: zdaňování všech druhů příjmů fyzických osob – cizích státních příslušníků v ČR. 5. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 239 s. Daně. ISBN 978-80-7598-029-8

WEISS, Tomáš. Vláda schválila balíček opatření proti růstu cen pohonných hmot. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. odbor 74, 6. 4. 2022 [cit. 2022-04-09].

Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2022/vlada-schvalila-balicek-opatreni-proti-r-47104>

What is Stamp Duty?: Overview. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 10 January 2022a [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/property/stamp-duty/what-is-stamp-duty/index.aspx>

What is Stamp Duty?: Who has to pay Stamp Duty?. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 10 January 2022b [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/property/stamp-duty/what-is-stamp-duty/who-has-to-pay-stamp-duty.aspx>

What is VAT?: Who are taxable and accountable persons?. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 24 November 2021 [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/vat/what-is-vat/taxable-and-accountable-persons.aspx>

Who is liable for Local Property Tax: Liability of tenants and lease-holders. Revenue: Irish Tax and Customs [online]. 23 December 2021 [cit. 2022-02-03]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/property/local-property-tax/who-is-liable-for-lpt-and-or-household-charge/are-tenants-liable.aspx>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
DP	Daňové přiznání
DPH	Daň z přidané hodnoty
DZD	Dílčí základ daně
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
HDP	Hrubý domácí produkt
HM	Hmotný majetek
HV	Hospodářský výsledek
LPT	Local Property Tax, Daň z nemovitosti
Ltd	Limited company, kapitálová společnost, společnost s ručením omezeným
MMF	Mezinárodní měnový fond
MWh	Megawatthodina
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PAYE	Pay as you earn, systém zdaňování příjmů v Irsku
PM	Průměrná mzda
PO	Právnícká osob
plc	Public limited company, akciová společnost
PRSI	Pay related social insurance, Příspěvky na sociální zabezpečení
SSDT	Sugar Sweetened Drinks Tax, Daň na slazené nápoje
TCA	Taxes Consolidation Act
USC	Universal Society Charge, Všeobecný sociální poplatek
ÚZ	Učení závěrka

ZD	Základ daně
ZDP	Zákon o dani z příjmů
ZO	Zdaňovací období

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Druhy přímých daní v ČR (Ptáčková Mísařová, Otavová., 2018, s. 13)	20
Obrázek 2: Druhy nepřímých daní v ČR (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2018, s. 13).....	28
Obrázek 3: Druhy přímých daní v Irsku (Burns, 2001-2021).....	31
Obrázek 4: Druhy nepřímých daní v Irsku (Burns, 2001-2021).....	42
Obrázek 5: Daňová kvóta v ČR, Irsku a OECD v letech 2015-2020 v %. (vlastní zpracování dle Revenue Statistics 2021, 2021, s. 3, a Revenue Statistics 2018, 2018, a Revenue Statistics 2019, 2019).....	49
Obrázek 6: Podíl daní na HDP v ČR v letech 2015-2020 v % (vlastní zpracování dle Direct taxes, 2022, Indirect taxes, 2022, Social contributions, 2022)	49
Obrázek 7: Podíl daní na HDP v Irsku v letech 2015-2020 v % (vlastní zpracování dle Direct taxes, 2022, Indirect taxes, 2022, Social contributions, 2022).....	50
Obrázek 8: Podíl daní na celkovém zdanění v ČR v letech 2015-2020 v % (vlastní zpracování dle Direct taxes, 2022, Indirect taxes, 2022, Social contributions, 2022).....	51
Obrázek 9: Podíl daní na celkovém zdanění v Irsku v letech 2015-2020 v % (vlastní zpracování dle Direct taxes, 2022, Indirect taxes, 2022, Social contributions, 2022).....	51
Obrázek 10: Daňový mix v ČR v roce 2020 v mil. Kč (vlastní zpracování dle Details of Tax Revenue – Czech Republic, 2021)	54
Obrázek 11: Daňový mix v Irsku v roce 2020 v mil. Kč (vlastní zpracování dle Details of Tax Revenue – Ireland, 2021).....	56
Obrázek 12: Struktura daňových příjmů ČR v roce 2019 (vlastní zpracování dle Revenue Statistics 2021, 2021, s. 3)	58
Obrázek 13: Struktura daňových příjmů Irsku v roce 2019 (vlastní zpracování dle Revenue Statistics 2021, 2021, s. 3)	59
Obrázek 14: Podíl výnosů z daní z příjmů na celkovém zdanění v ČR, Irsku a OECD v % (vlastní zpracování dle Taxes on income & profits, total taxation, 2021).....	60
Obrázek 15: Vývoj základní slevy na daní z příjmů FO v Kč (vlastní zpracování dle Country tables (current model), 2021).....	62
Obrázek 16: Daňové zatížení domácností v ČR a v Irsku v roce 2020 (vlastní zpracování dle OECD, 2021, s. 259-260, 363-364)	64
Obrázek 17: Příjmová nerovnost v EU měřena Giniho koeficientem (Income inequality, 2022).....	65
Obrázek 18: Vývoj sazeb daně z příjmů PO v ČR a v Irsku v % (vlastní zpracování dle Statutory Corporate Income Tax Rates, 2021)	68
Obrázek 19: Daňové zatížení poplatníka A) v ČR a v Irsku (vlastní zpracování).....	74
Obrázek 20: Daňové zatížení poplatníka B) v ČR a v Irsku (vlastní zpracování).....	77
Obrázek 21: Daňové zatížení poplatníka C) v ČR a v Irsku (vlastní zpracování).....	81
Obrázek 22: Daňové zatížení poplatníka D) v ČR a v Irsku, podíl na ZD (vlastní zpracování).....	84

Obrázek 23: Daňové zatížení poplatníka D) v ČR a v Irsku, podíl na hrubých příjmech (vlastní zpracování).....	85
Obrázek 24: Daňové zatížení poplatníka E) v ČR a v Irsku (vlastní zpracování).....	88
Obrázek 25: Komparace daňového zatížení vybraných fyzických osob v ČR a v Irsku (vlastní zpracování).....	90
Obrázek 26: Efektivní vs. nominální sazba daně v ČR u vybraných FO (vlastní zpracování)	90
Obrázek 27: Komparace efektivní sazby daně v ČR a v Irsku (vlastní zpracování)	91

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Daňové odpisy v Irsku (vlastní zpracování dle Corporate – Deductions, 2021, a Alvarado, 2021, s. 577).....	33
Tabulka 2: Vybrané druhy slev na dani v Irsku v roce 2021 a jejich výše (vlastní zpracování dle Tax rates, bands and reliefs, 2022).....	36
Tabulka 3: Daňová pásma u z příjmů FO v Irsku (vlastní zpracování dle Tax rates, bands and reliefs, 2022)	37
Tabulka 4: Daňové sazby PRSI (PRSI contribution rates and user guide 2021, 2021, s. 6).....	39
Tabulka 5: Standardní sazby všeobecného sociálního poplatku pro zaměstnance a OSVČ (Universal Social Charge USC, 2022d).....	40
Tabulka 6: Snížené sazby všeobecného sociálního poplatku (Universal Social Charge USC, 2022c)	41
Tabulka 7: Limitní hodnoty pro zdanění dědickou a darovací daní (vlastní zpracování dle Capital Acquisitions Tax (CAT) thresholds, rates and aggregation rules, 2021).....	42
Tabulka 8: Daňová kvóta v ČR, Irsku a OECD v letech 2015-2020 v % (vlastní zpracování dle Revenue Statistics 2021, 2021, s. 3, a Revenue Statistics 2018, 2018, a Revenue Statistics 2019, 2019).....	48
Tabulka 9: Struktura daňové kvóty v ČR v letech 2015-2020 v mil. Kč (vlastní zpracování dle Details of Tax Revenue – Czech Republic, 2021).....	52
Tabulka 10: Horizontální analýza daňové kvóty v ČR v letech 2015-2020 v % (vlastní zpracování dle Details of Tax Revenue – Czech Republic, 2021)	53
Tabulka 11: Struktura daňové kvóty v Irsku v letech 2015-2020 v mil. EUR (vlastní zpracování dle Details of Tax Revenue – Ireland, 2021)	54
Tabulka 12: Horizontální analýza daňové kvóty v Irsku v letech 2015-2020 v % (vlastní zpracování dle Details of Tax Revenue – Ireland, 2021)	55
Tabulka 13: Vertikální analýza jednotlivých daňových příjmů ČR, Irska, OECD v roce 2019 (vlastní zpracování dle Revenue Statistics 2021, 2021, s. 3).....	57
Tabulka 14: Konstrukční prvky daně z příjmů fyzických osob v ČR a v Irsku v roce 2021 (vlastní zpracování dle Česko, 1992a, Irsko, 1997).....	61
Tabulka 15: Sazby daně z příjmu fyzických osob v ČR a Irsku 2021 (vlastní zpracování dle Česko, 1992a, Irsko, 1997)	62
Tabulka 16: Komparace základní slevy a daně z příjmů FO vypočtené z PM v roce 2020 v ČR a v Irsku (vlastní zpracování dle Average annual wages, 2021).....	63
Tabulka 17: Konstrukční prvky daně z příjmů právnických osob v ČR a v Irsku v roce 2021 (vlastní zpracování dle Česko, 1992a, Irsko, 1997).....	66
Tabulka 18: Komparace odpisových sazeb a doby odpisování v ČR a v Irsku u vybraného majetku (vlastní zpracování dle Marková, 2022, s. 45-46, 74-78 a dle Corporate – Deductions, 2021, a dle Alvarado, 2021, s. 577).....	67
Tabulka 19: Sazby daně z příjmů právnických osob konkrétně obchodních činností společností v ČR a Irsku 2021 (vlastní zpracování dle Česko, 1992a, Irsko, 1997)	68

Tabulka 20: Index daňové složitosti (vlastní zpracování dle Hoppe a kol., 2019, s. 63-64)	69
Tabulka 21: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad A) – ČR (vlastní zpracování)	72
Tabulka 22: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad A) – Irsko (vlastní zpracování)	73
Tabulka 23: Daňové zatížení poplatníka A) v ČR a v Irsku (vlastní zpracování)	73
Tabulka 24: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad B) – ČR (vlastní zpracování)	75
Tabulka 25: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad B), separátní zdanění – Irsko (vlastní zpracování)	75
Tabulka 26: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad B), společné zdanění – Irsko (vlastní zpracování)	76
Tabulka 27: Daňové zatížení poplatníka B) v ČR a v Irsku (vlastní zpracování)	77
Tabulka 28: Uplatnění skutečných výdajů k příjmům z nájmu (vlastní zpracování)	78
Tabulka 29: Uplatnění paušálních výdajů k příjmům z nájmu (vlastní zpracování)	78
Tabulka 30: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad C) – ČR (vlastní zpracování)	79
Tabulka 31: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad C) – Irsko (vlastní zpracování)	80
Tabulka 32: Daňové zatížení poplatníka C) v ČR a v Irsku (vlastní zpracování)	81
Tabulka 33: Výpočet DZD § 10 ZDP, modelový příklad D) (vlastní zpracování)	82
Tabulka 34: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad D) – ČR (vlastní zpracování)	82
Tabulka 35: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad D) – Irsko (vlastní zpracování)	83
Tabulka 36: Daňové zatížení poplatníka D) v ČR a v Irsku – podíl na ZD (vlastní zpracování)	84
Tabulka 37: Daňové zatížení poplatníka D) v ČR a v Irsku – podíl na hrubých příjmech (vlastní zpracování)	85
Tabulka 38: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad E) – ČR (vlastní zpracování)	86
Tabulka 39: Výpočet daně ze zisku z prodeje akcií, modelový příklad E) – Irsko (vlastní zpracování)	87
Tabulka 40: Výpočet daně z příjmů, modelový příklad E) – Irsko (vlastní zpracování)	87
Tabulka 41: Daňové zatížení poplatníka E) v ČR a v Irsku (vlastní zpracování)	88
Tabulka 42: Komparace daňového zatížení v ČR a v Irsku u vybraných subjektů (vlastní zpracování)	89
Tabulka 43: Povinnost podat DP k dani z příjmů FO v ČR u vybraných subjektů (vlastní zpracování)	92
Tabulka 44: Povinnost podat DP k dani z příjmů FO v Irsku u vybraných subjektů (vlastní zpracování)	93
Tabulka 45: Výnosy Neznámé firmy s. r. o. v roce 2021 (vlastní zpracování)	94
Tabulka 46: Zdanění tržeb z nájmu v Irsku 25% sazbou daně (vlastní zpracování)	94
Tabulka 47: Náklady Neznámé firmy s. r. o. v roce 2021 (vlastní zpracování)	95
Tabulka 48: Výpočet daňových odpisů v ČR v Kč (vlastní zpracování)	96

Tabulka 49: Výpočet daňových odpisů v Irsku v EUR (vlastní zpracování)	96
Tabulka 50: Výpočet účetního hospodářského výsledku za rok 2021 v ČR a v Irsku (vlastní zpracování).....	96
Tabulka 51: Výpočet daně z příjmů PO dle české daňové legislativy (vlastní zpracování)	98
Tabulka 52: Výpočet daně ze zisku korporací dle irské daňové legislativy (vlastní zpracování).....	99
Tabulka 53: Komparace vypočtené daně z příjmů PO v ČR a v Irsku (vlastní zpracování)	99